

**ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА
НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА
ЗА
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР,
ОПШТИНА ОХРИД**

НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ

Март, 2021 година

Со цел навремено да се согледаат евентуалните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето, како и социо - економските аспекти од реализација на **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД**, согласно член 65, став 2 од Законот за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18), постои обврска за спроведување на Стратегиска оцена на влијанието на планскиот документ врз животната средина.

Извештајот за Стратегиска оцена е потпишан од Експерт за Стратегиска оцена на влијанието врз животната средина (видено од Копија на потврда, дадено во прилог).

Во подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена на влијание врз животната средина учествуваа:

- Васил Пендевски, дипл. инж. по заштита на животна средина,

Горенаведениот извештај за стратегиска оцена на животната средина согласно член 66 став (5) од Законот за животна средина е потпишан од лице кое е вклучено во листата на експерти за стратегиска оцена на влијанието врз животната средина која ја води Министерството за животна средина и просторно планирање. Како доказ за истото во прилог на извештајот е дадена копија на Потврдата со број 12-1525/11 од 27.02.2020 година дадена од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање.

Експерт
Васил Пендевски

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-1525/11
Датум: 27-02-2020 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оцена на животната средина

Пендевски Методи Васил роден на 05.09.1978 година во Берово, дипломирал на ден 07.06.2002 на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Машински факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оцена на животната средина** на ден 29.01.2020 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оцена на животната средина** и ги исполнува условите утврдени во член 85 став 2 од Законот за животна средина, а со тоа се стекнува со право да биде вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Северна Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

Имајќи ја во предвид потребата од изработка на Извештај за стратегиска оцена на влијанијата врз животната средина за **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД**, како и одредбите од Законот за животна средина донесувам:

РЕШЕНИЕ

За определување на експерт за изработка на
Извештај за стратегиска оцена на животната средина

Васил Пендевски, дипломиран инженер, се определува за овластен Експерт за изработка на стратегиска оцена на животна средина за **УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД**.

Образложение:

Васил Пендевски, дипломиран инженер, ги исполнува условите пропишани со член 68 став (3) од Законот за животна средина на Република С. Македонија со тоа што има положен испит за Експерт за стратегиска оцена на животната средина и е вклучен во Листата на експерти за стратегиска оцена врз животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање.

Експерт
Васил Пендевски

Содржина:

Вовед	6
1. Цели на Планскиот документ	8
1.1 Цели на заштита на животната средина	12
1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена	14
1.3 Употребена методологија	16
1.4 Законодавна рамка	17
1.5 Институционална рамка	19
1.6 Содржина на Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина.....	21
1.7 Резиме	22
2. Преглед на планскиот документ	23
2.1 Основи на Планскиот документ	23
2.2 Плански опфат	24
2.2.1 Географска и геодетска местоположба	24
2.2.2 Намена на употреба на земјиштето	25
3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура.....	42
4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина.....	45
4.1 Карактеристики на просторот	45
4.1.1 Сообраќајна поврзаност	45
4.1.2 Рељефни услови, наклон и експозиција на теренот	46
4.1.3 Геолошки карактеристики	47
4.1.4 Сеизмолошки карактеристики на теренот	49
4.1.5 Хидротехничка структура	50
4.1.6 Климатски и микроклиматски услови на регионот	51
4.1.7 Население	55
4.1.8 Стопанство	56
4.1.9 Хидротехничка инфраструктура	56
4.1.10 Културно наследство	58
4.2 Опис на сегашната состојба со животна средина во планскиот опфат.....	58
4.3 Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат	65
5. Состојба без имплементација на планскиот документ	67
6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива	68
7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина.....	70
8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементација на планскиот документ.....	76
9. План на мерки за мониторинг на животната средина	85
10. Нетехничко резиме	87
11. Прилози	104
Додаток	108
Користена литература	114

Вовед

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој со создавање услови за планирање на организирани простори со различни намени, одредување намена за поедини градежни парцели со алтернативни намени како компатибилни на основната намена која е дефинирана со плански документи, планирање на површини за градба на објекти со придружни и пратечки содржини, дефинирање на оптимални решенија и водови на системот за организирање на основните функции, и тоа имајќи ги во предвид природните погодности и ограничувања и создадениот материјален фонд, преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни идејни, просторни, сообраќајни и инфраструктурни решенија.

Оцената на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина и здравјето на луѓето е постапка со која се проценуваат влијанијата врз животната средина и здравјето на луѓето од спроведувањето на предложените плански документи, со цел потенцијалните влијанија да бидат земени во предвид уште во најраната фаза на донесувањето на одлуки поврзани со планирањето на просторот.

Спроведувањето на Стратегиската оцена на влијанијата на планскиот документ врз животната средина обезбедува креирање на мерки за заштита на животната средина и здравјето на луѓето во процесот на подготвување и донесување на планските документи преку експертска проценка и вклучување на јавноста пред донесување на истите, а со цел донесување на одржливи плански решенија.

Подготовката на планскиот документ ги дефинира и јасно ги утврдува основните, а со тек на време и реалните цели и правци во доменот на земјоделството, шумарството, енергетиката, индустријата, туризмот, управување со отпадот, управување со водите, просторното и урбанистичко планирање и користење на земјиштето, како и Националниот акционен план за животна средина и локалните акциони планови за животна средина кои ја налага потребата согласно член 65 од Законот за животна средина од спроведување на Стратегиската оцена на влијанието на животната средина на овие плански и програмски решенија и цели.

Стратегиската оцена на влијанието на животната средина се состои од неколку фази на планирање:

- проверка на планот;
- определување на опфат на планот;
- основни податоци на животната средина;
- оцена на планот;
- подготовка на нацрт извештајот за стратегиска оцена на влијанието врз животна средина;

- консултација со засегнатата јавност;
- Подготовка на финален извештај за сгратегиска оцена на влијанието врз животна средина

При определување на обемот и деталноста на информациите во Извештајот за животна средина, Локалната самоуправа на општина Охрид е должна да побара мислење од органите кои се засегнати од реализација на планскиот документ. Исто така, според Архуската Конвенција и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08 и 45/11) член 8, општината е должна да го вклучи учеството на јавноста преку:

- утврдување на динамиката и роковите што ќе бидат реални за ефикасно учество на засегнатата јавност;
- нацрт-правилата треба да бидат јавно расположливи, и
- на јавноста треба да и се овозможи да го изнесе своето мислење.

Министерството за животна средина и просторно планирање јасно ги дефинира основните, а со време и остварливите цели и правци на развојот, особено во поглед на неопходните квалитативни структурни промени и за нив релевантни и адаптивни решенија и опции. Непосредната поврзаност и меѓусебната условеност помеѓу планскиот опфат и влијанието на животната средина наметнува едновремен, интегрален третман на просторот и дефинирање на долгорочна стратегија за уредување, опремување и користење на просторот и ефикасна заштита на животната средина, природата и културно-историското наследство во регионот.

Посебно внимание е посветено на карактеристиките на користење на земјиштето. Правната и административна рамка, која ги опфаќа основните закони, стратешки планови и стандарди на животната средина, како и процедурите за Стратегиска оцена на животна средина обработени се во посебно поглавје од овој Извештај.

Анализата на алтернативите кои се опфатени со овој извештај укажува на потребата од неминовно спроведување на Стратегиската оцена на влијанието врз животната средина во процесот на планирање заради правилна и поефикасна избрана алтернатива. Очекуваните резултати врз животната средина, препораките и мерките за намалување на влијанијата, како и планот за мониторинг се прикажани и објаснети во посебни сегменти од овој Извештај.

1. Цели на планскиот документ

Планскиот опфат за кој се донесува Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид, не е опфатен со Генералниот план на Охрид 2002 - 2012.

Површината на планскиот опфат е опфатена со претходна важечка планска документација и тоа со Просторниот план на Република С.Македонија, и за предметниот плански опфат изработени се Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, изработени од Агенција за планирање на просторот со тех.бр. S05517 од јули 2017 година, и Решение за Услови за планирање на просторот издадено од Министерство за животна средина и просторно планирање со УП1-15 1083 /2017 од 15.08.2017 година.

Урбанистичкиот план вон населено место треба да се изработи врз основа на методологијата, која произлегува од одредбите утврдени со Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 136/16), Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17) и Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на Генерален урбанистички план, Детален урбанистички план, Урбанистички план за село, Урбанистички план вон населено место и Регулациски план на Генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко-плански документации и архитектонско - урбанистичкиот проект и содржината, формата и начинот на обработка на Проектот за инфраструктура („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15), како и други закони и подзаконски акти.

Овој Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид, како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен развој со создавање на услови за планирани организирани простори и одредување на намена за градежните парцели со компатибилни класи на намени на основната класа на намена која е дефинирана со плански документи, планирање на површина за градба на објекти со придружни и пратечки содржини, дефинирање на оптимални решенија и водови на системот за организирање на основните функции и тоа имајќи ги во предвид природните погодности и ограничувања и создадениот материјален фонд, преку анализа на постојната состојба и создавање на основна концепција за планираните површини со конкретни решенија.

Главна цел на оваа овој Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид е уредување и организирање на просторот преку:

- Одредување на градежни парцели,
- Планирање на градежни парцели,
- Утврдување на параметрите за големината на површините за градба, врз основа на нормите за планирање,
- Утврдување на системот на инфраструктурно опслужување на планираните содржини,

- Приклучок на планскиот опфат со електрична енергија и др. инфраструктура. Деталениот урбанистички план, има крајна цел преку:
 - рационално користење на земјиштето,
 - максимално вклопување на инфраструктурата и градбите со теренот, оформување препознатлива амбиентална и културна Целина,
 - почитување и заштита на правото на човекот на работа,
 - почитување и надградување на пејсажните вредности;
 - оформување културен пејсаж;
 - почитување и валоризација на културното и градителското наследство;
 - подигнување на хуманоста во просторот и непречено движење на хендикепираните лица;
 - вградување мерки за заштита на животната средина и природното наследство;
 - вградување мерки за заштита и спасување;
 - почитување на законските прописи, стандарди и нормативи во планирањето;

Да ги утврди параметрите и насоките за сите содржини во планскиот опфат врз основа на кои треба да се изработи соодветна Проектна документација согласно важечките законски регулативи, како и да ги пропише планско - проектните општи и посебни услови, преку параметри, кои се потребни за изработување на основни проекти за градба, кога на конкретната градежна парцела е утвдена една површина за градба.

Планскиот опфат на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид, претставува една целина со Вкупна површина на планскиот опфат изнесува

Границата на планскиот опфат се движи :

- Од Југ – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од север – по граница на опфат на ГУП на град Охрид
- Од запад – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од исток – по осовина на регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид _ (врска со А3) – Св. Наум – гр. со р. Албанија.

За просторот на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид не постои претходна урбанистичка и проектна документација.

До Министерството за култура, Управата за заштита на културно наследство на 18.05.2017 г. по електронскиот систем е - урбанизам (ПИМ) е испратено Барање за добивање на податоци и информации но не е добиен одговор.

Се претпоставува дека во границите на планскиот опфат не постои регистрирано културно наследство, ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Локалитетот што е предмет на овај УПВНМ го зафаќа јужниот дел на Градот Охрид на околу 2 км. Од центарот на Градот во непосредна близина на населеното место Рача. Според местоположбата во сообраќајниот систем на

градот локалитетот спаѓа во простор што има добра сообраќајна поврзаност преку регионалниот патен правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија.

Во рамките на локалитетот уличната мрежа е нецелосно реализирана и се со следните категоризации на улици:

Собирни улици, сервисни улици, станбени улици, пристапни улици, пешачки патеки, девијација на регионален патен правец правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија.

Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 17,046ха од кои постојната сообраќајна површина изнесува 1,61ха или 10%.

Во границите на поширокиот зафат кој е предмет на разработка на локалитетот Урбанистички план вон населено место "Горица Север", -општина Охрид, према податоците добиени од Ј.П."Нискоградба"-Охрид Охрид добиена е инфраструктура со уцртани траси и профили на водоводна и фекална мрежа.

Просторот кој е предмет на оваа Урбанистичко - планска документација на ниво на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид се наоѓа јужно од градот Охрид. Според местоположбата во сообраќајниот систем на градот локалитетот спаѓа во простор што има добра сообраќајна поврзаност преку регионалниот патен правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија. Намената на површините произлегува од предлог планот.

Споменатиот локалитет спаѓа во туристичкиот локалитет кој зафаќа простор од населбата "Рача" на север до населбата "Лагадин" на југ и тоа во појас од 200-1000 м и висинска разлика од ката 695,00 до 702,50 м.

Овој простор со вода се снабдува од системот за водоснабдување на град Охрид со приклучоци на повратниот цевковод од Охрид кон Пештани со профил ф200мм. И од и по регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид (врска со А3)–Св.Наум-гр.со Р.Албанија

Овој систем овозможува несметано водоснабдување се до ката од 750,00 м.н.в., што значи дека несметано може да се снабди со вода предметниот локалитет.

По истиот патен правец регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р 501) Охрид (врска со А3) – Св.Наум-гр.со Р.Албанија оди и транзитен цевковод од П.С."Метропол"-Охрид со профил ф 711 мм. Кој има директен приклучок само за дел од туристичкиот комплекс Горица. Овој цевковод е во функција во шпицот на летните месеци кога работи и пумпната станица Метропол, а во останатиот период може да служи како повратен од резервоарот во Охрид до Метропол.

Предметна работа од аспект на документација односно на постојни Електроенергетски мрежи и објекти е Урбанистички план вон населено место-Горица, Север, општина Охрид со површина на опфат 17.046ха
Од постојни електроенергетски мрежи и објекти постојат:

- Трансформаторска станица ТС10/0,4кВ;
- 10кВ подземен далновод

Нисконапонскиот развод е од мешан карактер изведен со подземни 1 к В кабловски врски од Н.Н.табла во трафостаницата до почетните аголно-затезни

столбни места со кабел PPOO-A-4x150мм², додека секундарниот развод е воден со самоносечки водови носени на дрвени и бетонски столбни места до крајните потрошувачи.

➤ Улично осветление.

Истото е решено со живини светлосни тела од 125 W поставени на бетонски и дрвени столбни места.

Анализата покажува дека на локалитетот, односно во рамките на планскиот опфат на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид, има изграден градежен фонд, има изведена комунална супраструктура и има изведена комунална инфраструктура, така да овој урбанистички план предвидува плански концепт кој максимално ќе ги почитува просторните природни и создадени услови и ќе овозможи просторен развој, преку обнова на дел од старата и изградба на нова супра и инфраструктура за многу повисоко ниво на услуги.

Анализата на можностите за просторен развој го условува планирањето кое треба да биде сегментирано и базирано врз:

- Приоритетни потреби;
- Корелативни повеќе дисциплински меѓусебни условености;
- Комплементарност;
- Економска исплатливост.

Во дефинирање на планскиот концепт важни се следните критериуми исцрпени од анализата на просторот:

- Дефинирање на сообраќајната мрежа за потребите на висококвалитетен флексибилен простор;
- Рационално планирање на земјиштето со утврдување големина на градежните парцели, кои ќе бидат максимално флексибилни и адаптабилни за потребите на идните корисници;
- Задоволување на современите норми за работа во рамките на важечките норми за урбанистичкото планирање;
- Условување на сообраќајната инфраструктура за безбеден пристап до секоја градба;
- Условување на пешачкото движење во функција на лица со инвалидитет, без бариери;
- Условување на потребите за паркирање да се решаваат во сопствената парцела;
- Задоволување на потребите од енергија (електроенергија како енергент за затоплување) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Поврзување на секоја градба на инфраструктурната мрежа за телекомуникациски услуги;
- Задоволување на потребите од водоснабдување (санитарна вода) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Адекватно и рационално прифаќање на отпадните води (фекални и атмосферски одделно) преку адекватна и рационална инфраструктурна мрежа;
- Соодветен третман на фекалните и другите отпадни води во пречистителна станица.

Анализата на можностите за просторен развој го издвојува следното:

- Поврзаност со сите делови на градот преку системот на примарната и секундарна градска сообраќајна мрежа;
- Можност за поврзување на водоснабдителен систем, можност за изнесување на отпадните води од локалитетот и релативната близината на реципиентот;
- Можноста за поврзување на инфраструктурните водови за снабдување со електроенергија и телекомуникации;
- Добри микроклиматски услови со интензивно проветрување.

1.1 Цели на заштита на животната средина

Заштитата на животната средина подразбира множество на различни постапки и мерки кои го спречуваат загрозувањето на животната средина. Под заштита на животната средина се подразбира не само заштита на човекот туку и заштита на билната вегетација и животинскиот свет. Целите на заштитата на животната средина се заштита на здравјето на луѓето, квалитетот на екосистемите, заштита на растителниот и животинскиот свет и културни добра чиј творец е човекот, зачувување на рамнотежата и еколошката стабилност на природата, рационално и адекватно користење на природните ресурси.

Декларацијата за животната средина е донесена на Светската конференција на Обединетите држави во 1972 година. Стокхолмската конференција за човековата средина, одржана 1972 година ја разбудила свеста и го означила почетокот на еколошката ера и истовремено ја иницирала Париската конвенција на Претседатели на Држави и Влади на земјите од Европската економска заедница, одржана истата година. Во усвоената декларација како основна цел на еколошкиот развој се наведува смалување на ризикот во поглед на условите на живот, подобрување на квалитетот на живеење и да се во остварување на овие цели посебно внимание обрати на заштитата на животната средина. Според тоа, Европското законодавство кое го има усвоено Советот на Европските економски заедници се нагласи гаранцијата на правото на секој граѓанин на чиста и здрава животна средина.

Во текот на 1992 година во сила стапи Базелската Конвенција, чија што цел е смалување на супстанциите одредени како опасен отпад. Во Мај 2004 година стапи во сила и Стокхолмската конвенција за перзистентни органски загадувачи, со кои ги дефинира 12 екстремно отровни органски загадувачи, барајќи нивна редукција или нивно целосно елиминирање.

Меѓународната правна заштита на животната средина се сведува во најголем дел на меѓународно - правна акција против загадувањето. Сепак, меѓународната регулатива во областа на животната средина сеуште не достигнала на ниво кој би овозможил мирен живот на сите живи суштества на нашата планета. Се донесуваат разни протоколи, конвенции, декларации и др.

Република С.Македонија, во рамките на евроинтеграциските процеси во животната средина има потпишано голем број на меѓународни конвенции, билатерални договори и протоколи и кои заедно со националните прописи ја сочинуваат правната рамка која го уредуваат управувањето со медиумите на животната средина. Во процесот на апроксимацијата на ЕУ законодавство од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ законодавството Република С.Македонија ги има донесено следните закони:

- Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18);
- Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11, 100/12, 163/13, 10/15 и 146/15);
- Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 163/13, 51/15, 146/15, 156/15, 192/15 и 39/16);
- Закон за управување и пакување и отпад од пакување („Сл. Весник на РМ“ бр. 161/09, 17/11, 47/11, 136/11, 6/12, 39/12, 163/13, 146/15 и 39/16);
- Закон за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори („Сл. Весник на РМ“ бр. 140/10, 47/11 и 148/11);
- Закон за електрична и електронска опрема и отпадна електрична и електронска опрема („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11 и 6/12);
- Закон за заштита од бучавата во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
- Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 164/15 и 63/16) и др.
- Закон за води (Сл. Весник на РМ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/11, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16);

Процесот на усогласување со законодавството на ЕУ и во сегашно време е во тек, посебно во техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите. Листата на релевантни закони и релевантни ЕУ Директиви и меѓународни договори се дадени во точката 11 од овој Извештај. Сите обврски што произлегуваат од овие законски и национални стратешки документи, беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на основните цели за заштита на животната средина во планскиот опфат при изготвување на овој Извештај.

Како генерални цели утврдени по овие значајни основи се следните:

- Обезбедување на превентивни мерки на заштита на водните ресурси-подземните води од можните загадувачки емисии на материји од реализирање на планскиот опфат;
- Искористување на соларната енергија - како чиста енергија, преку имплементирање на концептот почиста средина;

- Воспоставување на перманентен мониторинг на квалитетот на водата, почвата и воздухот;
- Збогатување на шумскиот фонд преку засадување на појас од соодветни дрвни растенија;
- Сочувување на постојниот биодиверзитет и елиминирање на можните контаминации на истиот и негово исчезнување;
- Воспоставување на перманентна соработка во следењето на состојбите во областа на квалитетот на водата, почвата и другите медиуми во животната средина од страна на локалните и Републичките здравствени институции од аспект на сочувување на здравјето на населението;
- Вклучување на јавноста во процесот на мониторирање на состојбите и донесување на одлуки за медиумите во животната средина;
- Воспоставување на база на податоци за состојбата во секој медиум во животната средина по принципот движечка сила-притисок-состојба на животната средина-влијание-одговор на локално и регионално ниво.

Во овој процес се предлага поцелосно имплементирање на горе наведените цели преку реализирање систем на предлог мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од реализација на предвидените содржини согласно урбанистичкиот план. За таа цел во понатамошниот текст на содржината на овој документ се предлагаат:

- Технички мерки кои треба да се превземат за време на спроведување на планот;
- Препораки за подготвување, донесување и дополнување на плановите и програмите во рамките на спроведувањето на законските обврски во животната средина.

1.2 Специфични цели на Стратегиската оцена

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина се дефинирани согласно националната и меѓународната легислатива и се прикажани преку статусот на биолошка разновидност, населението, здравјето на луѓето, материјалните добра, културното наследство и пределот:

- Реализацијата на планското решение треба да обезбеди заштита на животната средина, подобрување на економските услови и зголемување на животниот стандард на населението;
- Правилно управување со просторот заради одржување на евентуалниот диверзитет на флора и фауна и заштита на засегнатите, ретки и ендемични видови;
- Обезбедување на заштитно зеленило, со формирање на хортикултурни насади;
- Подобрување на квалитетот на воздухот;
- Зачувување на квалитетот на површинските и подземни води;
- Интегрирано управување со отпадот преку исцрпување на сите можности за негово искористување како секундарна суровина и одложување на инертниот отпад на депонија;

- Минимизирање на појавите од несреќи и хаварији;
 - Зачувување на културното наследство;
 - Зачувување на карактеристиките на пределот и животната средина.
- Целите на овој плански документ се компатибилни со целите на следните стратешки документи:
- ЛЕАП на општина Охрид;
 - Заштита на воздухот од загадување и подобрување на квалитетот на воздухот;
 - Снабдување со квалитетна вода за пиење во доволни количини;
 - Заштита на водите од загадување, пречистување на отпадните води.
 - Управување со отпад:
 - Урбан развој и просторно планирање;
 - Развој на еколошко-културен туризам.
 - Заштита на биодиверзитетот:
 - Управување и користење на природните ресурси;
 - Да се зачува биолошката рамнотежа на екосистемите;
 - Подигање на еколошка свест.
 - Примена на алтернативи (обновливи извори на енергија).
 - ЛЕР за општина Охрид;
 - Регулација и рехабилитација на сливното подрачје на Охридско Езеро;
 - Доизградба и осовременување на сообраќајната инфраструктура;
 - Користење на алтернативни обновливи извори на енергија;
 - Операционализација на стратегијата за одржлив развој;
 - Програма за развој на југозападен плански регион 2010-2015 година.

Главна стратешка цел на програмата за развој на Југозападен плански регион за периодот 2010-2015 година е:

- Конкурентен плански регион во национални и меѓународни рамки што се карактеризира со брз, динамичен и одржлив развој.
- Планската документација е во согласност исто така со:
- Национална стратегија за развојот на туризмот 2009 - 2013 година (Влада на Р. С.Македонија, 2009 година);
 - Стратегија за одржлив локален економски развој - Агенда 21 за општина Охрид (општина Охрид, 2007 година);
 - Нацрт-план за управување: Природно и културно наследство на Охридскиот регион (Скопје 2009 година);
 - План за управување со Национален Парк Галичица за период 2010 - 2020, во рамки на истиот и Стратегија за развој на одржлив туризам во Национален парк Галичица, План за управување со цврстиот отпад во Паркот;
 - Национална стратегија за управување со отпад на Република С.Македонија (2008 - 2020 година).

Имплементацијата на планската документација ќе биде во корелација со локалните, регионалните, националните и меѓународни документи со цел да бидат постигнати целите и нивните барања.

1.3 Употребена методологија

При подготовката на Извештајот за Стратегиска оцена се креираше методологија компатибилна на карактеристиките на просторот опфатен со планскиот документ, планската задача, достапните стратегии и документи.

При спроведување на постапката етапно беа превземени следните чекори:

- Примарно беа дефинирани целите за заштита на животната средина утврдени во стратешките документи на локално, национално и меѓународно ниво;
- Се оствари разговор со претставникот на изработувачот на планскиот документ и претставник од локалната самоуправа за целите на инвестиционите активности и содржините кои ќе бидат опфатени во просторот и нивната разместеност;
- Се направи првичен увид на сегашните состојби во животната средина во анализираниот плански опфат, неговата околина и пошироко;
- Подетално се проучија содржините што се предвидени да се лоцираат во планскиот опфат, урбанистичкиот проект, како и просторната документација, намената и категоријата на земјиштето;
- Детално се разгледаа техничките решенија предвидени за реализација на проектната задача;
- Увид на постојната реализирана урбанистичка состојба на подрачјето дефинирано со планскиот опфат (бесправна градба, сообраќаен пристап и сл.);
- Согледување на можните негативни влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Надминување на негативните влијанија по животната средина од реализација на содржините предвидени со урбанистичкиот проект;
- Предлагање на превентивни и корективни мерки за ублажување евентуалните влијанија по животната средина;
- Вклучување и запознавање на сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот.

При изготвување на планскиот документ користена е стручна литература од оваа област, ЕУ Директивите, националните стратешки документи, релевантна законска регулатива, меѓународни договори, просторни и урбанистички планови и други релеванти за изработка на документот.

1.4 Законодавна рамка

Извештајот за Стратегиска оцена на животната средина за Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, општина Охрид е изработен согласно постојната законска регулатива во животната средина и природата во Република Северна Македонија:

Закон за Животна средина

Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18).

Стратегиска оцена на животната средина

1. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 114/07);
2. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
3. Уредба за стратегиите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07 и 45/11);
4. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08 и 45/11);
5. Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно неспроведување на стратегиска оцена („Сл. Весник на РМ“ бр. 122/11).

Заштита на природата

Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16).

Закон за квалитет на амбиентниот воздух

Закон за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15).

Управување со отпадот

Закон за управување со отпадот („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16).

Заштита од бучава

Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15).

Индикатори за бучава

1. Правилник за примена на индикаторите за бучава, дополнителни индикатори за бучава, начинот на мерење на бучава и методите за оценување со индикаторите за бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 107/08);
2. Правилник за гранични вредности на нивото на бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08).

Мониторинг за бучава

1. Правилник за локациите на мерните станици и мерните места („Сл. Весник на РМ“ бр. 120/08);
2. Правилник за поблиските услови во поглед на потребната опрема која треба да ја поседуваат овластени научни стручни организации и институции како и други правни и физички лица за вршење на определени стручни работи за мониторинг на бучава („Сл. Весник на РМ“ бр. 152/08).

Закон за води („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16).

Еколошка ознака

Правилник за критериумите кои што треба да се исполнат за добивање на еколошка ознака за туристичко сместување („Сл. Весник на РМ“ бр. 2/09)

Строго заштитени и заштитени диви видови

- Листи за утврдување на строго заштитени и заштитени диви видови („Сл. Весник на РМ“ бр. 139/11).
- Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ“ бр. 75/10).
- План за Управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029 (Сл. Весник на РСМ бр. 45/20).
- Закон за заштита на Охридското Езеро („Сл. Весник на РМ“ бр. 45/77).
- Досие за номинација на Охридското културно-историско и природно наследство на Листата на УНЕСКО (1980).
- Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10)

- Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020)
- Национален план за управување со отпад (2009-2015)
- Планот за управување со национален парк Галичица 2010-2020

Закон за заштита и спасување

Закон за заштита и спасување („Сл. Весник на РМ“ бр. 36/04, 49/04, 86/08, 124/10, 18/11, 41/14 и 146/15).

Просторно планирање

Просторен план на Република С.Македонија („Сл. Весник на РМ“ бр. 39/04).

Закон за просторно и урбанистичко планирање

- Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16).
- Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).
- Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистички планови („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15).

1.5 Институционална рамка

Законот за организација и работа на органите на државната управа („Сл. Весник на РМ“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) ги дефинира следните надлежности на Министерството за животна средина и просторно планирање:

- следењето на состојбата на животната средина;
- заштитата на водите, почвата, флората, фауната, воздухот и озонската обвивка од загадување;
- заштитата од бучава, радијација, заштитата на биодиверзитетот, геодиверзитетот, националните паркови и заштитените области;
- реставрацијата на загадените делови од животната средина;
- предлагањето мерки за третман на цврст отпад;
- просторното планирање;
- просторниот информативен систем;
- надзорот од негова надлежност и
- врши и други работи утврдени со закон.

Законот за организација и работа на органите на државната управа во ова насока на Министерството за животна средина и просторно планирање му дава клучна улога, во процесот на креирање на политиката за заштита на животната средина.

Одредени надлежности во управувањето со животната средина имаат и други органи на државната управа и локалната самоуправа како што се:

- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство;
- Министерство за транспорт и врски;
- Институтот за јавно здравје;
- Министерство за здравство;
- Хидрометеролошки Завод, и
- Единиците на локалната самоуправа.

Значајна улога во процесот на донесувањето на законите од областа на животната средина има и Собраниската комисија за транспорт врски и екологија.

Во процесот на Стратегиска оцена на животната средина, Министерството за животна средина и просторно планирање има одредени надлежности пропишани со Законот за животната средина, како што се:

- подготовка на решение во оние случаи во кои не се согласува со одлуката за спроведување, односно неспроведување на СОВЖС или со определениот обем на СОВЖС во одлуката;
- подготовка на решение за соодветноста на извештајот на СОВЖС за планскиот документ, и;
- воспоставување и ажурирање на листата на експерти за СОВЖС.

Органи на државната управа/единиците на локална самоуправа кои ги подготвуваат-усвојуваат планските документи согласно Законот за животната средина имаат обврска за:

- подготовка на извештајот за СОВЖС;
- објавување на информации за отпочнувањето на подготвувањето на планските документи и за учество на јавноста во процесот на консултации;
- објавување на информации за нацрт планскиот документ кој се подготвува и за предлог извештајот за СОВЖС;
- подготовка на извештајот од консултацијата со јавноста врз основа на добиените коментари и мислења од јавните консултации;
- комплетирање на извештајот за СОВЖС и на планските документи со добиени мислења и коментари, и
- мониторинг на влијанијата од имплементацијата на планскиот документ и во случај на негативни ефекти и информирање на МЖСПП.

Во овој процес Министерството за надворешни работи е одговорно за спроведување на прекугранични консултации за СОВЖС во однос на доставување на известување до соседната држава, која може да биде засегната од подготовката на планскиот документ или кога Република С.Македонија може да биде засегната од подготовка на плански документ во соседна држава.

1.6 Содржина на Извештајот за стратегиска оцена на животната средина

Спроведувањето на Стратегиската оцена на животната средина е интерактивен процес кој треба да се спроведе паралелно со развојот на планот и планската програмата. Стратегиската оцена на животната средина е процес за да се осигура дека значителен ефект врз животната средина што произлегуваат од политики, планови и програми се идентификуваат, оценуваат и намалуваат. Важен инструмент за да им се помогне во постигнување на одржлив развој и креирање на политиката е Стратегиската оцена на животната средина. Посебни бенефиции во Стратегиската оцена вклучуваат:

- Поддршка на одржливиот развој;
- Да се подобрат доказите како добра основа за стратешките одлуки;
- Да се консултираат сите заинтересирани страни во процесот на изготвување на документот и утврдување на состојбите во животната средина со реализација на планот;
- Да се насочат на други процеси, како што се влијанието врз животната средина на оценките врз одделни развојни проекти.

Стратегиската оцена следејќи ги одредбите за содржината на овој Извештај, ги обработува следните содржини:

- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Проблеми од областите кои се од посебно значење за животната средина, а особено од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите;
- Целите на заштита на животната средина, одредени на национално или меѓународно ниво, кои се релевантни за планскиот документ и начинот на кој овие цели и сите аспекти на животната средина се земени во предвид за време на нивните подготовки;
- Веројатните значајни влијанија врз животната средина во целина, вклучително и врз биодиверзитетот, здравјето на луѓето, флората, фауната, водата, воздухот, почвата, климатските фактори, културното наследство, пејсажот и материјалните придобивки. Овие влијанија вклучуваат секундарни, краткорочни, долгорочни, трајни и привремено позитивни и негативни ефекти;

- Резиме/краток преглед на причините на алтернативите, опис за тоа како е направена проценката, вклучувајќи ги сите потешкотии како што се техничките недостатоци до кои се дошло при собирањето на потребните информации;
- Опис на предвидените мерки кои се однесуваат на мониторингот во согласност со законските обврски;
- Не-техничко резиме на информациите дадени во согласност со барањата наведени во претходните точки.

1.7 Резиме

Врз основа на спроведената Стратегиска оцена на животната средина за **Урбанистички план вон населено место "Горица Север"**, планот може да се изработи и како таков е прифатлив за имплементација.

2. Преглед на планскиот документ

2.1 Основи на планскиот документ

Планската документација претставува Урбанистички план вон населено место "Горица Север", со површина од 17.046 хектари, и се изработува врз основа на:

- член 11 од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15, 193/153, 31/16 и 163/16),
- Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17) и
- Правилник за поблиската содржина, форма и начин на обработка на Генерален урбанистички план, Детален урбанистички план, Урбанистички план за село, Урбанистички план вон населено место и Регулациски план на Генерален урбанистички план, формата, содржината и начинот на обработка на урбанистичко - плански документации и архитектонско-урбанистички проект;
- Програма за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Охрид за 2017 г. бр. 08-19222/5 од 23.12.2016 г. Т.17 (ДУП-ови) објавена во Службен гласник на Општина Охрид бр.24 од 26.12.2016 г.

Планскиот концепт е поставен врз основа на анализа на просторот, анализа на можностите за просторен развој, планската програма, ажурираната геодетска подлога и условите зададени со Генерален урбанистички план на Охрид 2002-2012 (Одлука бр. 07-1438/2 од 30.06.2006 г.).

Планскиот концепт е условен и од природните фактори, посебно од конфигурацијата на теренот и од можностите за просторна композиција, односно естетско обликување на просторот и од мерките за заштита на животната средина и природата и заштитата и спасувањето.

УПВНМ Горица Север, општина Охрид, што е дел на разработка на овој план се наоѓа на источниот брег на Охридското езеро, распростен по падините и подножјето на планината Галичица и завзема појас вдолж брегот ограничен со : реката Рача на север, просторот на хотелскиот комплекс Инекс на југ, девијација на патот Охрид – Св. Наум на исток, брегот на Охридското езеро на запад

Целта на планскиот концепт е да изврши хармонизација на просторните природни услови и предвидените градби во функционална целина со естетска препознатливост.

Програмските барања, постоечката и новопредвидената сообраќајна инфраструктура го услови планираното сообраќајно решение за Урбанистички план вон населено место "Горица Север", Охрид.

Локалитетот што е предмет на овај УПВНМ го зафаќа јужниот дел на Градот Охрид на околу 2 км. Од центарот на Градот во непосредна близина на населеното место Рача. Според местоположбата во сообраќајниот систем на градот локалитетот спаѓа во простор што има добра сообраќајна поврзаност преку регионалниот патен правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија.

Во рамките на локалитетот уличната мрежа е нецелосно реализирана и се со следните категоризации на улици:

Собирни улици, сервисни улици, станбени улици, пристапни улици, пешачки патеки, девијација на регионален патен правец правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија.

Вкупната површина на планскиот опфат изнесува 17,046ха од кои постојната сообраќајна површина изнесува 1,61ха или 10%.

Во рамки на планскиот опфат ќе се испланираат намени кои дозволуваат идните објекти да можат архитектонски да се обликуваат и да имаат високи естетски карактеристики.

Планскиот концепт, со утврдените регулациони и градежни линии, овозможува уредување на просторот во квалитетна композиција.

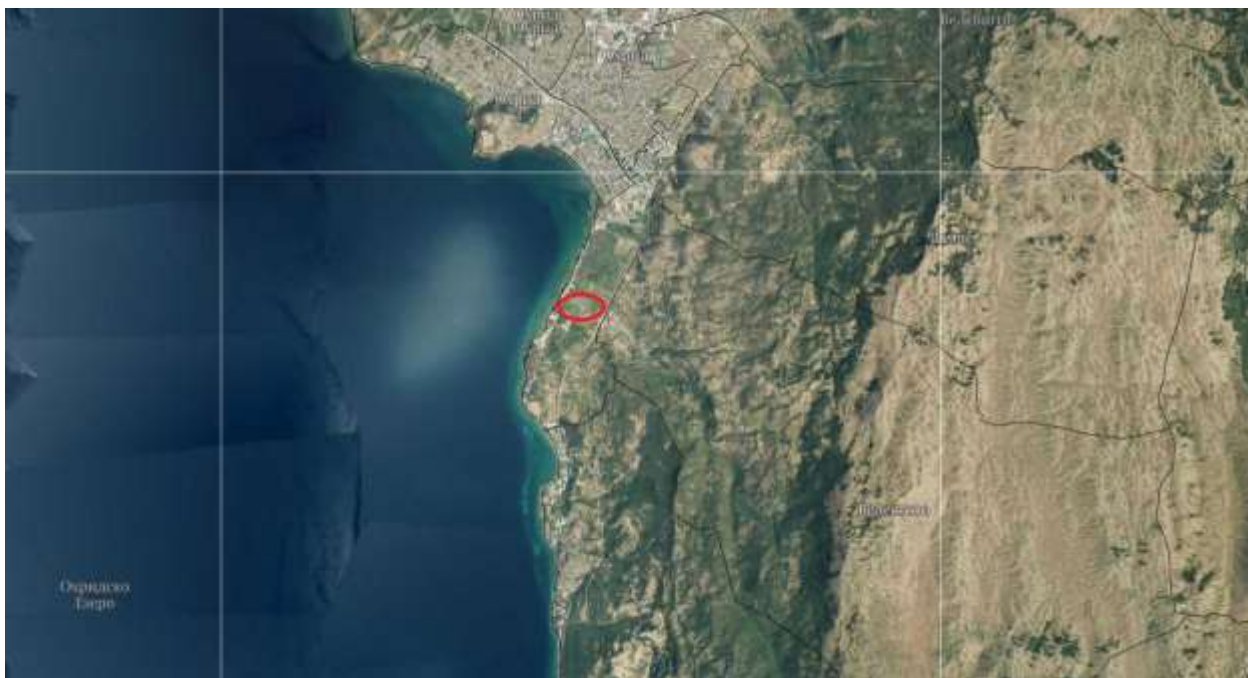
2.2 Плански опфат

2.2.1 Географска и геодетска местоположба

Границата на планскиот опфат се движи :

- Од Југ – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од север – по граница на опфат на ГУП на грда Охрид
- Од запад – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од исток – по осовина на регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид _ (врска со А3) – Св. Наум – гр. со р. Албанија.

Вкупна површина на планскиот опфат изнесува 17,046ха, и се наоѓа во КО Охрид 4.

Слика - Опфат

2.2.2 Намена на употреба на земјиштето

Анализата покажува дека за развој на Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (плански период 2017-2027), има услови за рационално користење и уредување на просторот во планскиот опфат. Во овој урбанистички план вон населено место, во графичкиот дел на планската документација дадени се границите на планскиот опфат и наменската употреба на земјиштето е во согласност со постојната состојба и потребите на населението за повисок стандард на живеење, здравствена заштита, образование и работа.

Со Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО охрид 4, Општина Охрид (плански период 2017-2027), во рамките на предметниот плански опфат, предвидени се зони со следните класи на намена:

А – ДОМУВАЊЕ

A4 – Времено домување– 11,62ха

Д – ЗЕЛЕНИЛО И РЕКРЕАЦИЈА

D2 – Заштитно зеленило – 1,04 ха

Е - ИНФРАСТРУКТУРА

E1 – Комунална инфраструктура (Сообраќајни коридори) – 3,98ха

E2 – Комунална супраструктура(Тафостаници до 20кв)– 0,05 ха

Не регулиран водотек - 0,34ха

Класите на намени се впишани на самата наменска зона за секоја од нив поединечно. Предвидените класи на намени се надоврзуваат на постојната состојба, реалните потреби на жителите и планираниот концепт од страна на идните корисници.

A4 – Времено домување - ги опфаќа сите видови мотели, хостели, викенд куќи., од 11,62ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена се:

B1 – мали комерцијални и деловни намени со максимален дозволен % до 30%,

B3 – големи угостителски единици со максимален дозволен % до 30%,

B2 – здравство и социјална заштита со максимален дозволен % до 30% и

D3 – спорт и рекреација со максимален дозволен % до 30%.

Максималниот дозволен % на учество на збирот на компатибилните класи на намени во однос на основната класа на намена е до 30%.

D2 - Заштитно зеленило со површина од 1,04ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена не се утврдени.

E1 – комунална инфраструктура (сообраќајници) со површина од 3,98 ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена не се утврдени.

E2 – комунална супраструктура (трафостаница) со површина од 0,05 ха

Компатибилни класи на намена на основната класа на намена не се утврдени

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, имплементацијата на планските решенија од Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз водата, воздухот и почвата, биодиверзитетот, пределите и нивните пејзажни вредности, природното и културното наследство, како и влијанијата врз социо-економската состојба и здравјето на луѓето во општина Охрид.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки. Во анализата влучени се и препораките од *Планот за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) како што следи:*

Крајбрежната функционалност на Охридското Езеро како критериум за најстрога заштита

Крајбрежјето на езерото, доколку тоа е во природна состојба (со висок степен на функционалност), може да ги извршува своите позитивни функции врз биолошката разновидност и квалитетот на водата на езерото, и тоа: филтрирање на седиментација и загадување; заштита од ерозија; отстранување на нутриенти; контрола на температурата на водата; формирање и одржување на природни живеалишта; заштита и одржување на висока вредност на пределот, што е формиран од природни и културни атрибути кои имаат историска вредност.

Според оцената на крајбрежната функционалност на езерото со Планот за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион се одредуваат границите и мерките на најстрога заштита во крајбрежјето на Охридското Езеро, што ќе ги насочуваат политиките за просторен и урбан развој на наследството.

Разбирањето и процената на функционалност на крајбрежјето на езерото е во согласност со барањата на европската Рамковната директива за води (WFD) 2000/60/CE, која дава насоки за утврдување на еколошкиот квалитет на водните тела, користејќи информации од спроведен мониторинг и други соодветни параметри. Резултатите од индексот на крајбрежна функционалност (SFI) може да се користат за лесно идентификување на локации каде што е потребно да се насочат активностите за строга заштита, односно потенцијалните места за реставрација на крајбрежниот појас.

Истражувањата направени во рамките на проектот „Зачувување и одржливо користење на биолошката разновидност во Преспанското, Охридското и Скадарското Езеро“³⁷ во 2017 од страна на Друштвото за меѓународна соработка (GIZ) дадоа податоци за индексот на крајбрежна функционалност на Охридското Езеро. Параметри кои се користени за утврдување на индексот се: трансформација на крајбрежјето, обраснатост со вегетација на земјиштето, прекини на бреговата зона заради изведба на инфраструктура, присуство на патна инфраструктура, наклон на падината на брегот, присуство на појас на трска, присуство на арбореални видови, хетерогеност на арборелна вегетација и присуство на нехигрофилни видови.

Резултатите за статусот се прикажани на сликата подолу согласно *Планот за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) индексот на функционалност е добар (зелена боја).*

Слика - Индекс на функционалност на крајбрежјето на Охридското Езеро

На двете слики подолу е прикажана долж крајбрежниот појас согласно туристичката инфраструктура спаѓа во индекс 0-0.2, додека според намена на користење на крајбрежниот појас на езерото (0 до 50 m од крајбрежјето) е природен хабитат.

Слика - Инфраструктура поврзана со туризмот (Опсег: 0 = ниту една до 1 = 100% по целата должина) (0,1 = патека за пешачење; 0,2 = еден хотел; 0,5 = велосипедска патека покрај езерото; 1 = плажа или туристичка инфраструктура).

Слика - Намена на користење на крајбрежниот појас на езерото (0 до 50 m од крајбрежјето).

Граници на заштитните зони на природното наследство во Охридскиот Регион

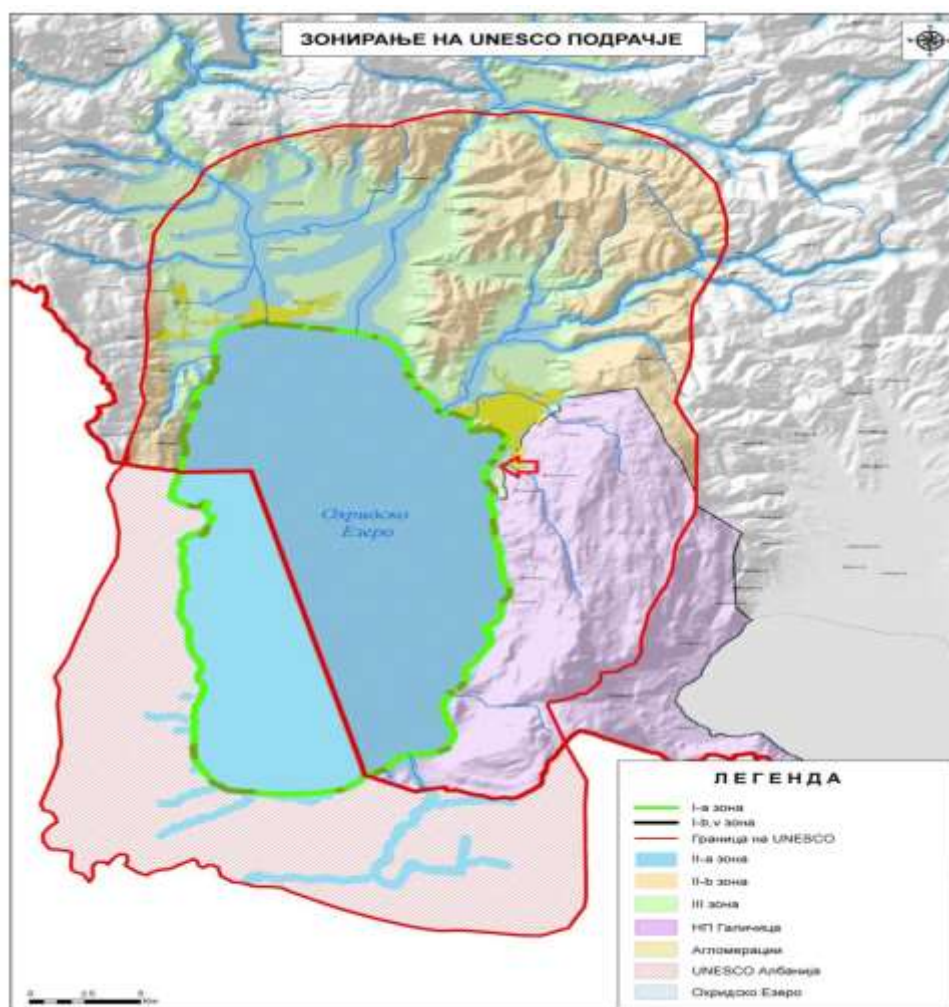
Заради подобро управување и одржување на *исклучителната универзална вредност*, односно контрола врз одредени активности што можат да извршат негативни влијанија, воспоставени се три заштитни зони, а секоја од нив содржи соодветни подзони. Овие подзони се воведуваат за да се рефлектираат посебните мерки за заштита што се применливи во овие зони.

Првата заштитна зона се формира во појас од 50 m сметано од границата на катастарска парцела 1/1 (КП Охридско Езеро) и има три подзони (Ia, Ib и Iv).

Втората заштитна зона има две подзони (IIa - се формира на подрачјата зафатени со рипариски живеалишта и IIб) - ги зафаќа природните и полуприродните живеалишта над 866 м н.в.

Третата заштитна зона е формирана на деловите под кота 866 м н.в., односно зафаќа простори што се наменети за непродуктивни намени или, главно се користат за земјоделско производство.

Границите на зоните за заштита воспоставени во заштитените подрачја (пр. Националниот парк „Галичица“, спомениците на природата - Охридското Езеро и Студенчишкото Блато) се преземаат во целост и се применливи мерките/режимите за заштита што се веќе воспоставени во согласност со соодветните планови за управување донесени врз основа на Законот за заштита на природата.

Слика - Заштитни зони во границите на природното наследство на Охридското Езеро.

Мерки на заштита во првата заштитна зона

Првата заштитна зона го опфаќа Охридското Езеро и неговиот крајбрежен појас во хоризонтална проекција со ширина од 50 m сметано од граница на КП1/1 Охридско Езеро. Оваа зона на места се проширува во КП 1/1 Охридско Езеро за да се вклучат плажите. Таа ги опфаќа 9-те „жаришта“ на биолошка разновидност во Охридскиот Регион, како атрибути на светското природно наследство. Во рамките на првата зона се вклучени простори на кои се среќава висока концентрација на популации на видовите кои се наоѓаат на IUCN - црвената листа видови кои се под закана на глобално и европско ниво, Бернската конвенција, како и матични популации на ендемски и реликтни видови, потоа сублакустриски извори, места за мрестење на краповидни риби.

Овој План за управување со природното и културното наследство при зонирањето и утврдувањето на мерките за заштита на природното наследство се ограничува на терестричните екосистеми. Самото Охридско Езеро е вклучено во првата заштитна зона, меѓутоа, не е извршено негово подзонирање. Ова се должи на фактот што сè уште не е изработена Студија за ревалоризација на *Споменикот на природата - Охридско Езеро*, која ќе даде многу одговори во однос на критериумите за зонирање на езерото и границите на зоните и режимите на заштита во согласност со Законот за заштита на природата.

Законот за водите предвидува да се определат заштитни зони за водни тела означени како води за рекреација, вклучувајќи ги и водите за капење; ваква заштитна зона за Охридско Езеро сè уште не е воспоставена.

Границите на Првата заштитна зона ќе се ревидираат откако ќе се изработи Студијата за ревалоризација на *Споменикот на природата - Охридско Езеро* и Студијата за валоризација на *Споменикот на природата - Студенчишко Блато*, односно откако ќе се донесат Законот за препрогласување на Охридско Езеро како споменик на природата и Законот за прогласување на предлог за заштитено подрачје - Студенчишко Блато. Тоа може да значи проширување на појасот со ширина од 50 m, кој со Планот е воспоставен со цел превентивна заштита, односно спречување на заканите врз екосистемот на езерото и неговото крајбрежје.

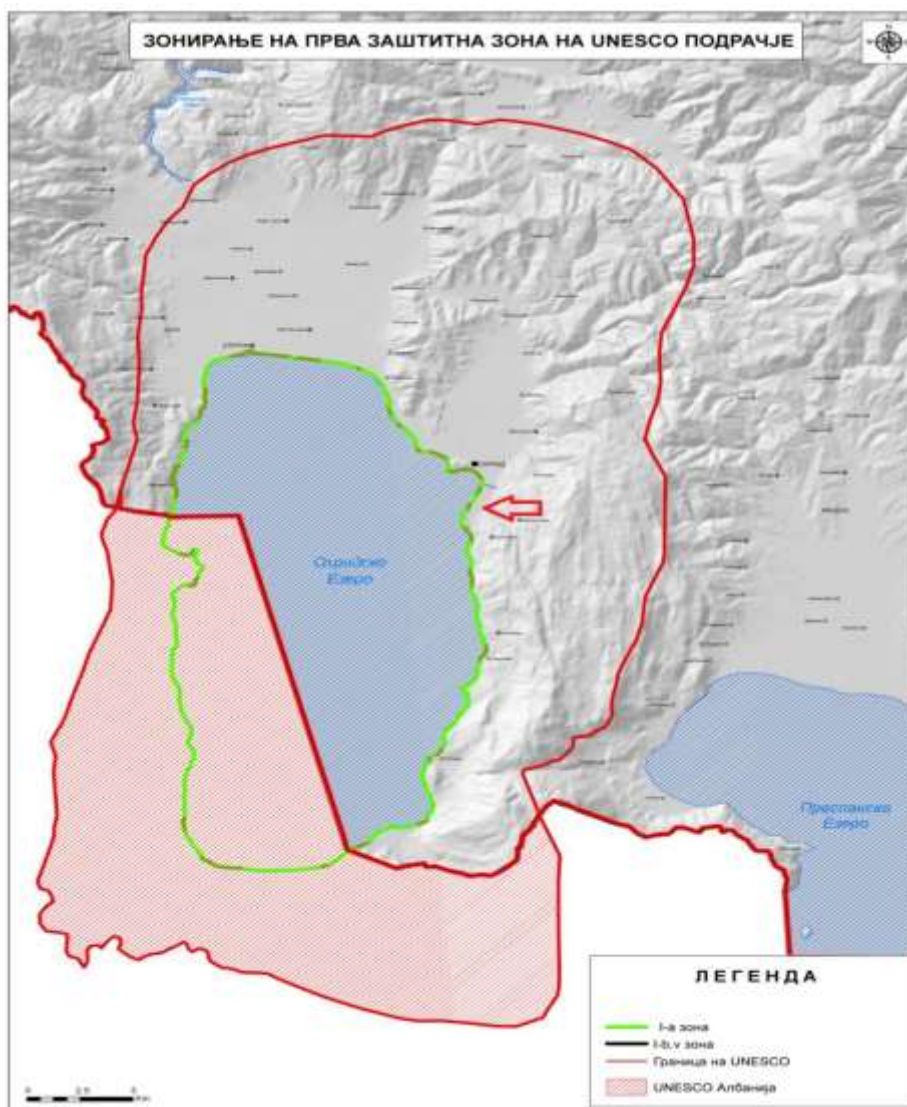
Дополнително, границите и режимите на Првата заштитна зона ќе се ревидираат откако ќе се воспостави заштитната зона на водите наменети за рекреација, односно капење.

Првата зона содржи три подзони:

- **I-а** зона на изворно природни простори, со SFI индекс 1 и 2 (според рамковната директива за води, станува збор за зона со одличен и добар статус);
- **I-б** зона во која се присутни одредени интервенции и е со SFI индекс 3, 4 и 5 (умерен, слаб, лош статус);
- **I-в** зона на плажи – се дефинираат плажи кои се во опфат на КП 1/1 КО Охридско Езеро, како и плажите чии опфати граничат со КП 1/1 КО Охридско Езеро, а земјиштето е во сопственост на Република Северна Македонија.

Бидејќи извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена

на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки. Според Планот за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029) локациската поставеност на планскиот опфат е надвор од границите на зоните од Планот но во границите на Унеско.

Слика - Прва заштитна зона.

Во првата зона се предвидуваат мерки што опфаќаат дозволени и забранети активности што ќе овозможат живеалиштата во крајбрежниот појас да ја задржат својата изворна состојба и да се реставрираат и ревитализираат, колку што е можно, деградираниите и фрагментираниите екосистеми.

Дозволени активности се:

- спроведување културни, научни, образовни и рекреативни активности со обем и динамика која нема да изврши негативно влијание врз еколошките процеси, биолошката и пределската разновидност во зоната;

- спроведувања археолошки истражувања со недеструктивни методи;
- спроведување континуиран мониторинг;
- заштита на рибите и традиционалниот риболов.

За секоја од предвидените зони се утврдени соодветни мерки за заштита. Во продолжение се опишани забранетите активности за секоја зона коишто ќе бидат регулирани со соодветен правен акт.

Забранети активности во заштитната зона I-a на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none">• внесување на алохотни (туѓи) растителни и животински видови;
<ul style="list-style-type: none">• деградирање и уништување на природните живеалишта, особено на местата каде животните и птиците мигрираат, се размножуваат или престојуваат; особено се забранува сечење дрвја, кршење, оштетување, уништување, сечење, откорнување вегетација, а особено на крајбрежна вегетацијата, палење на трска итн.;
<ul style="list-style-type: none">• забрането преградување на крајбрежното земјиште на начин кој придонесува кон сушење и деградирање на водните и блатните живеалишта, затрупување на изворите, мочуриштата и другите водни живеалишта;
<ul style="list-style-type: none">• забрането намерно вознемирување на дивите животни, особено во текот на размножувањето, растењето или презимувањето или нивно заробување, повредување или отстрел; намерно отстранување на растенијата и габите од нивните живеалишта, намалување на нивната популација или нивно уништување на кој било начин; намерно оштетување или уништување на живеалиштата на дивите видови;
<ul style="list-style-type: none">• намерно оштетување или уништување на гнезда, легла, како и нивните живеалишта или делови од живеалишта; нивно намерно вознемирување, особено во времето на размножувањето, одгледување на малечките, миграција, презимување, ако таквото вознемирување го загрозува нивниот натамошен опстанок; намерно уништување или земање на јајца од природата и чување на глуви јајца и прикривање, чување, одгледување, продавање, купување и отуѓување или на кој било начин прибавување и препарирање;
<ul style="list-style-type: none">• преточување на нафта и нафтени деривати за пловните објекти;
Забранети активности во заштитната зона I-a на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none">• отворање позајмишта за црпење песок, чакал и други минерални сировини;
<ul style="list-style-type: none">• тампонирање крупен или ситен тампон и насипување песок, како и изградба на бетонски и камени ѕидови (валобрани), освен на постоечки локации определени за таа намена;
<ul style="list-style-type: none">• изградба на објекти од привремен и траен карактер, освен изведување на работите на

³⁸ Зоните и соодветните мерки за заштита ќе се уредат со Законот за управување со природното и културното наследство во Охридскиот Регион и со посебен Правилник кој ќе се донесе во согласност со овој закон. Правилникот ќе се донесе од министерот за животна средина и просторно планирање, министерот за култура, министерот за транспорт и врски, имајќи предвид дека предвидените мерки за заштита во соодветните зони навлегуваат во надлежности на повеќе ресори.

реконструкцијата на колекторскиот систем;
<ul style="list-style-type: none">• поставување урбана опрема што може да го наруши пределот или да извршат негативни влијанија врз природните процеси на езерото;
<ul style="list-style-type: none">• поставување рибници;
<ul style="list-style-type: none">• забрането е земјоделско производство;
<ul style="list-style-type: none">• испуштање непречистени урбани и индустриски отпадни води;
<ul style="list-style-type: none">• поставување подземни јами и/или дренажи за отпадни води, освен водонепропусни септички јами на локациите на кои не е изведена канализација;
<ul style="list-style-type: none">• депонирање отпад;
<ul style="list-style-type: none">• пловидба со пловни објекти и инсталации кои се придвижуваат со мотори со внатрешно согорување во заштитните зони на извори и заштитните зони за рекреација и капаишта;
<ul style="list-style-type: none">• забрането изведување марини и пристаништа;
Забранети активности во заштитната зона I-б на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none">• внесување алохотни (туѓи) растителни и животински видови;
<ul style="list-style-type: none">• деградирање и уништување на природните живеалишта, особено на местата каде животните и птиците мигрираат, се размножуваат или престојуваат; особено се забранува сечење на дрвја, кршење, оштетување, уништување, сечење, откорнување вегетација, а особено на крајбрежна вегетација, палење на трска итн.;
<ul style="list-style-type: none">• забрането преградување на крајбрежното земјиште на начин кој придонесува кон сушење и деградирање на водните и блатните живеалишта, затрупување на изворите, мочуриштата и другите водни живеалишта;
<ul style="list-style-type: none">• забрането намерно вознемирување на дивите животни, особено во текот на размножувањето, растењето или презимувањето, или нивно заробување, повредување или отстрел; намерно отстранување на растенијата и габите од нивните живеалишта, намалување на нивната популација, или нивно уништување на кој било начин; намерно оштетување или уништување на живеалиштата на дивите видови;
Забранети активности во заштитната зона I-б на крајбрежјето:
<ul style="list-style-type: none">• намерно оштетување или уништување на гнезда, легла, како и нивните живеалишта или делови од живеалишта; нивно намерно вознемирување, особено во времето на размножувањето, одгледување на малечките, миграција, презимување, ако таквото вознемирување го загрозува нивниот натамошен опстанок; намерно уништување или земање на јајца од природата и чување на глуви јајца и прикривање, чување, одгледување, продавање, купување и отуѓување или на кој било начин прибавување и препарирање;
<ul style="list-style-type: none">• преточување на нафта и нафтени деривати за пловните објекти, освен на локации определени за таа намена;
<ul style="list-style-type: none">• отворање позајмишта за црпење на песок, чакал и други минерални сировини;

- тампонирање крупен или ситен тампон и насипување песок, како и изградба на бетонски и камени ѕидови (валобрани), освен на постоечки локации определени за таа намена;
- изградба на објекти од траен карактер, освен изведување на работите за реконструкција на колекторскиот систем, изведба на секундарна канализациска мрежа или изведба на станица за пречистување на отпадните води;
- поставување урбана опрема што може да го наруши пределот или да извршат негативни влијанија врз природните процеси на езерото;
- поставување рибници;
- интензивно земјоделско производство со примена на арско, хемиско ѓубриво и пестициди кои ги загадуваат површинските и подземни води;
- испуштање непречистени урбани и индустриски отпадни води;
- поставување подземни јами и/или дренажи за отпадни води, освен водонепропусни септички јами, на локациите на кои не е изведена канализација;
- депонирање отпад;
- пловидба со пловни објекти и инсталации кои се придвижуваат со мотори со внатрешно согорување во заштитните зони на извори и заштитните зони за рекреација и капалишта;
- изградба нови марини и пристаништа, освен реконструкција и одржување на постоечките во согласност со препораките од Стратегијата за одржлив туризам;
- надградба и доградба на постојни или изградба на нови објекти за туристичко сместување, или пренамена на објекти за домување или помошни објекти за сместување на туристи;
- забрането формирање нови плажи.

За првата - а и првата - б зона, односно за појасот со ширина од 50 m, сметано од границата на КП 1/1 „Охридско Езеро“, ќе се изработи урбанистички план за крајбрежјето. Мерките за зачувување на типовите живеалишта во поволна состојба на зачуваност, како и за реставрација/ревитализација на значајните екосистеми се вклучуваат во изработката на просторните и урбанистичките планови (акциски план).³⁹

Заради заштита на биолошката и пределската разновидност на урбаното подрачје со изработката на урбанистичките планови, во зависност од видот на планот, се обезбедува меѓусебна поврзаност на истите типови живеалишта, зачувување на постојните и создавање зелени површини, дрвореди, водотеци и стагнантни водни тела, како и други живеалишта, со давање предност на автохтоните видови и живеалишта.⁴⁰

Во Прва – а зона не се дозволува изведба ниту на трајни ниту на временни објекти, додека во Прва – б зона се дозволува поставување на привременни објекти, односно на: типски монтажно-демонтажни објекти за продажба храна, весници, сувенири, цвеќиња, храна, сладолед, телефонски говорници, јавни санитарни јазли, покриени и непокриени шанкови, рекламни и информативни паноа, настрешници кои се поставуваат на јавна површина, фонтани, чешми, клупи и корпи за отпадоци. Други видови привременни објекти дефинирани со Законот за градење не се дозволени. Препораки за материјалите од кои

³⁹ Член 50 став (2) од Законот за заштита на природата.

⁴⁰ Член 63 од Законот за заштита на природата.

треба да се направени привремените објекти ќе се дефинираат со *елaborат за заштита на животната средина и конзерваторска согласност*.

Забранети активности во заштитната зона I-в на крајбрежјето:

- внесување алохтони видови;
- тампонирање на крупен или ситен тампон и насипување на песок, како и изградба на бетонски и камени ѕидови (валобрани), освен на постоечки локации определени за таа намена;
- изградба на објекти од времен и траен карактер;
- поставување на урбана опрема што може да го наруши пределот или да извршат негативни влијанија врз природните процеси на езерото;
- испуштање непречистени отпадни води од комерцијалните и услужните дејности што се одвиваат на плажите;
- непрописно депонирање отпад;
- пловидба со пловни објекти и инсталации кои се придвижуваат со мотори на внатрешно согорување во заштитните зони за рекреација и капашишта;
- контролирано споведување на водни спортови;
- изградба нови марини и пристаништа, освен реконструкција и одржување на постоечките во согласност со препораките од Стратегијата за одржлив туризам.

Втора заштитна зона

Во втората заштитна зона се применуваат мерки кои подразбираат зачувување на состојбата на природата во тие живеалишта каде е започнато антропогеното влијание со цел тоа да се намали/минимизира.

Во таа насока, оваа зона е поделена на подзони: II-а и II-б. II-а зоната ги опфаќа рипариските живеалишта надвор од урбаните опфати чија функција е и да бидат заштита од влијанијата врз квалитетот на водата во сливот на Охридското Езеро. II-б заштитната зона ќе се протега условно на просторите што се наоѓаат надвор од урбаните опфати и не смее да се зафатат со урбанизација. Во Втората заштитна зона се забрануваат активности што имаат негативно влијание врз пределот и животната средина, а ќе се воспостават исклучоци доколку треба да се реализираат проекти од државно значење. Дозволен се рекреативни активности со незначителни влијанија врз природата, кои се поддржани со наједноставна инфраструктура. Зоната на активно управување на НП „Галичица“ е дел од ова зона. За НП „Галичица“ важат зоните и мерките за заштита дефинирани со Планот за управување со НП „Галичица“.

Забранети активности во заштитната зона II:
• експлоатација на минерални ресурси;
• изградба на објекти за масовен туризам;
• интензивно земјоделство со примена на вештачко ѓубриво и пестициди;
• изградба на инфраструктурни градби, освен кога проектите се од јавен интерес и кога за нив се спроведува стратегиска оцена и/или оцена на влијание врз животната средина и социјалните аспекти, како и оцена на влијанието врз културното наследство.

Трета заштитна зона

Третата заштитна зона ќе ги опфати просторите со непродуктивна намена (населби и друго градежно земјиште) и продуктивно земјиште (земјоделски поседи, пасишта и шуми), што се застапени меѓу котата 866 m н.в. и надворешната граница на првата заштитна зона. Во оваа зона ќе се овозможи развој на населбите, туризмот и инфраструктурата, но ќе се дефинираат посебни услови.

Забранети активности во заштитната зона III:
• интензивно земјоделско производство со примена на арско, хемиско ѓубриво и пестициди кои ги загадуваат површинските и подземни води;
• зголемување на урбаните опфати на населбите за не повеќе од 20%;
• изградба на инфраструктурни градби, освен кога проектите се од јавен интерес и кога за нив се спроведува стратегиска оцена и/или оцена за влијание врз животната средина и социјалните аспекти, како и оцена на влијанието врз културното наследство;
• други активности што може да го нарушат пределот и да ги загрозат исклучителните вредности.

Мерки за заштита на културното наследство во Охридскиот Регион

Културното наследство го сочинуваат различни видови добра и нивното опкружување, сочинувајќи една целина. Тоа може да има различни вредности, во зависност од контекстот, и затоа неговиот заштитен третман може да се разликува од случај до случај. Во таа насока, целта на заштитата е да се зачува квалитетот и вредноста на културното наследство, неговата материјална содржина и да го осигура неговиот интегритет (ги вклучува поединечните градби, отворените простори и парковите, улиците, крајбрежјето, археолошките остатоци и сл.) за идните генерации.

Инвазивната урбанизација на просторите во заштитеното добро се движи во насока на загрозување на вредностите поради кои регионот е впишан на Листата на светско наследство.

Мерките за заштита на културното наследство подразбираат обезбедување непосредна заштита на начин кој ќе ги зачува изворните историски, урбанистичко-архитектонски, уметнички и естетски вредности, односно зачувување на исклучителната универзална вредност на регионот. Во поширока смисла, мерките за заштита ќе овозможат и внесување нови содржини во рамките на регионот во согласност со современите потреби на стопанските, туристичките, културните и другите дејности, но со максимално почитување на исклучителната универзална вредност. Но за да се постигнат придобивки и да се осигура дека Охридскиот Регион ќе ја зачува својата исклучителна универзална вредност, потребно е новите развојни процеси во границите на доброто да бидат добро управувани и контролирани. Заштитата на културно наследство во Охридскиот Регион ќе се темели на неколку принципи:

- **обезбедување реверзибилност како принцип во конзерваторско-реставраторскиот третман на наследството;**
- **зачувување на автентичноста (да се овозможи максимално зачувување на оригиналниот градителски материјал, да не се дозволи новите интервенции да доминираат над оригиналното ткиво, туку да се почитува неговиот потенцијал);**
- **во просторните планови во чиј опфат има заштитени споменички целини потребно е во најголема можна мерка да се задржи и да се ревитализира историската матрица на целината. Поради губење на просторниот идентитет, не е оправдана промената на структурата и типологијата на постојните објекти со нивно функционално поврзување во поголеми просторни целини;**
- **урбанистичкото планирање ќе има за цел постигнување хармонија, избегнување несакани функции и задржување на постојната големина на градбите, како и нивните функционални и културни вредности по принципот на интегрирана заштита;**
- **заштитата се однесува и на активности неопходни за создавање услови за опстанок на подрачјето/споменикот/локалитетот, вклучително и намалување на визуелната загрозеност;**
- **при планирањето на изведување нови инфраструктурни проекти или поголеми градежни активности во регионот задолжително е изготвувањето на Оцената на влијание врз културното наследство (ХИА);**
- **по донесувањето на урбанистички планови усогласени со овој план, изградбата на објекти или преземање мерки на непосредна заштита со кои непосредно или посредно се нарушува интегритетот на заштитеното добро, односно заштитеното подрачје задолжително е со пропишани заштитно-конзерваторски услови**

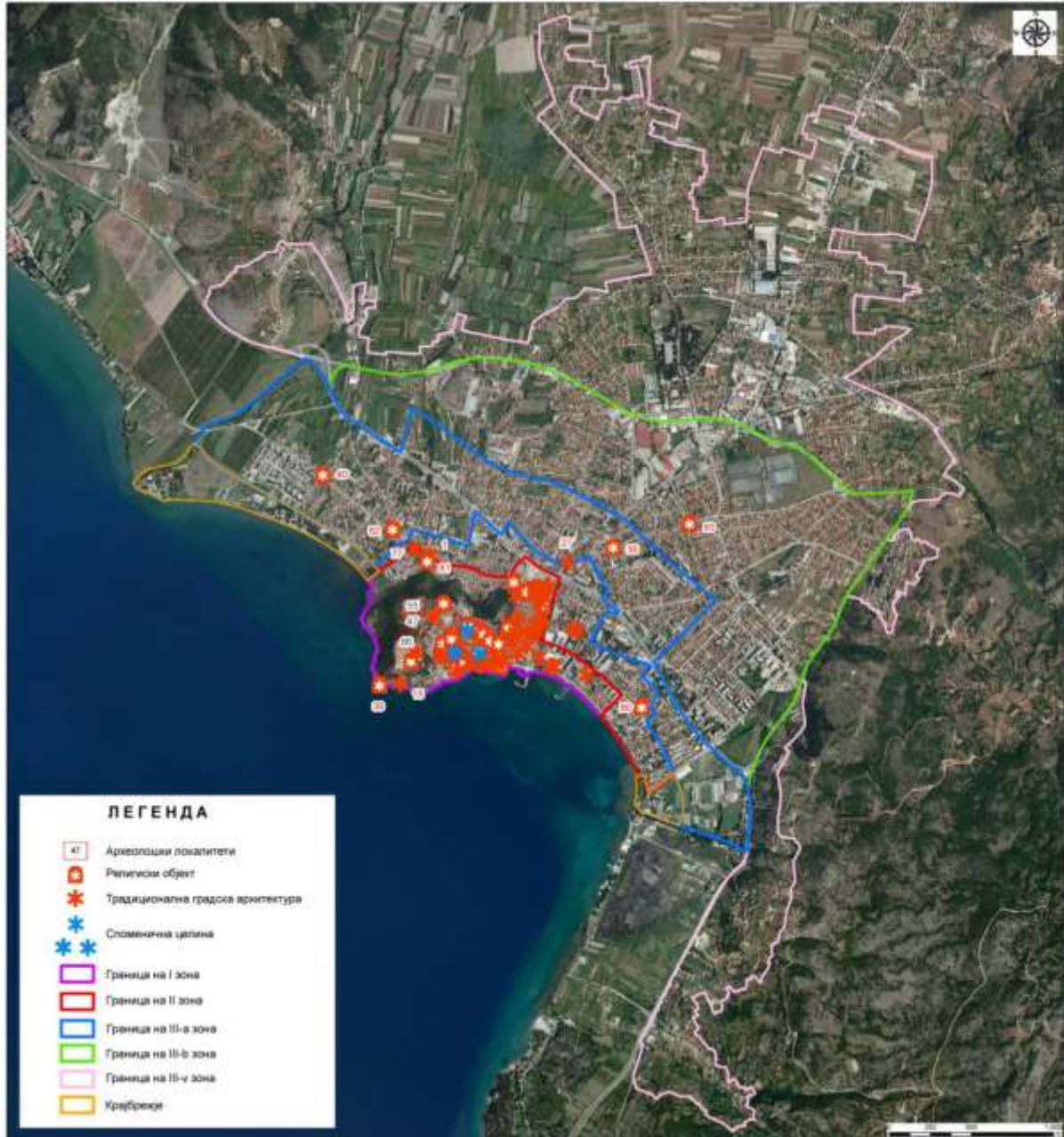
Од суштинско значење за локалитетите со светско наследство, препознаени по својата исклучителна универзална вредност, е да се обезбеди зачувување на нивната автентичност и културна вредност на соодветен начин. Имајќи ги предвид комплексноста и разновидноста на културното наследство, а со цел негова соодветна заштита, одржлив развој и контролирана урбанизација, во Охридскиот Регион се дефинираат неколку заштитни зони со специфични услови и мерки за зачувување:

- градски урбани центри;
- религиско наследство;
- села и крајбрежни населби;
- археолошки локалитети.

Градски урбани центри

Во **градските урбани центри** главен критериум за утврдување систем на заштитни мерки е констатираната концентрација на поединечно заштитени добра и амбиентални објекти. Од тие причини, дефинирани се три зони со свои специфичности.

Првата зона се однесува на споменичките целини во Охрид кои содржат значајни културно-историски градби. Со мерките за заштита во оваа зона се предвидува целосна заштита на сите културно-историски вредности со најголемо можно почитување на традицијата и функцијата на просторот и неговата содржина. На просторот од оваа зона треба строго да се контролира внесувањето нови структури и содржини несвојствени на културните вредности. Приспособувањето на постојните историски функции и содржини на современите потреби може да биде прифатливо со минимални физички интервенции во историската структура. Во овој контекст, максимално треба да се избегнува уривањето на старите постојни градби. Прифатливи методи на заштита се санација, конзервација, реставрација, конзерваторска реконструкција (обновување на заштитено добро со додавање делови што недостасуваат во форма и изглед што ги имале) и презентација. Секој ваков зафат ќе се темели на подготовка на детална документација од надлежните служби за заштита.

Слика - Заштитни зони во граници на ГУП на Охрид (културно наследство).

3. Краток опис и образложение на планските решенија за изградба на комунална и сообраќајна инфраструктура

Со планот се утврдуваат и планските решенија за инфраструктурата.

На овој простор условеноста од програмските барања и постојната состојба ги одредува планските решенија за сообраќајниците, за фекалните и атмосферските инфраструктурни водови, како и за електричната и електронско - комуникациската инфраструктурна и гасоводната инфраструктура, кои се во директна зависност од уличната мрежа, поред која се водат. Водење на инфраструктурата да биде во инфраструктурни коридори.

Просторот кој е предмет на оваа Урбанистичко - планска документација на ниво на Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО охрид 4, Општина Охрид. Истиот се предвидува да се поврзе со планираната улична мрежа на градот Охрид.

СООБРАЌАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Новопланираната сообраќајна мрежа се надоврзува на веќе постоечките сообраќајници и поставена е во зависност од теренските услови и потребите за обезбедување на пристап до градежните парцели. Планираните улици овозможуваат нормално одвивање на сообраќајот во рамки на планскиот опфат.

Со овој урбанистички план вон населено место, пристапот до внатрешните сообраќајници е овозможен преку магистралниот пат, од каде преку сервисни и станбени улици е обезбеден пристап до секоја од градежните парцели и тоа:

Профили на улици преземени од извод :

Пресек М5 –М5 –магистрална улица со вкупен профил од 26,2m, односно 2x6,6m коловоз и тротоар 2x 1,5m, средишно заштитно зеленило 10m, и заштитен појас од 20m од тротоарот согласно член 40 од Законот за јавни патишта (Службен весник на РМ бр.84/08, 52/09, 114/09, 124/10, 23/11, 53/11, 44/12, 168/12, 163/13, 187/13, 39/14, 42/14, 166/14, 44/15, 116/15, 150/15, 31/16, 71/16). Напомена: во изводот од ГУП за магистралната улица даден е еден профил и тоа М5 кој не соодветствува на графичкиот прилог т.е магистралната улица во по целата должина има различен профил а даден е само еден.

- Пресек 1-1, пешачка улица вкупен профил од 12,0m, односно 8,04m пешачка патека и велосипетска патека од двете страни по 1,65m,

Профили на планирани улици:

- Пресек 1А-1А, сервисна улица за пристап од магистрала во планскиот опфат вкупен профил од 10,5m, односно 6,5m коловоз и тротоар од двете страни на коловозот од 2,0m.

- Пресек 1Б-1Б, сервисна улица со вкупен профил од 10,0m, односно 6,0m коловоз и тротоар од двете страни на коловозот од 2,0m.

- Пресек 2-2, станбенаа улица со вкупен профил од 8,5m, односно 5,5m коловоз и тротоар од двете страни на коловозот од 1,5m.

- Пресек 3-3, пешачка патека со променлив профил од 1,9-3,5m.
Профилите на сите улици се дадени и во графичките прилози од планската документација и тоа во прилогор Сообраќаен и нивелациски план и Синтезен план.

ПАРКИРАЊЕ

Паркирањето е предвидено да се одвива во сопствената градежна парцела. Потребниот број на паркинг места и неговото димензионирање е во согласност со членовите 54, 55, 56, 57, 58 и 59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17). Потребниот број на паркинг места се утврдува со проектна документација во зависност од потребите на градбата и специфичните услови кои произлегуваат од нејзината намена и програмските барања.

ВОДОВОД

Во границите на поширокиот зафат кој е предмет на разработка на локалитетот Урбанистички план вон населено место "Горица Север", -општина Охрид, према податоците добиени од Ј.П. "Нискоградба" – Охрид –Охрид добиена е инфраструктура со уцртани траси и профили на водоводна и фекална мрежа.

Споменатиот локалитет спаѓа во туристичкиот локалитет кој зафаќа простор од населбата "Рача" на север до населбата "Лагадин" на југ и тоа во појас од 200 – 1000 м и висинска разлика од кота 695,00 до 702,50 м.

Овој простор со вода се снабдува од системот за водоснабдување на град Охрид со приклучоци на повратниот цевковод од Охрид кон Пештани со профил ф200 мм. И оди по регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид (врска со А3) – Св.Наум - гр.со Р.Албанија

Овој систем овозможува несметано водоснабдување се до кота од 750,00м.н.в., што значи дека несметано може да се снабди со вода предметниот локалитет.

По истиот патен правец регионален патен правец Р1301(стара ознака Р 501) Охрид (врска со А3) – Св.Наум-гр.со Р.Албанија оди и транзитен цевковод од П.С."Метропол"-Охрид со профил ф711мм. Кој има директен приклучок само за дел од туристичкиот комплекс Горица. Овој цевковод е во функција во шпицот на летните месеци кога работи и пумпната станица Метропол, а во останатиот период може да служи како повратен од резервоарот во Охрид до Метропол.

ФЕКАЛНА КАНАЛИЗАЦИЈА

Како реципиент за отпадните води служи системот за заштита на Охридското Езеро чиј собирен цевковод со профил ф600мм. Во локалитетот Метрополи ф 800 мм во локалитетот Горица, истиот се протега долж целата населба и ги зафаќа сите регулирани отпадни загадени води.

Во деловите од кои не се зафаќаат отпадните води сеуште егзистираат септички јами кои треба понајитно да бидат спроведени во системот како не би го загадувале Езерото.

Во предметниот локалитет не постои фекална канализација освен дел од постојниот колектор кој поминува низ локалитетот и е со профилна цевките $\phi 800\text{mm}$.

АТМОСФЕРСКА КАНАЛИЗАЦИЈА

Во границите на предметниот урбанистички опфат, а по добиеното мислење т.е. цртеж од старана на Ј.П. „Ниско градба“ – Охрид не постои изведена атмосферска канализација.

Атмосферските води од локалитетот отекуваат површински под теренот собирни во неколкуте регулирани суводолици : Рача, Св. Стефан, Исток, а како реципиент на атмосферските води е Езерото.

ЕНЕРГЕТИКА

ЕЛЕКТРО – ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Предмет на работа од аспект на документација односно на постојни Електроенергетски мрежи и објекти е Урбанистички план вон населено место-Горица, Север, општина Охрид со површина на опфат 17.046ха

Од постојни електроенергетски мрежи и објекти постојат: Трансформаторска станица ТС10/0,4кV;

- 10 кV подземен далновод
- Нисконапонскиот развод е од мешан карактер изведен со подземни 1кV кабловски врски од Н.Н.табла во трафостаницата до почетните аголно-затезни столбни места со кабел РРОО-А- 4x150мм², додека секундарниот развод е воден со самоносечки водов и носени на дрвени и бетонски столбни места до крајните потрошувачи.

Улично осветление.

- Истото е решено со живини светлосни тела од 125W поставени на бетонски и дрвени столбни места.
- Горе наведената 10 и 0.4 кV мрежа прикажана е во графичкиот прилог.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Постојната телекомуникациска инфраструктура во границите на опфатот е изведена комбинирани со подземни армирани телефонски кабли и делумно со самостојни телефонски водови носени на дрвени и бетонски столбни места.

Горе наведената подземна мрежа прикажана е во графичкиот прилог.

4. Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина

4.1 Карактеристики на просторот

Градот Охрид се наоѓа во југозападниот дел на Република С.Македонија, лоциран на североисточниот брег на Охридското Езеро, на надморска височина од 695 м и е најголем град на брегот на Охридското Езеро кое се проценува дека е старо на околу 3 милиони години, кое е едно од најстарите езера на светот. Охрид претставува главен туристички, културен и духовен центар на Република С.Македонија.

Местоположба на градот Охрид во
Република С.Македонија

4.1.1 Сообраќајна поврзаност

Низ територијата на општина Охрид поминуваат следните магистрални патишта:

- Магистрален пат М4 Охрид-Кичево-Скопје со должина од 176 км;
- Магистрален пат М5 Охрид-Битола-Скопје со должина од 235 км.

Низ територијата на општина Охрид поминуваат следните регионални патишта:

- Регионален пат Р501, Охрид-Св.Наум, 29 км;
- Регионален пат Р420, Охрид-Струга, 14 км.

ПАТНА МРЕЖА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Мапа на патишта во Република С.Македонија

На територијата на општина Охрид се наоѓа и аеродромот Охрид кој се наоѓа на 9 км од градот, на магистралниот пат Струга-Кичево-Скопје. Опслужното подрачје на Охридскиот аеродром ги опфаќа и општините: Ресен, Струга, Охрид, Битола, Прилеп, Кичево, Дебар, Македонски Брод и Демир Хисар.

4.1.2 Рељефни услови, наклон и експозиција на теренот

Градот Охрид се наоѓа во југозападниот дел на Република С.Македонија и е расположен на надморска височина од 695 м. Охрид е сместен помеѓу високите планини Јабланица и Мокра Планина од запад и Галичица од источната страна. Од особено значење во општина Охрид е Охридското Езеро, кое најубаво, најголемо и најатрактивно во Република С.Македонија.

Географски граници на Охридската котлина од исток се планините Галичица и Петрино, од запад Мокра и Јабланица. Котлината е поделена на два дела кои се различни по површина. На југ поголемиот дел го зафаќа езерото, а кон север се простира плодната равница, односно Охридското поле. Југоисточниот дел од просторот се карактеризира со разноврсност на рељефот, а преовладува ридско - планински терен.

Крајбрежниот дел до патот Охрид - Св. Наум е со блага косина до 10%, исклучок прави возвишението кај Горица каде падовите се од 25% до 60%. Просторот источно од патот Охрид - Св. Наум е ридско планински со интересни конфигурациски делови и падови од 20% до 70%.

Најмаркантна рељефна форма е планината Галичица со висина од 2.288 м со стрмни страни, длабоки долови и клифови кон езерото.

Релјефни карактеристики на Охридско-Преспанскиот регион

Охридското подрачје ја преживеало езерската фаза. Езерскиот басен во намален обем се задржал и до денеска. Иако со спласнувањето езерото е доста намалено се уште е во полн живот. Причина за тоа е тонењето на гребенот што продолжува и денеска, а со што може да се објасни големата длабочина на езерото (286 м) поради што е едно од најдлабоките езера во Европа.

Релјефните карактеристики влијаат врз територијалниот распоред на населбите, содржините и дејностите во нив, проектирањето на сообраќајниците, распоредот на пејсажот, разместеноста на растителните заедници, па затоа при планирањето на просторот треба да се има предвид значењето на релјефот во целина.

4.1.3 Геолошки карактеристики

Матичниот супстрат во содејство со остантите педогенетски фактори (вегетација, клима, релјеф, време и др.) има мошне големо значење за одредување на правецот и текот на педогентските процеси во почвата. Од карактерот на матичниот супстрат зависат многу својства на почвата, особено далобочината, физичките и хемиските својства, минералниот состав и правец на еволуција на почвата.

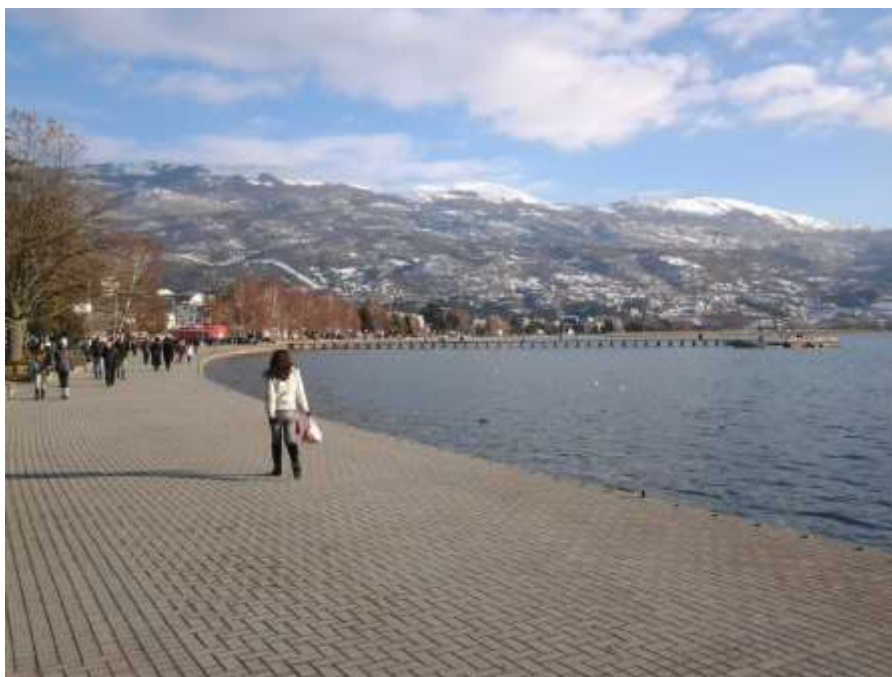
Според геолошките испитувања кои се правени на оваа територија од Геолошкиот Завод - Скопје, карпестите маси кои се со различна старост и минеролошки состав можат да се групираат во следниве геолошки формации:

- Комплекс на палеозојски метаморфни и магматски стени;
- Комплекс на мезозојски седиментни стени; и
- Комплекс на терциерни и квартерни седименти.

Едафски карактеристики

Почвата како природно историско тело настанува како последица на заедничкото комплексно делување на сите педогентски фактори (клима, вегетација, матичен супстрат, живите организми, релјеф, времето и човекот). Факторите кои влијаат на образување на почвите и нивната натамошна еволуција, како и нивните својства се многубројни и се во најтесна корелација со условите на средината.

Поради големата хетерогеност на природните услови (климатските, орографските, геолошко-петрографските, хидрографските, вегетациските и времето) на територијата на Охрид се образувани поголем број на почвени типови и поттипови.

Систематската припадност на почвите во Охрид според најновата прифатена класификација (Филиповски Ѓ., Шкориќ А. и др. 1985 година) е следнава:

I Класа: Неразвиени почви со Профил А – С

1 тип Литосоли

2 тип Регосоли

II Класа: Хумусно - акумулативни почви со профил А - С

1 тип Рендзина

2 тип Варовничко-доломитна црница (калкомеланосол) поттип органогена, органоминерална и браунизирана.

3 тип Хумусно-силикатна почва (Ранкер)

поттип проторанкер, зрел ранкер и браунизиран ранкер.

III Класа: Камбични почви со профил А - (В) - С

- 1 тип Еутрично-кафеави почви (еутричен камбисол)
- 2 тип Циметни почви (хроничен камбисол)
- 3 тип Кафеава почва врз варовник и доломит (камбисол)
- 4 тип Црвеници (тера роса)

IV Преталожени почви

- 1 тип Алувијални почви
- 2 тип Делувијални почви.

Во приобалниот дел на езерото, во појас со ширина од 500-600 м превовладуваат езерски седименти: ситнозрн шљунак, песок и муљевити творевини кои што имаат изедначена гранулација и заобленост на зрната.

Овие седименти се постојано заситени со вода што влијае врз формирање на неповолни физички својства на тлото. Вакви терени се среќаваат на дел од комплексот Горица. Просторот помеѓу Пештани и Горица е составен од хетероген геолошки супстрат и е почва со пониска продуктивност, но е почва добро проветрена и топла, со можност за конзервирање на влага во долните слоеви, погодна за разместеност на виновата лоза.

4.1.4 Сеизмолошки карактеристики на теренот

Територијата на Охридскиот регион по своите сеизмички геолошки и инженерско геолошки својства е доста хетерогена. Таа се наоѓа во зоната на активно дејство на земјотреси. Крајбрежниот простор на Охридската котлина е во состав на сеизмичка активност на регионалниот расед на западната падина на Галичица, како и на сеизмички дејства од локалните и подалечните епицентрални жаришта (Преспа, Битола, Кичево, Елбасан - Либражди, Берти, Корча и др.) кои имаат влијание на овој простор, со интензитет на земјотреси од 7-9° по МЦС скала. Крајбрежниот простор е сеизмички најактивен во јужниот дел, а ослабува кон север. Максималниот интензитет изнесува 9° за југозападниот и 8° по МЦС за источниот и североисточниот дел. Во склоп на овој сеизмички регион зоната на езерото се карактеризира со појава на силни и слаби земјотреси со сопствено локално жариште на длабочина од 5-30 км.

Според извршените пресметки и макро сеизмичката реонизација се претпоставува дека во овој простор можни се земјотреси со максимален интензитет од 10° во југоисточниот и 9° по МЦС скалата во источниот и североисточниот крајбрежен дел, поради што се препорачува при планирањето на градежните активности да се предвиди соодветна сеизмичка заштита.

4.1.5 Хидротехничка структура

Најважна карактеристика на овој регион е постоењето на Охридското Езеро, кое се наоѓа во Охридско - Струшката котлина, на македонско - албанската граница, поточно на 41 степен северна географска ширина и меѓу 20 и 21 степен од источната должина. Тоа претставува тектонска потонатина со површина од 348,80 км² (од кои 229,9 км² се на нашата територија), должина од 30,8 км широчина 14,5 км длабочина од 287 м и надморска височина на водното огледало од 695 м. Провидноста се движи од 18,3-21,5 м со што ова езеро се смета за едно од најпровидните езера во Европа.

Крајбрежната линија е долга 87.5 км, максималната должина е 30.8 км, а максималната широчина 14.8 км. Средната длабочина на езерото е 164 м, додека максималната достигнува и до 289 м. Според длабочината се наоѓа на седмото место меѓу езерата во Европа.

Охридското Езеро се полни претежно со изворска вода (површински и сублакустрични извори). Најголемиот број површински извори се наоѓаат по должината на јужниот брег, околу манастирот Св. Наум, во околината на Тушемиште и Старова и градот Поградец на Албанска страна. Во подножјето на Петрино најзначајни се изворите кај Студенчишта „Билјанини извори“ и кај Бејбунар.

Во езерото се влеваат 40 помали реки и потоци од кои 17 се на Македонска територија. Освен Сатеска, Коселска река, Грашница и Черава сите останати се краткоточни и суводолици. Реките се со мал слив, должина и проток и при вливот во езерото создаваат делти.

Во приобалниот рамнински дел на Охридското поле како и меѓу Љубаништа и Св. Наум се јавуваат високи подземни води се уште недоволно испитани и утврдени. Во овој простор досега се регистрирани околу 20 извори од кои 5 се со издашност од 1-2 л/сек, 2 со издашност под 1 л/сек. Издашност и до 20 л/сек, достигнуваат карските врела кај Охрид, Св. Наум и Велгошти. Крајбрежниот езерски појас изложен е на штетното делување на поројните води или засипување од поројните наноси кои се јавуваат како последица на ерозијата. Овие појави се манифестираат поради геолошката подлога, топографските услови изразени преку стрмните наклони на падините како и отсуство на добар вегетациски покрив било тревнат или шумски. На потегот Охрид-Горица-Пештани под падините на планината Галичица регистрирани се 5 порои со површина од 22,6 км². Пороите од оваа серија немаат постојни води во коритото и повремено транспортираат наноси од покрупен материјал кој е резултат на дробење на неотпорната подлога. Наносот често е необработен, со груба гранулација и од него се создаваат поројни кегли во крајбрежјето.

Хидролошка шема

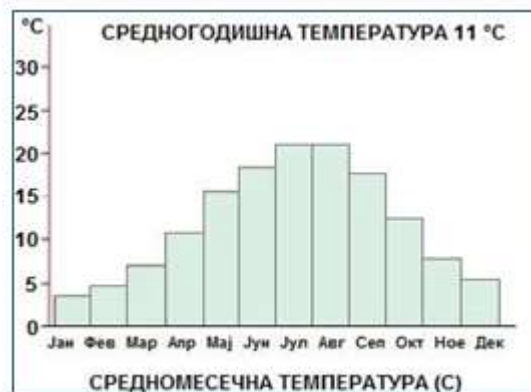
Хидрографската мрежа на овие порои е едноставна и неразвиена, се состои од кратки водотоци безводни корита, а во истите се јавува вода само во време на поројни дождови со кои се свлечува наносот формиран во поројните сливови или причинат од самите дождови.

4.1.6 Климатски и микроклиматски услови на регионот

Охридско-преспанскиот регион се карактеризира со прилично хетерогена орографија која од своја страна условува модифицирање на климатските општи карактеристики, додека огромните водни природни акумулации Охридското и Преспанското Езеро, се посебни климатски модификатори кои одредуваат посебен режим на некои метеоролошки елементи.

Поради отвореноста на подрачјето, преку долината на Црн Дрим кон север, во зимските месеци продираат студени воздушни маси кои ја снижуваат температурата на воздухот, додека во текот на летниот период имаме продор на медитерански влијанија.

Во топлиот дел на годината езерата акумулираат топлина, а во студениот дел на годината особено во првите зимски месеци, акумулираната топлина се ослободува и го затоплува воздухот, со што значително се зголемуваат просечните месечни температури. Охридското Езеро лежи на пониска надморска височина и е значително поизразен модификатор на климата од Преспанското Езеро, што се должи на температурата на водата која во Охридското Езеро е доста потопла преку целата година.

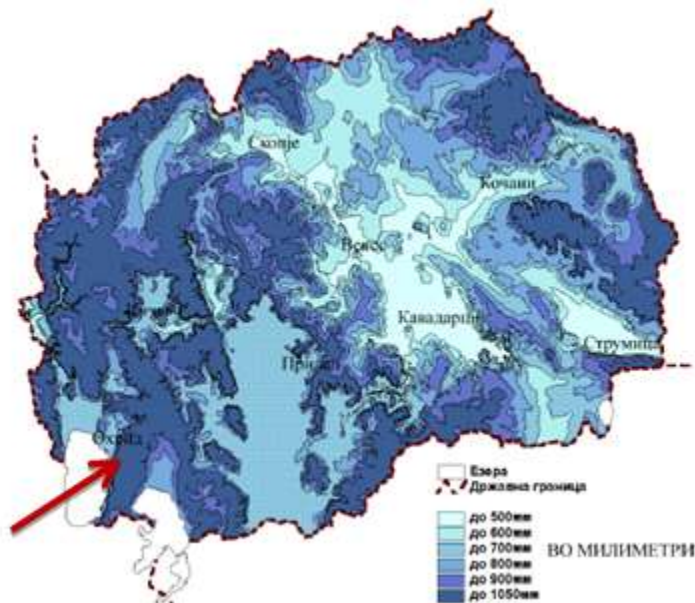

Охридскиот регион не е многу оддалечен од Јадранското Море (110 км по права линија-воздушно растојание), па би можело да се очекува режим со изразена приморска клима, но високите планински масиви кои се издигаат (околу 2000 мнв) го оградуваат регионот од запад, југ, југоисток, запирајќи го влијанието на Јадранското Море, така што климата во Охридскиот регион е умерено континентална, модифицирана според локалните влијанија, но и со делумни влијанија на медитеранската клима што предизвикува специфичност на метеоролошките елементи, а особено температурата на воздухот. Исто така, влијание има и надморската височина на Охридското Езеро со просечна височина на езерското огледало од 693,5 мнв.

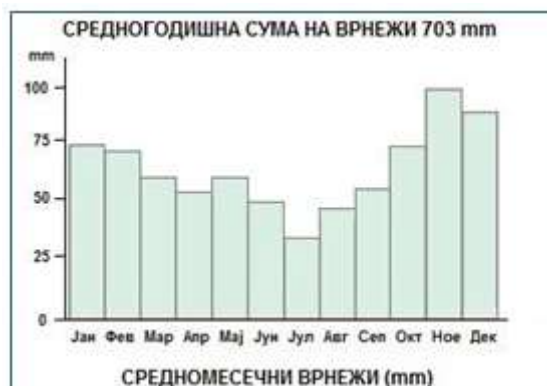
Средногодишната просечна температура изнесува 11°C, со максимални средномесечни температури во јули и август од 21,2°C и 21,4°C. Просечната зимска температура изнесува 2,7°C, додека просечната летна температура изнесува 19,6°C. Најниската средномесечна температура, забележана во јануари, од -17,2°C, е апсолутниот минимум.

Просечно во Охрид се јавуваат 73 летни, а само 11 тропски денови. Поради поголемата надморска височина на котлината, непосредната близина на високите планини, Галичица и Јабланица, како и поради локалните воздушни струења, во летните месеци ноќите се свежи, додека дневните релативно високи температури се лесно подносливи.

Врнежите во регионот се условени од медитеранскиот pluviометриски режим. Поголемиот дел од годишните врнежите паѓаат во ладниот дел на годината, со максимум во доцна есен, а помал во топлиот дел на годината, со минимум во летните месеци. Врнежите се, главно, од дожд, а сосема мала количина од снег.

Просечните средногодишни врнежи од дожд во Охрид изнесуваат 703 мм, додека, пак просечните врнежи од дожд во околината на езерото изнесуваат приближно 759 мм годишно. Во Охрид најврнежлив месец е ноември - 98,4 мм, потоа декември и јануари со по 78,9 мм, односно 76,4 мм, додека со најмалку врнежи се јули - 23,2 мм и август - 29,1 мм.

Снегот се јавува секоја година (зимски месеци), но снежната покривка е со кратко траење. Снегот се јавува од ноември заклучно со април и просечно годишно има 19 денови со снежна покривка. Максималната височина на снежната покривка изнесува 64 см, измерена на 14 јануари 1963 година, потоа 54 см на 25 февруари

1965 година итн. Најдолготраен непрекинат период со снежна покривка изнесува 29 дена, од 15 јануари до 12 февруари 1963 година.

Охридската котлина се одликува со посебен режим на ветрови, што е условено од езерото. Покрај ветровите што се јавуваат поради општите атмосферски промени, овде се јавуваат и ветрови со локален карактер, како последица на нееднаквото загревање на воздухот над копното и езерската површина. Ветровите во Охридската котлина имаат и свои локални називи, било според правецот на дувањето или називи што им ги дале охридските рибари. Овие локални ветрови имаат влијание на општиот распоред и зачестеноста на правците на ветровите во котлината. Така, според мерењата на мерниот пункт Охрид, во овој дел преовладува северниот, југозападниот и јужниот ветер.

Честината на ветровите и мирните периоди исто така, се менуваат во текот на денот, особено во летниот период. Утрата се карактеризираат со доминација на северните ветрови и тишините. Состојбата целосно се менува попладне, кога ветровите од југ и југоисток ги потиснуваат тишините.

Во Охрид преовладува северниот ветер со просечна годишна зачестеност од 297‰, просечна годишна брзина од 2,4 м/с, а максимална од 12,3 м/с. Северниот ветер дува преку целата година, најчесто во ноќните часови, а зачестеноста му е смалена во попладневните часови. Југозападниот и јужниот ветер се приближно со иста зачестеност од 179, односно 176‰, со просечна годишна брзина од 2,9 м/с и максимална од 18,9 м/с. Тие се јавуваат преку целата година, но со најголема зачестеност се од април до јуни и дуваат преку ден до доцните вечерни часови. Северозападниот ветер е со зачестеност од 73‰, просечна годишна брзина од 1,8 м/с и максимална брзина од 15,5 м/с. Североисточниот ветер е со зачестеност од 43‰, просечна годишна брзина од 2,5 м/с и максимална брзина од 12,3 м/с. Источниот и југоисточниот ветер се со иста зачестеност од 23‰, просечна брзина од 3,1 м/с и максимална од 18,9 м/с.

Охридската котлина е доста ветровита. Од вкупниот број на измерените случаи, 862‰ се со ветер од различни правци, а само 138‰ е без ветер, со тишини. Изразито ветровито се септември и октомври, со просечна зачестеност на тишини 99, односно 81‰, а мај е со најголема зачестеност на тишини, просечно 215‰.

Според податоците од мерниот пункт во Охрид, просечниот мразен период изнесува 143 дена. Раниот датум на есенскиот мраз е 5 октомври, а најдоцниот датум на пролетниот мраз е 18 мај. Меѓутоа, вистинскиот просечен годишен број на мразни денови во Охрид изнесува 61 ден.

Од вкупно забележаните сушни периоди, 84% се со траење од 10 до 20 дена, 6% со траење од 20 до 30 дена, 4% со траење од 30-40 дена и 7% со траење подолго од 40 дена. По сезони, најчесто се јавуваат во летните месеци (37%), потоа во есенските (28%) и најмалку во пролетните (19%) и зимските месеци со (17%).

Охридската котлина се одликува со долготрајно сончево зрачење (инсолација). Просечната инсолација изнесува 2.257 часови годишно или во просек 6 часа

дневно, со максимум во јули (308 часови) или просечно во овој месец 10 часови дневно. Минимумот е во јануари (80 часови), или во просек 3 часа дневно.

Просечната годишна облачност изнесува 5,2 десетини, таа правилно се смалува од јануари до јули, а потоа кон декември правилно се зголемува. Со вредност поголема од 6 десетини, просечната месечна облачност се јавува од ноември заклучно со април. Најоблачни месеци се трите зимски, а со најмала облачност е месецот јули, просечно 2,8 десетини. Од вкупниот годишен број на денови, 24% се ведри, 27% се тмурни, 49% се облачни. Ведрите денови со најголема зачестеност се во јули, август и септември, а тмурните се најчести од ноември до март.

Релативната влажност на воздухот од јануари до јули опаѓа, а потоа се зголемува. Просечната годишна вредност е 71%, со максимум во декември и јануари (79%), а минимум во јули и август (60%).

Испарувањето од слободната водна површина во Охридската котлина е поголемо одошто паднатите врнежи. Просечно годишно испарува 836 л/м², а годишната сума на врнежи изнесува 708 л/м². Најголемо е испарувањето во август (137), потоа во јули (132), а најмало во јануари со 27 л/м².

Маглата е ретка појава во Охридската котлина. Просечно годишно се јавуваат 5 дена со магла, главно, во трите зимски месеци.

4.1.7 Население

Градот Охрид опфаќа површина од 203 км², а нашите податоци говорат дека според резултатите од Пописот на населението, домаќинствата и становите во Република С.Македонија, 2002 година, бројот на вкупното население во општината Охрид изнесува 55 749 жители или 256 жители на км² од кои според националноста припадност 85% се изјасниле како Македонци, а останатиот дел го сочинуваат Албанци, Турци, Срби, Власи, Роми и други, кои живеат во 16012 домаќинства и поседуваат 28437 станови. Има 14 населби (во кои не се вклучени 5 приградски населби), 5 села со помалку од 300 жители, 6 села со средна големина и 4 населби со повеќе од 800 жители.

Миграционите движења особено негативно се одразуваат во случаите на мали подрачја. Тие влијаат на вкупниот број на жители, како и на структурните карактеристики на населението, а повлекуваат краткорочни и долгорочни последици.

1994		2002	
Доселени	Отселени	Доселени	Отселени
199	286	136	245

Миграциони движења во општина Охрид

Охрид преставува еден од нашите најголеми туристички центри и како таков преставува магнет за туристите.

4.1.8 Стопанство

Главни стопански гранки во градот Охрид се: туризам и угостителство, лесна индустрија, услужни дејности (трговија и сообраќај). Најзначајни компетативни предности на општината се: туризам (поволни климатски услови, сместувачки капацитети), патна и воздушна поврзаност (аеродром), еколошки чиста и здрава средина. На поширокото градско подрачје лоцирана е индустриска зона на градот која се протега во периферијата, во предградијата Косел и Лескоец, каде се лоцирани најголемите фабрики во Охрид. Покрај за туризам, индустриските капацитети и разновидното стопанство го прават атрактивен и за бизнис, па така последните години се повеќе странски компании од целиот свет, своите партнери и пробивот во Македонија и Европа, го прават токму преку охридските компании. Во сферата на туризмот најголеми компании се Комплекс Макпетрол и Белви, Концерн Инекс Горица и Охрид Турист, додека најголеми компании, надвор од туризмот се Амак Сп, Охридска Банка - Сосиете Женерал Групација, Леарница МГ и други.

4.1.9 Хидротехничка инфраструктура

Водоснабдување

На територија на Охрид според кажувањата на постарите во турско време постоел систем од цевководи - керамички цевки, кои ја зафаќале водата од изворите Св. Петка и Поник и ја дистрибуирале до сараите и неколку чешми во градот. Сепак за почеток на организирано водоснабдување на Охрид се смета 1934 година, со изградба на водоводниот систем Каптажа Билјанини Извори, цевковод до резервоарот Кале и резервоарот Кале. Од тој период потекнува водоводната линија по Д. Влахов, Климентска, Илинденска, дел од 7-ми Ноември и старата чаршија. Во тој период се вградени лиеножелезни цевки, кои и денес се во функција. На 27.01.1948 година е формирано претпријатие „Електрична централа и водовод“ - Охрид, а во 1953 година градски водовод се издвоил од Електрична Централата. Со развојот на градот и индустриските објекти, продолжено е и развивањето на водоводниот систем. Понатамошниот тек на развојот на водоснабдувањето на Охрид било со проширување на водоводната мрежа, но и барање на нови извори на водоснабдување.

Денес од системот за водоснабдување на Охрид се врши централно водоснабдување на градот Охрид, населените места Орман, Рача, Св. Стефан, Долно Коњско, Лагадин, Пештани и туристичките локалитети долж брегот на источната страна од езерото. Од локални извори се снабдуваат населените места Велгошти, Трпејца, Љубаништа, а управувањето е од страна на МЈП Проаква.

Вкупниот број на жители, кои се снабдуваат е 48 500, но во летниот период, поради туристичкиот карактер на градот Охрид и околината, овој број рапидно се зголемува.

Водата во Охридскиот водоснабдителен систем се обезбедува од следниве извори на вода:

- Гравитациони извори
 - Извори по гравитација (Летница, Биглишта, Поник) со просечна издашност од љ средно/год. = 64 л/сек. (40-140 л/сек.)
- Извори со пумпање
 - Со пумпање од бунарите Студенчишта љ инст. = 115 л/сек (2x50 л/сек и 1x15 л/сек нов Бунар Бејбунар),
 - Со пумпање од Билјанини Извори љ инст. = 75 л/сек (2x30 л/сек и 1x15 л/сек),
 - Со пумпање од бунарите Орман љ инст. = 80 л/сек (2x40 л/сек),
 - Со пумпање од Охридското езеро (само во лето) љ инст. = 200 л/сек.

За израмнување на часовната нерамномерност во централниот систем за водоснабдување на Охрид, изградени се резервоари со вкупна запремина од 7010 м².

Канализација

Паралелно со водоснабдувањето во Охрид се развивал и канализациониот систем. Со изградба на хотелските комплекси во градот, во 1957 година, изградена е и првата канализациона линија од Хотел Палас до Емшеровиот бунар. Една од основните задачи на ЈП, Локалната Самоуправа, Владата на РМ, била изградба на канализација и пречистителна станица, се со цел да се намали внесувањето на фекални води во Охридското Езеро. Во 1988 година започна со работа Системот за заштита на Охридското Езеро, кој опфаќа колекторски систем и станица за пречистување на отпадни води во с. Враништа, што претставува добра основа за развој на канализационата мрежа во градот Охрид.

Во Охридскиот регион изградена е секундарна канализациона мрежа во должина од околу 108 км и тоа во градот Охрид и населените места Д. Коњско и Лагадин. Должината на секундарната канализациона мрежа е:

- мешовита канализациона мрежа 50 км,
- фекална канализациона мрежа 43 км,
- атмосферска канализациона мрежа 15 км.

Секундарната фекална и мешовита канализациона мрежа е приклучена на колекторскиот систем, а атмосферската канализациона мрежа е спроведена во езеро.

Со проектот за Еколошка заштита на Охридското Езеро (финансиран од KFW) изградена е атмосферска канализација во должина од 8629 м, што претставува добра основа за надградба на атмосферска канализација на другите улици. Во канализационата мрежа цевките се со профил од Ф200 мм до Ф600 мм, а изградена е од различни материјали на цевки и тоа: бетонски, азбест цементни, ПВЦ и од други материјали.

Процентот на приклученост на корисниците во канализациониот систем за град Охрид е 92%. Остануваат за приклучување населените места од водоснабдителниот систем Охрид, Велгошти, Пештани, како поголеми

потрошувачи, но и другите населени места од општина Охрид, кои гравитираат кон колекторскиот систем. Со Проектот за Еколошка заштита на Охридското Езеро изградена е атмосферска канализација во должина од 8629 м (дел од Булевар Туристичка, дел од 7-ми Ноември, Марко Нестороски, Чаршијата), што претставува добра основа за надградба и по останатите улици во општината.

4.1.10 Културно наследство

Присуството на голем број споменици со историско и уметничко значење на територијата на крајбрежјето на Охридското Езеро го вбројуваат Охридскиот крај во најбогатите споменични региони во државата. Материјалната култура напластува на овој простор повеќе од 3.500 години и обврзува да се пристапи со посебен третман на истиот.

Во рамките на предметниот урбан опфат нема заштитени добра, добра за кои се претпоставува дека претставуваат културно наследство, односно не постојат објекти кои поседуваат елементи според кои треба да бидат прогласени за споменички добра.

4.2. Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат

Основен предуслов за идентификација на проблемите со животната средина и поставување на стратешки цели за надминување и унапредување на истите е идентификацијата и оцената на сегашната состојба со медиуми на животната средина (воздух, вода, отпад, почва, биодиверзитет, бучава), како и со користењето на земјиштето и природните ресурси во општината.

Со оглед на тоа што во планираниот простор до сега не се вршени мерења, следења и истражувања на основните витални компоненти воздухот, водата, тлото, бучавата и тврдиот отпадок, пореметувањата во екосистемот во целост не можат да се откријат, а оценката за состојбите произлегува исклучиво од дејствувањето на човекот и неговите активности во овој простор.

Квалитет на воздухот

Во сегашни услови, основни загадувачи на воздухот во општината се: застарениот возен парк на населението и правните субјекти во општината, како и загадувањето од користење на нафтата, нејзините деривати и дрвото како енергетски ресурси во домаќинството.

Сообраќајот е мобилен динамичен линиски извор на загадување што се протега долж сообраќајниците во самиот град, концентрирано на поголемите крстосници, како и долж магистралните правци.

Имајќи ги предвид бројот, типот и капацитетот на застапената индустрија и другите деловни субјекти во општина Охрид, како и бројот на возила и интензитетот на патниот и авионскиот сообраќај, како и употребата на нафтата, нејзините деривати и дрвото како енергетски ресурси, генерално, може да се каже

дека аерозагадувањето е во рамките на дозволените концентрации на загадувачки супстанции во воздухот.

Мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух во Охрид се врши преку мрежата на Управата за хидрометеоролошки работи и тоа само на едно мерно место во градот, при што се врши мерење на следните параметри: сулфурдиоксид (SO₂) и чад.

Податоците добиени од ова мерно место за наведените загадувачки супстанции се среднодневни, бидејќи се користат мануелни методи за анализа на истите. Во последните три години не се вршени континуирани мерења на овие параметри и не постојат систематизирани податоци за извршените мерења. Заради тоа, во овој документ се анализирани вредностите кои се измерени и обработени систематски, односно анализирани се вредностите мерени во периодот од 2003 до 2007 година.

Подолу табеларно се прикажани средномесечните, максимални и минимални среднодневни измерени вредности на овие два параметра за 2007 година:

SO ₂ [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	/	29,41	21,51	/	27,585	22,415	/	18,089	/	/	/	/
Мах	/	79,89	29,97	/	32,846	35,282	/	28,769	/	/	/	/
Чад [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	/	14,03	11,07	/	9,008	4,595	/	7,036	/	/	/	/
Мах	/	76,33	39,09	/	27,956	11,948	/	14,272	/	/	/	/
Мин	/	2,94	2,90	/	2,684	0,446	/	2,329	/	/	/	/

Податоците за извршената анализа на сулфурдиоксид и чад за 2007 година, односно пресметаните просечни годишни концентрации за овие два параметра за 2007 година, дадени се во следната табела:

Охрид	Просечна годишна концентрација	Мах	Мин	МДК	Број на денови со среднодневна концентрација над МДК
SO ₂ [µg/m ³]	23,80	79,89	10,399	150	0
Чад [µg/m ³]	9,15	76,33	0,446	50	1

Подолу табеларно се прикажани средномесечните, максималните и минималните среднодневни измерени вредности на овие два параметра за 2006 година:

SO ₂ [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	19,36	23,54	26,71	29,600	27,585	22,415	/	18,089	21,803	21,382	19,899	22,957
Мах	26,07	32,89	36,68	42,077	32,846	35,282	/	28,769	28,511	52,025	24,205	36,151
Мин	13,26	16,21	18,99	20,508	23,259	17,446	/	10,399	17,061	14,609	16,501	18,382

чад [µg/m ³]	Јан	Фев	Мар	Апр	Мај	Јун	Јул	Авг	Сеп	Окт	Ное	Дек
Ср.мес.	11,84	11,84	9,06	9,059	9,008	4,595	/	7,036	6,982	6,434	9,622	13,235
Мах	39,75	23,65	28,29	21,057	27,956	11,948	/	14,272	21,559	11,962	44,411	50,019
Мин	4,77	1,47	2,69	2,196	2,684	0,446	/	2,329	2,510	2,645	2,596	2,991

Анализата на овие загадувачки супстанции е во согласност со максимално дозволените концентрации (МДК), дефинирани во член 4 од Законот за квалитетот на амбиентниот воздух.

Од наведените мерења за последните две години за кои имаме добиено податоци (2006 и 2007 година), можеме да забележиме дека повисоки концентрации на овие загадувачки супстанции има во зимскиот период од годината, за разлика од летниот период кога концентрациите се релативно ниски. Во петгодишниот период за кој се добиени податоци од УХМР за мерењата на овие два параметра (од 2003 до 2007 година), само во 3 дена се случило да биде надмината максимално дозволената среднодневна концентрација за чад (во зимски период), додека ниту еднаш не била измерена вредност на CO₂, повисока од максимално дозволената концентрација (МДК).

Генерално земено, од досегашните севкупни анализи, можеме да кажеме дека Охрид претставува релативно чиста урбана средина во која не се забележани покачени концентрации на двете следени загадувачки супстанции над МДК.

Квалитет на водите

Своите потреби од санитарна вода градот Охрид ги задоволува од сопствени извори и бунари, а како најголем извор за водоснабдување е Охридското Езеро.

Во понискиот дел кој е претежно изграден од силикатен матичен супстрат, хидрографските услови значително се поповолни од оние од повисоките делови. Тоа особено се однесува на локалитетите каде што доаѓа до промена на матичниот супстрат од карбонат во силикат, па се формираат т.н. влажни зони каде по правило се јавуваат најголем број на извори: изворот кај село Лескоец, Лескоечка

Чешма, Билјанини Извори, изворот под местото Кочов Камен, изворот во месноста Војтино, изворот и долот на Летница.

Санитарната состојба на водите во водотеците не е нарушена бидејќи во анализираниот простор не постојат изразити загадувачи. Квалитетот на водите на езерото во приобалскиот појас (во мерни места Св. Наум, Метропол, Палас, Градска плажа) покажува тенденција на влошување, односно загадување на водата. Меѓутоа со изградбата на системот за третман на отпадните води состојбата постепено се надминува.

Во однос на состојбите на земјиштето се претпоставува дека не постои агрохемиско загадување на почвите и во наредниот период е неопходно нивна стручна и контролирана употреба. Опасност постои само од деградирање и осиромашување на земјиштето, особено во просторот меѓу Пештани и Рача и тоа исклучиво заради делување на пороите кои го испираат почвениот слој.

Одредено загадување на земјиштето забележано и со тврдиот отпад, посебно во туристичките локалитети, каде натрупувањето на тврдиот отпад од неорганско потекло со неконтролирано исфрлање има негативно дејство на земјиштето. Извесна депресија присутна е и кај растителниот свет, односно во овој простор се среќава во најголем дел, деградирана шумска покривка (шибјаци, шикари што е пред се резултат на начинот на досегашното нивно користење и експлоатацијата како и природните услови за обнова на истата).

Отпад

Управувањето со отпад во општина Охрид се одвива преку Јавното Претпријатие за комунално-производни услужни работи и езерски сообраќај Охридски Комуналец. Собирањето на отпадот во општина Охрид се врши од 00-24 ч, секој ден во централното градско подрачје, додека во останатите населени места собирањето се врши два пати неделно. За време на летната сезона поради поголемата фреквенција и присуството на голем број туристи, се работи во три смени, со давање на услуги во централното градско подрачје и на потегот Билјанини Извори - Св. Наум.

Отпадот како елемент на загрозување на животната средина е проблем кој се јавува на просторот. Отстранувањето на отпадот се врши со прибирање во контејнери. Од нив отпадот се транспортира до депонијата Буково.

Растителен и животински свет

Согласно Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија, предметната локација за која се изработува Урбанистички план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, се наоѓа во непосредна близина на заштитени: Споменик на природата Охридско Езеро и Национален Парк Галичица:

Национален парк ГАЛИЧИЦА

Националниот парк Галичица се наоѓа во југозападниот дел на Република С.Македонија, на територија што се простира долж македонскиот дел од масивот на планината Галичица, Сува Гора и на делови од нејзините ограноци Исток и Пречна Планина, вклучително и островот Голем Град во Преспанското Езеро. Вкупната површина на Националниот парк Галичица изнесува 24.151,4 ха.

Националниот парк, како комплексна целина со Охридското и Преспанското Езеро претставува релативно ограничена област со многу високо и богато ниво на биолошка разновидност, хетерогеност и ендемизам, проценета како најимпресивна европска локација, кога се зборува за богатство на биолошка разновидност и присуство на ендемични видови.

Ендемични растенија и животни: Во Паркот се среќава исклучително голем број на локални ендемити од кои: 29 таксони од алги, 12 видови од скриеносемените растенија и 68 фаунистички видови. Покрај тоа, во Паркот се среќава голем број на други таксони кои се ендемични за Р. С.Македонија, од кои: 46 таксони од вишите растенија и 123 таксони од фауна. Фауната во Паркот е застапена и со 172 видови на Балкански ендемити, од кои: 158 видови од Инвертебратната фауна, четири (4) видови на водоземци, пет (5) видови на влечуги и пет (5) видови на цицачи. Поради присуството на овие видови, Паркот има големо значење за зачувување на биолошката разновидност во Р. С.Македонија, но и за науката на глобално ниво.

Видови од големо социо-економско значење: Во Паркот се среќаваат голем број растенија и габи чии делови се собираат поради нивите хранливи, лековити и ароматични својства, за лична употреба или за комерцијална намена. Меѓу нив, по своето значење се издвојуваат охридскиот чај (*Sideritis reaseri*) и смреклинките (*Juniperus communis*).

Видови кои се силно препознатливи и атрактивни за локалното население и посетителите: Од вишите растенија тоа се: галичичкиот смил (*Helichrysum zivojini*), галичичката качунка (*Crocus cvijici*), охридскиот чај (*Sideritis raeseri*), галичичкиот козинец (*Astragalus mayeri*), дивата фоја (*Juniperus excelsa*), персиската морина (*Morina persica*), галичичкиот чуваркуќа (*Sempervivum galicicum*), македонскиот даб (*Quercus trojana*), омеликата (*Genista radiata*) и *Lilium heldreichii*. Од габите, во оваа група на видови се вбројуваат јајчарката (*Amanita caesarea*), *Battarraea phalloides*, *Hymenochaete cruenta*, *Myriostoma coliforme*, *Pisolithus arhizus* и *Pyrofomes demidoffii*. Од без'рбетниците тоа се: сагата (*Saga pedo*), алпската стрижибуба (*Rosalia alpina*), еленчето (*Lucanus cervus*), царското самовилско коњче (*Anax imperator*), *Paracaloptenus caloptenoides*, *Calosoma sycophanta* и *Carabus gigas*. Од рбетниците голем број од птиците се вбројуваат во оваа група, особено грабливите птици, пеликаните и многу други. Од цицачите тоа се кафеавата мечка (*Ursus arctos*), рисот (*Linx linx*), волкот (*Canis lupus*), дивата коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*) и срната (*Capreolus capreolus*).

Покрај биолошката разновидност, меѓу клучните природни вредности на Паркот се вбројуваат и ретките геоморфолошки феномени. Стара Галичива и островот Голем Град по нивните севкупни геоморфолошки карактеристики се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа. Од поодделните форми на рељефот на стара Галичива се издвојуваат тревните тераси кон Преспанската страна на Стара Галичица, кои со одредени свои карактеристики се единствени, или исклучително ретки во евромедитеранскиот регион, но и глобално. Покрај нив значајни се и камените потковици во внатрешноста на црковите на Стара Галичива, кои се ретки или единствени форми во Југоисточна Европа, додека самите цркви имаат големо национално значење.

Зонирање на паркот:

Согласно Законот за заштита на природата и целите на управување утврдени со Планот за управување со Националниот парк Галичица, во Паркот се воспоставуваат следните зони:

- Зона за строга заштита со вкупна површина од 2.117 ха;
- Зона за активно управување со вкупна површина од 12.275 ха;
- Зона за одржливо користење со вкупна површина од 9.612 ха и
- Заштитен појас со вкупна површина од 147 ха.

Според меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – IUCN) има меѓународен статус II категорија.

Споменик на природата ОХРИДСКО ЕЗЕРО

Во Охридското Езеро заради географската изолираност и поволните хидрографски услови, зачувани се и во него живеат околу 146 видови ендемични организми. Еден дел од нив претставуваат живи фосили речиси неизменети од времето на терциер наваму - ендемскиот сунгер, реликтните видови полжави (над 27) од кои 86% се ендемични, неколкуте реликтни видови глисти, охридската пастрмка (Салмо летница), белвицата (Ацантолингуа оцхридана) и др. видови риби со ендемски карактер како и поголем број реликтни видови алги меѓу кои најбројни се дијатомеите. Заради ваквото богатство со природни вредности, Охридското Езеро во 1979 година е внесено во списокот на светското наследство како природно добро, а во 1980 година поради значајните културно-историски вредности во поширокиот простор тоа е номинирано и како Охридско природно и културно - историско подрачје.

Површината на езерото изнесува 23000 ха.

Важи за еден од најзначајните туристички знаменитости во Македонија и со културно-историско значење од светски размери; научно-истражувачки зоолошки објект и со посебни геоморфолошки и хидролошки вредности; објект со многустрана биолошка намена; биотоп на слатководна фауна и орнитофауна.

Според меѓународниот сојуз за заштита на природата и природните богатства (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources – IUCN) има меѓународен статус III категорија и режим на заштита: 2, 4, 5 и 7.

Биодиверзитет

Околината на Охрид располага со доста разновиден биодиверзитет. Од растителниот свет во Охрид ги среќаваме: тиса, македонската ела, црн бор, бел бор, муника, модра смрека, планинска смрека, црвена смрека, смрдлика, дива фоја, питома фоја, повит, скребут, халожина, киселец, чинар (платан), полски брест, планински брест, вез, копривка, бела дудинка, карадутка, смоква, бука, костен, даб (цер, плоскач, горун, благун, клецер, стежер), бреза, евла, леска, дива леска, бел габер, воден габер, црн габер, орев, песји трн, сончец, бела врба, крта врба, прашлика, ловор врба, црна врба, ракета, дива врба, лагушка, бела топола, црна топола, јасика, воровинка, големолисна липа, сребренастолисна липа, ситнолисна липа, зеленика, млечка, див јоргован, лисец, спиреи, капина, малина, ружи, бадем мигдал, шипка, див бадем, дива цреша, горупла, трненка, џанка, дива слива, бел глог, бел трн, глог, мазна мушмулица, влакенста мушмулица, рушвици, оскоруши, јаребика, брекиња, мукиња, јаболки (мерелка и кисељачка), дива круша, горница круша, планинска рибизла, зајчик, рибизла, заечка, доброцвет, плускавец, грмотрн, смрдливки, руј, гроздест руј, клобочики, јавор, жестика, горски јавор, планински јавор, црвен јавор, млеч, клен, маклен, див костен, дрен, песји дрен, бршлен, курика, кржавина, кршика, љигавина, кржавина камењарка, труплика, драка, дива лоза, имела, дафина, црн јасен, грипа, калина, сурџел, чубрика, црна удика, црвена удика, анамска рака, бозел, хмељ, пелин, спаражина, кострика и др.

Од животинскиот свет ги среќаваме: лисицата, волкот, зајакот, дивата свиња, срните, куна, јазовец, еж а од птиците ги среќаваме еребицата, потполошката, патките, гуските, камењарката, дивиот гулаб, гривнежот, јастребот, итн.

Бучава

Во овој регион изворите на создавање на бучава не се од таков вид да овој проблем во животната средина претставува значителна закана за здравјето на луѓето.

Проблемот на бучавата на просторот на општината не е изразито присутен, освен за време на туристичката сезона.

4.3 Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат

Проблемите со животната средина во општина Охрид и предметниот опфат беа идентификувани преку анализа на постоечката состојба со животната средина каде се евидентирани клучните проблеми и предложени се мерки во облик на Акционен план за нивно надминување.

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Води	Воздух	Отпад	Климатски фактори	Население	Материјални добра

Проблемите со генерирање на отпадот се разгледуваат како влијание врз површинските и подземните води, влијание на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и почвите и создавањето на стакленички гасови (климатски промени).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратегиска оцена на животната средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на стратегиска оцена на животна средина (Цели на СОЖС) и се дефинирани можни индикатори за секоја цел.

Во процесот на Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина важно е да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

На следната табела се прикажани сегашните проблеми со елементите на животната средина:

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Воздух	Нарушен квалитет на воздухот од постоење на интензивна емисија од употреба на дрва како агенс за затоплување, зголемен сообраќај	X
	Не користење на обновливи извори на енергија	X
Вода	Нарушен квалитет на подземните води од постоење на септички јами	X
	Недоволно планирање на промените во намената на земјиштето	X
Отпад	Постоење на диви депонии	X
Почва	Нарушен квалитет на почвата како резултат за исталожување на аероседименти	X
	Деградација на почвите	X

Извештај за Стратегиска Оцена на Животната Средина за
УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОПШТИНА ОХРИД

Елементи на Стратегиската оцена на животна средина	Проблем	Релевантно опфтен проблем
Предел	Деградирани предели	X
Население	Појава на миграција	X
	Невработеност	X
Климатски фактори	Користење на огревно дрво за затоплување	X
	Не користење на обновливи извори на енергија	X

5. Состојба без имплементација на планскиот документ

При подготовка на Планската документација за Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, се разгледува опцијата без да се спроведе планска активност, односно работите да останат во првобитната положба.

Во конкретниов случај доколку овој план не се спроведе, се очекуваат следниве последици:

- Појава на некомпатибилни дејности;
- Земјиштето и понатаму ќе остане земјиште со помала економска вредност;
- Нарушување на квалитетот на медиумите во животната средина;
- Интензивно загадување со отпадни материји (цврст, комунален и други видови отпад) и постоење на диви депонии;
- Интензивно загадување на подземните води и почвата;
- Нема услови за создавање на поволен економски амбиент за одржив економски и еколошки развој на подрачјето - регионот;
- Намалени приходи во буџетот;
- Отсуство на инвестициони вложувања;
- Намалена можност за вработување;
- Пораст на економската миграција;
- Не се создаваат услови за искористување на обновливите извори на енергијата (соларната енергија);
- Не се создават услови за одржлив развој на туризмот;
- Намален животен стандард и
- Не се создаваат услови за економски и одржлив развој.

6. Алтернативи и чинители за избор на алтернатива

Реализацијата на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид е од особено значење за реализирање наменски содржини и функционална операционализација за развој на планскиот опфат и општината.

Со изработката на планските решенија од Урбанистичката планска документација просторот добива нова можност за урбанистичка разработка и реализација.

При подготовката на планското решение е разгледувана алтернативата за неспроведување на планското решение со што состојбата во животната средина би останала под влијание само на природните фактори. Во овој случај се очекува моменталната состојба на теренот воопшто да не се промени, а економската пасивност и понатаму да продолжи.

Во случај на нереализирање на планските решенија на анализираното подрачје се очекува:

- Постојниот социјално-економски статус на населението во поширокото подрачје и понатаму да стагнира;
- Трендот на миграција на населението кон поразвиените урбани центри и понатаму да продолжи;
- Намалување на вредноста на земјиштето;
- Узурпација на просторот со дивоградби и други неплански и некомпатибилни содржини, а со тоа и деградација на пределската разновидност на подрачјето;
- Непланско и неорганизирано уредување на просторот со што негативно ќе се одрази врз медиумите во животната средина.

Реализирањето на планските решенија со избраната намена во просторот ќе овозможи искористување на поволната географска положба на локацијата, искористување на поволните микроклиматски услови и добрата поставеност во однос на сообраќајната поврзаност со околните населени места, зголемување на атрактивноста на просторот преку изградба на содржини кои се вклопуваат во пределот и подобрување на туристичката понуда.

Со реализација на овој план се овозможува локацијата да прерасне како единствена просторна и функционална целина која ќе даде голем допринос за развојот на локалната и национална економија, истовремено имајќи го за цел анимирањето на интересот на разни инвеститори за реализација на предложената програма за развој на туризмот како ориентација во актуелните економски тенденции на државата.

Активирањето на овој простор ќе овозможи одржлив развој на повеќе дејности, кои ќе продуцираат економски ефекти не само во областа на туризмот и

угостителството, туку и во останатите дејности непосредно поврзани со изработката и ефектуирањето на урбанистички решенија и тоа: проектирањето, градежништвото, комуналните дејности, трговијата, сообраќајот, занаетчиството, јавните функции и др.

Непосредниот ефект кој ќе произлезе со реализацијата на предложениот Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид ќе се рефлектира врз зголемено ангажирање на расположливата работна сила преку нови вработувања во дејностите предвидени со планските содржини, односно позитивен кумулативен ефект врз социо - економската компонента и одржлива и интегрирана заштита на животната средина, што се одсликува преку:

- Социјална, економска и просторна кохезија во рамки на регионот, со оптимално користење на неговите специфични особености;
- Реализација на целите за заштита на животна средина релевантни за планскиот документ, преку примена на мерките за избегнување, ублажување и/или компензација на потенцијалните влијанија предложени во овој извештај;
- Заштита на квалитетот на амбиентниот воздух, избегнување, спречување или намалување на штетни емисии во воздухот;
- Заштита, зачувување и постојано подобрување на расположливите водни ресурси преку нивно одржливо користење, спречување или намалување на штетни испуштања, одведувањето на комуналните отпадни води;
- Избегнување и намалување на создадениот отпад, негово селектирање и повторно искористување и отстранување на прифатлив начин согласно законските решенија;
- Рамномерен и одржлив просторен развој, рационално уредување и користење на просторот;
- Рационално и одржливо користење на природните ресурси;
- Користење на обновливи извори на енергија;
- Зачувување и заштита на компонентите на биолошката и пределската разновидност и
- Избегнување, спречување или намалување на бучавата.

Треба да се има во предвид, дека целите на планскиот документ за одржлив економски развој, со своите пропратни содржини и неопходната инфраструктура, во еден дел може да биде во конфликт со животната средина и тоа би било изразено преку краткорочни негативни влијанија во фазата на изградба (аерозагадување, бучава, создавање на отпад). Поради тоа, во овој документ се предложени мерки за заштита на медиумите од емисија на отпадни материји, од емисија на бучава, генерирање на отпад, различни непогоди и хаварији. Исто така,

како составен дел на Извештајот за Стратегиска оцена се презентирани дополнителни мерки за спречување, намалување или ублажување на негативните влијанија врз животната средина од реализацијата на целите на планскиот документ.

Како резултат на реализирање на планските содржини, кои подетално ќе бидат утврдени со Архитектонско - урбанистичкиот проект, при што секако ќе се има предвид компатибилноста на планираните градби согласно потребите и сензибилноста на планскиот опфат, ќе заживее одржливиот економски развој на општината и регионот, ќе се намали економската миграција на населението и ќе се ефектуира просторот во насока на негово рационално искористување во функција на одржлив економски и **еколошки развој**.

7. Претпоставени влијанија врз медиумите на животната средина

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, Имплементацијата на планските решенија од Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид. Извештајот за Стратегиска оцена ги зема во предвид влијанијата врз водата, воздухот и почвата, биодиверзитетот, пределите и нивните пејзажни вредности, природното и културното наследство, како и влијанијата врз социо-економската состојба и здравјето на луѓето во општина Охрид.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина не ги анализира поединечните развојни проекти, туку влијанијата врз медиумите на животната средина од глобален аспект. Значи, со извештајот се прави само проценка на можните негативни влијанија врз животната средина, додека во подоцнежните фази, преку Студиите за оцена на влијание врз животната средина или Елаборатите за заштита на животната средина што се законска обврска на основа на укажаните ризици се прават детални анализи и препораки.

Согласно Законот за животна средина и Уредбата за определување на критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина потребно е да се утврди потреба за спроведување на постапка за оцена на влијанието на проектот врз животната средина. Потребата од оцена на влијанијата врз животната средина ја донесува Органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина. Согласно Законот за животна средина, како и Законот за заштита на природата, правните или физичките лица кој вршат дејности или активности кои не спаѓаат во проектите за кои се спроведува постапка за оцена на влијанието врз животната средина се должни да изготват Елаборат за заштита на животната средина, со цел да се оцени влијанието на дејностите или активностите врз животната средина, пред да започнат со спроведување на проектот и истиот да го достават до органот надлежен за одобрување на спроведувањето на проектот.

Влијание врз демографскиот фактор

Иницијативата на создавање на нестопански капацитети ќе има позитивно влијание во непосредната околина и ќе претставува движечка сила за побрз и порамномерен одржлив развој на истите. Тоа ќе влијае посредно и на вкупниот одржлив општествено-економски и урбан развој во регионот, односно пошироката околина Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид ќе има позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно опкружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и негово одржливо користење и се разбира економски ефекти манифестирани преку отварање на нови работни места, едуцирање на нови квалитетни стручни кадри, неопходни во процесот на создавање на нова работна сила и нејзино вклучување во економскиот и општествен живот, како на локално, така и на регионално и на национално ниво. Тоа е важно со земање во предвид дека во општината Охрид на чиј простор се наоѓа предметната локација, претставува расположлива работна сила, што е значаен потенцијал за идниот развој на овој крај.

Реализацијата на предвидените содржини од планскиот опфат, не само што ќе влијаат врз намалување на економската миграција на локалното население, туку ќе претставува и позитивен стимул за демографскиот развој, како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на оваа планска содржина ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот, односно на создавање на поволен и одржлив економски амбиент.

Влијание врз човековото здравје

Со имплементацијата на планот, може да се предизвикаат евентуално одредени влијанија врз здравјето на луѓето од аспект на неправилно управување со животната средина (не имплементирање на мерките за заштита на животната средина).

Обезбедувањето на заштитно зеленило и хортикултурно уредување на просторот ќе биде во насока на подобрување на здравјето на луѓето, што е опфатено и со планската содржина, при што треба да се почитуваат законски пропишаните стандарди. При изградбата и во зависност од типот на објектите да се применуваат пропишаните стандарди согласно Европските Директиви и меѓународната законска регулатива.

Заради намената на просторот и предвидените градби во опфатот на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, не се очекуваат негативни влијанија врз човековото здравје со реализацијата на овој плански документ.

Во текот на подготовка и изведба, односно во фазата на градежни активности на објекти - градби и инфраструктурна мрежа, може да се појави краткотрајно влијание врз здравјето на непосредните извршители на градежните зафати. Влијанијата би се однесувале на влијание од зголемена бучава, издувни

гасови и цврсти честички емитирани од моторни возила и тешката механизација, вибрации и генериран отпад.

Влијание врз социо-економската состојба

Имплементацијата на планските решенија дефинирани со овој план ќе има позитивно влијание врз социо-економскиот развој на општината, отварање на нови работни места, зголемување на стапката на економски раст, стимулирање на развојот на останатите дејности, проектирањето, комуналните дејности, градежништвото, трговијата, подобрување на начинот на живот, зголемување на приходите на локалната самоуправа, подобрување на комуналната инфраструктура и уреденост на просторот и сл.

Влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух

Со Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, не се очекуваат особени влијанија врз амбиентниот воздух. Одредени краткорочни влијанија врз квалитетот на воздухот се очекуваат во време на градба - изведбата на земјени и градежни работи при што се очекува појава на прашина, како фугитивна емисија на најситни честички на прашина и песок.

Поголемо влијание се очекува да се јави во вид на прашина и емисии од загадувачки материји во воздухот, како резултат на градежни активности при изведбата на планираните содржини предвидени во планскиот опфат, а кој подетално ќе бидат разработени со Архитектонско - урбанистичкиот проект, при изведбата инфраструктурна мрежа во функција на потребите на планираните градби.

Евентуалните влијанија ќе бидат детално анализирани при изработката на Студијата за оценка за влијанието врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина од сите аспекти на животната средина, како би се оствариле поволни услови за подобрување на квалитетот на воздухот, што е и законска обврска, која треба да се реализира во фазата на добивање на одобрението за градба.

Влијание врз климатски промени

Со оглед на локацијата на која се предвидува реализацијата на оваа планска содржина не се очекува дека ќе има нарушување на квалитетот на воздухот во поширокиот регион или климатски промени.

Ваквиот тип на објекти не спаѓа во групата на големи загадувачи на животната средина. Имајќи ја во предвид намената на класи за овој плански опфат не се очекуваат големи согорувачки процеси (освен употребата на котли со мали капацитети кои би се користеле сезонски за греење) или пак користење на електрична енергија. Дополнителното утврдување на можностите за користење на обновливи извори на енергија за затоплување на објектите во зимскиот период е избор на уште поповолна алтернатива за индиректно намалување на емисиите на CO₂ во животната средина, кои би можеле да влијаат на микроклимата во

поширокото опкружување. Искористувањето на соларната енергија како извор на енергија оди во прилог на намалување на влијанијата на климатските промени.

Влијание предизвикано од зголемена бучава

Во фазата на градба, при реализација на предвидените активности може да се очекува зголемено ниво на бучава од употреба механизација.

Доколку при имплементација на планскиот опфат се применат мерките дефинирани согласно Стратегиската оцена на влијанијата врз животната средина од секоја посебна активност ќе се намалат очекуваните ефекти од зголемена бучава и ќе се сведат на дозволените нивоа, во согласност со Законот за бучава. Во однос на функционирањето на објектите, изворот на бучава ќе биде само од лесните возила.

Влијание од вибрации

При изведба на градежните активности може да се очекуваат вибрации, но тоа ќе бидат со ограничен интензитет и времетраење.

Влијание врз квалитетот на водите

Идентификувани извори на емисии на отпадни води во опфатот се санитарните води. Ако неправилно се управува со истите може негативно да влијаат врз површинските и подземните води и да го загрозат квалитетот на околното земјиште.

Нарушувањето на квалитетот на водите може да биде резултат од неправилно управување со отпад. Влијанијата врз водите во оперативната фаза се оценуваат како можни негативни влијанија.

Влијание врз почвата

Со имплементација на овој план ќе се оствари рационално користење на земјиштето, односно целокупната површина ќе се осмисли со наменска содржина која ќе резултира со веќе споменатите придобивки. Евентуалните влијанија врз почвата може да произлезат од несоодветно управување со санитарните води, генерираниот отпад, издувните гасови од превозните средства и сл.

Значајни влијанија врз почвата не се очекуваат, бидејќи во Планот за изградба ќе се предвидат мерки и решенија за комуналната инфраструктурна мрежа, управување со отпадните води и отпадот кој ќе се генерира во објектите. Индиректно, негативно влијание на почвата како резултат на издувните гасови од возилата и емисиите од планираниот опфат во планскиот опфат се проценуваат како не многу значајни со оглед на предвидените заштитни зелени зони и природата на предвидените објекти.

Влијание врз пределот

Изградбата на објектите и инфраструктурата може да предизвика евентуални влијанија врз пределот како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Но, овие влијанија се

очекува да се третираат како негативни влијанија со ограничен интензитет и времетраење.

Чувствителноста на просторот, високата вредност на природните и создадени вредности на регионот наметнуваат потреба во планските решенија, посебно внимание да се обрне на:

- Унапредувањето и заштитата на животната средина;
- Заштита на Регионот како светско културно наследство;
- Зачувување на еколошките вредности, функции и биолошкиот диверзитет во овој регион;
- Интегрална заштита на природната просторна целина на Националните паркови, спомениците на природата (Галичица и Охридско Езеро) и други категории на природни богатства.

Влијанијата на крајоликот на локацијата може да бидат значителни доколку се влијае неконтролирано и несоодветно одржување на просторот во и надвор од локацијата на опфатот. При одвивање на градежните активности може да се предизвикаат негативни влијанија предизвикани како резултат на ископувањето на земјиштето и депонирањето на вишокот земја на несоодветни локации. Ваквите влијанија се очекува да се третираат како негативни влијанија, но истите би биле со ограничен интензитет и времетраење.

При изборот на вегетацијата да се даде приоритет на видовите (автохтони) со висок биоаккумулативен капацитет за загадувачки материи.

Локалитетот припаѓа на туристичките простори со меѓународно значење. Комплексната туристичка понуда на регионот дава можности за развој на повеќе видови туризам: езерски, риболовен и др. Туристичкиот развој подразбира зачувување на животната средина затоа што не е можен туристички развој во средина во која се нарушени односите во еко-системите.

Туризмот мора да го заштитува просторот од другите некомплементарни активности со кои доаѓа во просторна колизија, но исто така и од самиот себе, за да го зачува основниот ресурс на кој го темели својот развој. Еден од најважните начини на контролирање на просторниот развој на туризмот е по пат на утврдување на носечкиот капацитет на туристичкиот простор.

Согласно поставките на Концептот и критериумите за развој организација на туристичката дејност, за непречен развој на вкупната туристичка понуда на ова подрачје, се препорачува, при идната организација да се почитуваат критериумите за заштита и одржлив економски развој.

Реализацијата на овој план би требало да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно окружување од аспект на одржливо користење, повисока организација, инфраструктурна опременост, повисок квалитет на услугите во окружувањето, како и уреденост на просторот сето тоа базирано врз принципите на одржлив развој како и максимално почитување и вградување на нормативите и стандарди за заштита на животната средина.

Со овој план не се очекуваат значителни влијанија врз крајоликот на локацијата и пошироката околина.

Влијание врз културното наследство

Културното наследство на регионот е симбиоза на непроценливи материјални и духовни вредности во една урбанистичко-архитектонска целина сочинувајќи нераскинливо единство на традиционални и уметнички вредности и книжевни, документациони фондови, почнувајќи од праисторијата до денес.

Во рамките на предметниот урбан опфат нема заштитени добра, добра за кои се претпоставува дека претставуваат културно наследство, односно не постојат објекти кои поседуваат елементи според кои треба да бидат прогласени за споменички добра.

Влијание врз природното наследство

Од областа на заштита на природата, урбанистичката документација треба да е усогласена со Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспански регион, како и Законот за заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро, Законот за управување со светското културно наследство во Охридскиот регион и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО, Законот за заштита на природата, на тој начин, што врз основа на режимите на заштита, се организирани активностите за разработка на планската документација и изградба на градби, кои ќе се усогласат со барањата кои ги поставува одржливото користење на природата и современиот третман на заштита.

Во просторот опфатен со Урбанистички план треба да се има во предвид непосредната близина на Националниот Парк Галичица.

Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна)

Голем број на активности кои би се одвивале со реализацијата на планскиот опфат може да предизвикаат нарушување на биолошката рамнотежа во областите каде што тие се одвиваат и да имаат директно или индиректно влијанија врз објектите и подрачјата заштитени или предложени за заштита како природно наследство. Потенцијални влијанија можат да се јават како резултат на прекумерната урбанизација, лошата комунална инфраструктура, несоодветното депонирање на отпадни материји и сл. На поширокото подрачје не станува збор за нарушување од големи размери.

Влијание врз материјалните добра

Имплементацијата на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, ќе ја зголеми економската вредност на земјиштето на поширокото подрачје и ќе се надоврзе со веќе постоечките туристички капацитети. Вредноста на земјиштето ќе се зголеми заради туристичката атрактивност на просторот и постојните пејзажни доминанти во околниот предел. Влијание по однос на генерирање на отпад

При реализација на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, во градежната фаза ќе се создадат поголеми количини на градежен отпад при реализација на градежните активности и земјен отпад заради

раскопување на земјиштето. Во планскиот документ да се предвиди доколку е возможно градежниот шут повторно да се искористи при тампонирање на пристапните делови и покривање на ископите или уредно да се одложи на депонија по завршување на градежните активности.

Доколку отпадот уредно се селектира и собира во контејнери, а после тоа комуналниот отпад организирано се транспортира се очекува влијанијата од генерирањето на отпад да бидат сведени на минимум.

Влијание од несреќи и хаварии

Можни несреќи и хаварии кои би настанале од имплементацијата на овој плански опфат е појава на пожар, елементарни непогоди и други хаварии. За анализираниот планскиот опфат да се разработат мерки за заштита на човекот, материјалните добра и животната средина од природните катастрофи.

За успешно функционирање на заштитата од несреќи и хаварии предвидени се мерки за заштита од пожари, односно сите објекти да се лоцирани така да се пристапни за пожарните возила, а ширината на пристапот не смее да биде помала од пропишаната со што ќе се овозможува лесна подготовка и ставање во дејство на потребната опрема за борба против пожарот и спасување на луѓето.

8. Мерки за заштита, намалување и неутрализирање на значајните влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ

Заштитата и унапредувањето на животната средина е темелна вредност на Уставот на Република С.Македонија (член 8) и е регулирана со Законот за животна средина, како и останатите закони и подзаконски акти кои се наведени во овој Извештај. Овој Извештај, кој се базира на релевантните податоци од Просторниот план на Република С.Македонија, Националниот Еколошки Акционен План, секторски студии за одредени области, како и податоци утврдени на самиот локалитет, предвидува и мерки за заштита на животната средина од влијанијата кои се очекуваат со имплементацијата на планската документација, а кои е потребно да се испочитуваат во текот на подготовката на планската документација.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со отпадот;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за

санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;

- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ“ бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција.

При изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16), подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10), Планот за управување со Национален парк Галичица 2010-2020, како и заштитната категорија, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

Доколку при изработка на урбанистичка планска документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Потребно е предвидување на водоводна мрежа на локалитетот за новите содржини и за потребите и условите за противпожарна заштита.

Потребно е предвидување на фекална канализациона мрежа за новопредвидените површини, а истото се однесува и за атмосферската канализација.

- Мерки за намалување на влијанијата врз демографскиот фактор

Реализацијата на предвидените содржини од планскиот опфат ќе има позитивно влијание, пред се, на населбите во непосредната околина и ќе претставува движечка сила за побрз и порамномерен одржлив развој на истите и ќе овозможи развој на локалната економија. Изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, ќе има позитивен стимул и ефекти врз целото окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и одржлив економски развој, економски ефекти манифестирани преку отварање на нови работни места, едуцирање на нови квалитетни стручни кадри неопходни во процесот на

создавање на нова работна сила и нејзино вклучување во економскиот и општествен живот, како на локално, така и на регионално и национално ниво.

Реализацијата на планската документација ќе влијае во насока на намалување на економската миграција на локалното население и ќе претставува позитивен стимул за демографскиот развој како и зголемување на наталитетот на долгорочна основа. Инвестиционите вложувања за реализација на овие плански содржини ќе значат зголемување на животниот стандард и квалитетот на живеењето, како и привлекување на нови инвестиции од страна на бизнис секторот.

Според тоа, може да се каже, дека имплементацијата на планот ќе има позитивни долгорочни влијанија врз развојот на демографските карактеристики на општина Охрид.

- Мерки за намалување на влијанијата врз човековото здравје

Заради намената на просторот и градбите во опфатот предвидени во Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид не се очекуваат значителни влијанија врз човековото здравје. Во тек на земјените работи се предлага прскање на земјиштето/ градилиште со вода, за да се намали емисијата на суспендирани цврсти честички и негативното влијание врз квалитетот на воздухот.

Цврстиот отпад што би се јавил во рамките на планираниот опфат и е потенцијална опасност и се предлага негово интегрирано управување и третирање, односно собирање и селектирање на за таа цел определена локација, а отпадот што ќе остане да се организира за негово транспортирање до местото наменето за одлагање на отпад.

Отпадот од градежните активности, односно градежниот отпад доколку не може да се искористи за тампонирање и слично да се собира, транспортира и депонира на за таа цел утврдената локација на депонија.

Интегралната реализација на предложените мерки е во насока на намалување на можните негативни влијанија врз животната средина, кои може на директен или индиректен начин да се рефлектираат врз здравјето на луѓето. Доследно спроведување на планските решенија за сообраќајната и комуналната инфраструктура ќе бидат доволна гаранција за директна заштита на човековото здравје. Имено, со овие решенија можноста за загадување на медиумите на животната средина (почва, површинските и подземните води и воздухот) ќе се сведе на минимум, а со самото тоа и можноста за загрозување на човековото здравје.

- Мерки за намалување на влијанијата врз социо-економската состојба

Реализацијата на планскиот документ позитивно ќе влијае на социо-економската состојба на населението, ќе го подобри квалитетот на живеењето и ќе го зголеми стандардот на населението. Со планско уредување на просторот и

реализација на предвидените плански решенија ќе се зголеми економската вредност на објектите во непосредна околина, ќе се создадат услови за искористување на расположивата работната сила, економски раст и добросостојба на локалното население.

- Мерки за намалување на влијанијата врз амбиентниот воздух

Воздухот е еден од основните елементи за чиста и здрава животна средина и неопходно е при проектирање и реализација на сите објекти да се применат и имплементираат современи технологии и најдобри достапни техники кои го заштитуваат воздухот од загадување.

За намалување на влијанијата врз квалитетот на амбиентниот воздух од имплементацијата на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид се препорачува користење на обновливи извори на енергија, како енергетски ресурси и предвидување на зелени површини на соодветни слободни површини и хортикултурно уредување на просторот.

- Мерки за намалување на влијанијата врз климатските промени

Проценките за климатските промени на анализираното подрачје посочуваат дека летната сезона би можела да се продолжи како резултат на порастот на температурата на воздухот, што ќе има позитивни импликации врз развојот на туризмот. Изградбата на новопредвидените содржини нема да има значителни импликации врз микроклимата на анализираното подрачје.

Предвиденото озеленување на просторот треба да се изведува плански со претходна анализа на изборот на вегетација, со цел да се придонесе кон намалување на присутните загадувачки материи во воздухот, кои се очекуваат заради зголемената концентрација на возила во овој регион. Дополнително, видот на дрвјата може да придонесе за намалување на околната температура на воздухот, а со тоа да го ублажи влијанието на високите температури во летниот период.

- Мерки за заштита од бучава

Во насока на минимизирање на бучавата во периодот на градба, се препорачува употреба на современа механизација и запазување на дозволените нивоа на бучава.

Мерки кои се предвидуваат за спречување и намалување на бучавата се:

- Објавување на план на отпочнување и завршување на работите;
- Изведба на работите во тек на дневни часови и намалување на можноста за вознемиреност од бучава (од 07.00-17.00 часот);
- Користење на нови и технички исправни машини, кои предизикнуваат помало ниво на бучава;

- Изведба на заштитни зелени појаси и хортикултурни садници во границите на планскиот опфат за намалување на нивото на бучава.

- Мерки за намалување на влијанијата од вибрации

Имплементацијата на планската документација нема да предизвика значителни вибрации поради што нема да се воведат посебни мерки.

- Мерки за намалување на влијанијата врз почвата

Својствата на почвата индиректно влијаат, како на квалитетот на почвата, така и на квалитетот на подземните води. Затоа е потребно да се предвидат соодветни мерки за спречување и намалување на влијанијата врз почвата.

Во време на градежните активности потребно е контролирано и внимателно отстранување на површинскиот слој од почвата, да не се вршат поголеми ископи од планираните, како и вишокот на земја да се искористи повторно.

Градежниот шут ако може да се употреби за тампонирање, а во случај да треба да се отстрани, истиот да се собере, транспортира и одложи на за таа цел посебно место на депонија.

Во оперативната фаза треба да се забрани фрлање и неконтролирано одлагање на отпад.

- Мерки за намалување на влијанијата врз пределот

Предвидените плански содржини во планската документација треба да бидат вклопени во околниот пејзаж и да придонесат кон зачувување и подобрување на естетските потенцијали на пределот. Со изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид просторот добива нова димензија во функција на зголемување на атрактивноста на подрачјето и зголемување на неговата вредност.

Имплементацијата на планот ќе има позитивно влијание на пределот, ќе делува како една осмислена урбанизирана целина во која покрај објектите треба да се предвидат зелени површини со хортикултурно уредување.

- Мерки за намалување на влијанијата врз материјалните добра

Предвидените содржини со Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, имаат позитивно влијание врз материјалните добра заради зголемување на атрактивноста на просторот со самата реализација на овој план. Оттука, мерките кои би се превземале би биле во насока на зголемување на позитивните импликации на околниот простор и зголемување на неговата атрактивност и вредност.

- Мерки за намалување на влијанијата врз културното наследство

Согласно Законот за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 71/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15 и 39/16) во просторните и урбанистички планови, врз основа на документацијата за недвижното културно наследство, задолжително се утврдуваат плански мерки за заштита на спомениците на културата, како и насоки за определување на режимот на нивната заштита.

Во рамките на предметниот урбан опфат нема заштитени добра, добра за кои се претпоставува дека претставуваат културно наследство, односно не постојат објекти кои поседуваат елементи според кои треба да бидат прогласени за споменички добра.

- Мерки за намалување на влијанијата врз природното наследство

Заштитата на природата се уредува преку заштита на биолошката и пределската разновидност и заштита на природното наследство, во заштитени подрачја, надвор од заштитени подрачја како и заштита на природните реткости.

Во современото планирање на просторот, мерките и активностите за заштитата на природата се насочени кон активно уредување и заштита на природата и средината во која човекот живее и работи.

Доколку при изработка на планската документација од пониско ниво се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое може да биде загрошено со имплементацијата на овој опфат, потребно е да се превземат мерки за заштита согласно со Законот.

При изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16), подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10), Планот за управување со национален парк Галичица 2010-2020, како и заштитната категорија, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

- Мерки за намалување на влијанијата врз флората и фауната

Основен услов за намалување на влијанијата врз флората и фауната се примената на предвидените мерки за правилно управување со просторот, отпадните води, отпадот, бучавата, почвата, воздухот и сл. На просторот за изработка на планот нема евидентирано природно наследство. Доколку при изградба на објектите или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природното наследство кои можат да бидат загрозени со

урбанизацијата на овој простор, потребно е да се превземат следните мерки на заштита на природното наследство:

- Утврдување на границите и означување на деловите прогласени и предложени како природно наследство;
- Во подрачјата и зоните со строга заштита да се дозволат само научно-истражувачки активности;
- На местата со карактер на природно наследство дозволено е користење на растителни и животински видови само во санитарно-здравствени цели со специјална дозвола од надлежен орган;
- На подрачјата кои се предложени за заштита како природно наследство, изградбата и уредувањето до прогласувањето на истите мора да се врши само со специјална дозвола од надлежен орган;
- Магистралната и останатата инфраструктура (надземна и подземна) да се води надвор од објектите со природни вредности, а при помали зафати потребно е нејзино естетско вклопување во природниот пејсаж;
- Воспоставување на мониторинг, перманентна контрола и надзор на објектите со природни вредности и превземање на стручни и управни постапки за санирање на негативните појави;
- Воспоставување на стручна соработка со соодветните институции во окружувањето.

- Мерки за намалување на влијанијата од управување со отпад

Со планската документација да се предвиди селектирање на отпадот заради негова повеќекратна употреба пред истиот да биде одложен на депонија. За собирање на цврстиот отпад треба да се постават контејнери за отпад, да се определат пунктови за собирање на отпадот и поплочени места за поставување на контејнерите.

Согласно Законот за управување со отпад („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16), создавачите на отпад се должни во најголема можна мера, да го избегнат создавањето на отпад и да ги намалат штетните влијанија на отпадот врз животната средина, животот и здравјето на луѓето. Создавачот и/или поседувачот на отпадни материи и емисии ги сноси сите трошоци за санација на евентуално предизвиканите нарушувања во животната средина.

По завршувањето на градежните активности потребно е да се процени можноста за повторно искористување на отстранетата почва од теренот при изведување на земјаните работи, а со цел да се избегнат дополнителните економски трошоци заради потребата од нејзина дислокација. Исто така, по завршување на градежните активности потребно е да се обезбеди вегетациски покривач на почвата околу новоизградените содржини.

- Мерки за намалување на влијанијата врз квалитетот на површинските и подземните води

При реализација на проектот да се внимава да не дојде до искористување на земјиштето на начин и обем со кој би се загрозиле неговите природни вредности, квалитетот и количината и режимот на површинските и евентуално присутните подземни води. При реализација на активностите на терен да се избегне губење, модификација и фрагментација на природните живеалишта и прекумерно искористување на биолошките ресурси, со цел да се намалат или целосно елиминираат негативните последици врз стабилноста на екосистемите.

- Пред почетокот на било какви градежни работи неопходно е приклучување на водоводна и канализациона мрежа;
- Канализациониот систем да биде решен по сепарациски систем (да биде одвоено одведувањето на фекални и атмосферски води);
- Потенцијалните замастени атмосферски води, во кругот на манипулативните површини и паркинзи преку сливните решетки, преку посебни дренажни системи да се спроведат до таложникот (сепараторот) на масла и после нивен предтретман да се испуштат канализацијата;
- Соодветно управување со комуналниот отпад;
- Превземање и имплементирање на сите неопходни мерки од евентуални ризици, несреќи и хаварии.

Имајќи во предвид дека со планот е планирана изведба на канализациона комунална инфраструктура има гаранции дека водите ќе бидат заштитени од загадување.

- Мерки за намалување на влијанијата од несреќи и хаварии

Мерки за заштита од урнатини

Заштитата од урнатини како превентивна мерка се утврдува во урбанистичките планови во текот на планирање на просторот.

Во Урбанистичката планска документација е утврден претпоставениот степен на урнатини, нивниот однос према слободните површини и степенот на проодност на сообраќајниците, врз основа на што е изработено планираното решение.

При планирањето да се води сметка да не се создаваат тесни грла на сообраќајниците, зони на тотални урнатини.

Според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација се наоѓа во зона на потреси од 8° по МЦС скалата.

Да се предвидува асеизмична градба, како можна превенција, со помала количина на градежен материјал и релативно помали тежини.

Во случај на можни разурнувања, планираните решенија на уличната мрежа обезбедуваат:

- брза и непречена евакуација на луѓето (нема тесни грла на сообраќајниците);

- брз пристап на екипите за спасување и нивните специјални возила;
- непречена интервенција во кругот на катастрофата;
- штетите да се сведат на минимум и
- брза санација на последиците.

За инфраструктурната мрежа не се предвидуваат посебни урбанистички мерки од природни катастрофи.

Другите елементи за заштита од земјотреси, како природна катастрофа, треба да се утврдат со посебниот елаборат за асейзмична градба во делот на статиката и динамичка анализа на градбите, како составен дел на проектната документација.

- **Мерки за заштита од свлекување на земјиштето на просторот досега не се забележани свлекувања на земјиштето.**

Мерки за заштита од атмосферски непогоди

Со цел за поефикасна заштита задолжително е предвидување на современа громобранска инсталација на сите поголеми градби и нејзино континуирано одржување.

Како посебна мерка за заштита од силните ветрови, покрај комуникациите, претставува изборот на вегетацијата.

- **Мерки за заштита од пожар, експлозии и опасни материи**

Превентивни мерки за заштита и спасување од пожар, експлозии и опасни материи се активности кои се планираат и спроведуваат со просторното и урбанистичкото планирање и со примена на техничките нормативи при проектирање и изградба на градбите, се пропишани согласно Правилник за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Сл. Весник на РМ“ бр. 32/11).

Организацијата и спроведувањето на заштитата и спасувањето од пожар, која се остварува во рамките на системот за заштита и спасување се уредува со Законот за пожарникарство („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 81/07, 55/13 и 158/14), Уредбата за спроведување на заштитата и спасувањето од пожари („Сл. Весник на РМ“ бр. 98/05) и Правилникот за мерки за заштита од пожари, експлозии и опасни материи („Сл. Весник на РМ“ бр. 32/11).

Заради поуспешна заштита од ваквите појави се превземаат низа мерки за отстранување на причините за предизвикување на пожари, спречување на нивното ширење, гаснење и укажување помош при отстранување на последиците предизвикани со пожари.

Од урбанистички аспект противпожарната (ПП) заштита се предвидува од аспект на:

- брз и непречен пристап до градбите;
- градбите да се предвидуваат од тврда градба, со примена на огноотпорни материјали;

- при изработка на АУП да се води сметка за обезбедување на доволни растојанија меѓу градбите;
- со сообраќајното решение и начинот на кој се предвидува изградбата на градбите овозможен е пристап на противпожарно возило од повеќе страни;
- во градот Охрид кој го опслужува овој плански опфат со ПП заштита, има противпожарна единица, која е опремена со противпожарни возила и со обучени лица за дејствување во случај на пожар, во склоп на сервисните дејности;
- обезбедување на доволна количина на вода за гасење на пожар;
- во просторот предмет на Урбанистичка планска документација да се испланираат со АУП надворешни пожарни хидранти за гасење на пожарот што би ги зафатиле градбите и
- во понатамошната разработка на планот, обврзно да се реши громобранска инсталација со цел да нема појава на зголемено пожарно оптоварување.

Се препорачува на изведувачот на градежните работи да во целост да ги почитува одредбите предвидени со Законот за безбедност и здравје.

Градежните работници да бидат опремени со лични и колективни средства за заштита при работа.

Другите елементи за противпожарна заштита ќе се утврдат со посебни елаборати за противпожарна заштита како составен дел на Основните проекти.

9. План на мерки за мониторинг на животната средина

За изработка на ефективен план за управување, неопходно е најнапред да се спроведе оцена на статусот на сите природни вредности вклучувајќи го и здравјето на човекот. Во следниот чекор се определуваат цели и приоритети за управување. Дали превземените мерки и активности ги даваат посакуваните резултати се утврдува преку континуиран мониторинг. Податоците од мониторингот ќе бидат основа за изработка на следниот план за управување. Според тоа, мониторингот е составен дел од кружниот процес на планирање на управувањето.

При спроведување на планските решенија се воспоставува мониторинг, со цел да се утврди трендот на промени во животната средина предизвикани од реализација на донесените плански решенија. Планот за мониторинг на состојбите во животната средина има за цел да даде информации поврзани со:

- Квалитетот на живот и животниот стандард на локалното население;
- Состојбата во животната средина преку евентуални промени во квалитетот на воздухот, водите и почвата од спроведувањето на планските решенија;
- Селектирање на отпадот и негово искористување како секундарна суровина и одложување на отпадот на депонија;
- Заштита на ендемичните и ретки видови присутни на анализираното подрачје;

- Степенот на спроведување на предвидените мерки за заштита на природното наследство и
- Ефикасноста на предвидените мерки во случај на природни непогоди и хаварии.

Следењето на трендот на промени во животната средина и ефикасноста во спроведувањето на предвидените мерки за заштита служи како основа за елиминација или минимизирање на негативните влијанија од спроведувањето на планските решенија во иднина.

Научните истражувања во оваа проблематика имаат за цел да ги опишат процесите кои се одвиваат во екосистемите, интеракцијата помеѓу компонентите на екосистемот и нивното однесување во услови на надворешни влијанија. Проучувањето на процесите во животната средина се спроведува преку последователни мерења на претходно утврдени индикатори како показатели на промените во екосистемот. Анализата на податоците служи како основа за утврдување на трендот на промени и креирање на поефикасни мерки за ублажување или намалување на влијанијата.

Со секој предлог мерки за заштитата на животната средина потребно е да се изготви план за мониторинг на предложените мерки и мониторинг на животната средина. Во современото планирање на просторот, заштитата на животната средина и природата се остварува преку креирање на плански решенија кои содржат мерки за заштита на медиумите и областите во животната средина, природното наследство, пределската и биолошката разновидност, со цел навремено да се намалат сите потенцијални негативни влијанија од спроведувањето на планот. Дополнително на тоа, се предвидуваат и мерки за елиминирање на последиците врз животната средина во услови на природни непогоди или хаварија и враќање на животната средина во првобитната состојба.

Доколку при изработката на урбанистичко планската документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрозено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се преземат мерки за заштита согласно Законот.

Планот на мониторинг предвидува следење на следните параметри во животната средина:

- Следење на квалитетот и квантитетот на водите;
- Следење на квалитетот на воздухот;
- Следење на квалитетот на почвата;
- Следење на бучавата.

Со овој план ќе се овозможи:

- Потврда дека договорените услови при одобрување на планот се соодветно спроведени;
- Управување со непредвидени влијанија и промени;
- Потврда дека влијанијата врз медиумите на животната средина се во рамките на предвидени или дозволени гранични вредности;
- Потврда дека со примена на мерките се врши заштита на животната средина, односно намалување на евентуалните влијанија.

10. Нетехничко резиме

10.1 Вовед

Врз основа на Иницијатива на физичко лице поднесена до Општина Охрид во времетраење на јавен повик за доставување на иницијативи за изработка и донесување на урбанистички планови, која е прифатена и е предвидена во Програмата за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Охрид за 2017 год., донесена од Советот на Општина Охрид, со Одлука бр. 08-19222/5 од 23.12.2016 год., било пристапено кон изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид.

Директивата за стратегиска оцена на животната средина (2001/42/ЕС) и Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), бараат одредени планови, програми и стратегии, за кои постои веројатност дека би можеле да имаат значително влијание врз животната средина, да бидат предмет на Стратегиска оцена на животната средина (СОЖС).

Врз основа на горенаведеното, како и врз основа на прифатена понуда од страна на физичко лице, Експертот Васил Пендевски ќе подготви Извештај за стратегиска оцена на животната средина за Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид.

10.2 Вовед во стратегиската оцена на животната средина (СОЖС)

Стратегиската оцена на животната средина е систематски процес во кој се земаат предвид одредени превентивни мерки, кои овозможуваат заштита на животната средина од сите можни аспекти, во процесот на планирање или донесување на одлуки на ниво на „стратегиски акции“ или политики, планови и програми. Тоа е алатка која ќе го подобри севкупниот квалитет на планирањето и програмирањето на идните активности, овозможувајќи подобро разбирање на планирањето и подобри перспективи за одржливиот развој. Компонентите на СОЖС, односно нејзините цели се различни, но во оваа декада се препорачува и очекува дека климатските промени и биолошката разновидност се две силни компоненти кои треба да имаат предност при просторното планирање во Република Македонија.

Постапката за спроведување стратегиска оцена на животната средина е дефинирана во поглавје X од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 88/19), при што стратегиска оцена се спроведува на плански документи кои се подготвуваат во областа на земјоделството, шумарството, рибарството, енергетиката, индустријата, рударството, транспортот, регионалниот развој, телекомуникациите, управувањето со отпадот, управувањето со водите, туризмот, *просторното и урбанистичкото планирање и користење на земјиштето*, на Националниот акционен план за животната средина и на локалните акциони планови за животната средина, како и

врз сите стратегиски, плански и програмски документи со кои се планира изведување на проекти за кои се врши оцена на влијанието од проектот врз животната средина.

СОЖС постапката се спроведува паралелно со постапката за подготовка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид. Интегрирањето на двете постапки се постигна преку блиска соработка на проектните тимови (СОЖС и УПВНМ) и клучните учесници, преку преглед на литература, состаноци и сл.

Имајќи ја предвид основата за донесување на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, се пристапи кон утврдување на потребата за спроведување на СОЖС, како и утврдување на обемот на Извештајот, изразени преку подготовка на Формулари, Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, како и друга пропратна документација.

Целта на фазата за определување на обемот е идентификација на клучните прашања за животната средина, кои треба да бидат опфатени со оцена на влијанијата на планскиот документ врз животната средина. Оваа фаза од постапката за СОЖС вклучува преглед на други релевантни планови, програми и цели на животната средина, основни информации за животната средина и предложени активности и политики разработени во планскиот документ. Сите споменати информации овозможуваат утврдување на обемот на СОЖС и идентификување на прашања од областа на животната средина кои треба да бидат опфатени со планскиот документ.

Нивото на детали содржано во СОЖС е определено од:

- Местото на планскиот документ во хиерархијата на планирање и донесување одлуки, како и нивото на детали на политиките утврдени со истата;
- Степенот на влијание на планскиот документ врз животната средина;
- Достапноста на постоечки информации при подготовката на СОЖС.

Обемот на Извештајот за СОЖС ги опфаќа сите теми на животната средина, дефинирани со Директивата за СОЖС, односно население и човечко здравје, биолошка разновидност, предел, воздух и климатски промени, води, почви, културно и природно наследство и материјални добра.

Подготвените документи и донесената Одлука за спроведување на стратегиска оцена на животната средина, со пропратната документација беа доставени до надлежниот орган - МЖСПП.

Во согласност со барањата, дефинирани со Законот за животната средина и Уредбата за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми кои се однесуваат на животната средина, постапката за СОЖС започнува со подготовка на Формулари и Одлука за спроведување на СОЖС, постапка во која се вклучуваат засегнатите органи.

Во фазата на определување на потребата за спроведување СОЖС, Општина Охрид ги идентификуваше органите засегнати од имплементација на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид

Подготвената Одлука за спроведување на постапката за СОЖС, Формуларот и Документот за главните цели на урбанистичкиот план со целите на релевантни национални плански документи беа објавени на веб страната на општина Охрид и беа јавно достапни за увид во период од 15 дена. Во овој период, не беа поднесени коментари, предлози, ниту жалби на објавената одлука и придружните документи.

Соодветно, Нацрт Извештајот за СОЖС ќе биде достапен за увид на јавноста на веб страната на Општина Охрид, во период од 30 календарски дена.

Во согласност со законските барања, а со цел да се постигне поголема транспарентност и вклученост на јавноста во процесот на донесување на одлуки во однос на УПВНМ за измени и дополнувања, ќе се одржи јавна расправа по нацрт УПВНМ за измени и дополнувања и нацрт Извештајот за СОЖС.

Сите аргументирани мислења на јавноста, ќе бидат вклучени во финалниот Извештај за СОЖС на планскиот документ.

Во согласност со барањата на Уредбата за содржината на извештајот за СОЖС и Директивата за СОЖС, овој Извештај содржи:

- Краток преглед на содржината, главни цели на планскиот документ и поврзаност со други релевантни планови или програми;
- Информации за моменталната состојба на животната средина и што најверојатно би се случило без имплементација на планскиот документ;
- Карактеристики на животната средина во областите кои би биле значително засегнати;
- Постојни проблеми во животната средина, кои се релевантни за планскиот опфат, вклучувајќи ги оние кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и живеалиштата;
- Целите на заштита на животната средина одредени на национално или меѓународно ниво, релевантни за планскиот документ и начинот на кој тие цели се земени предвид при неговата изработка;
- Веројатни значајни влијанија врз животната средина, вклучувајќи и прашања, како што се биолошка разновидност, население, човеково здравје, фауна, флора, климатски фактори, материјални добра, културно наследство, вклучувајќи архитектонско и археолошко наследство, предел, како и меѓузависност на овие фактори;

- Мерки за заштита, намалување и колку што е можно повеќе, неутрализирање на значајните негативни влијанија врз животната средина од имплементацијата на планскиот документ;
- Анализа на алтернативи;
- Опис на предвидените мерки во врска со мониторингот, а во согласност со законските обврски.

10.3 Резиме/краток преглед на содржината, главните цели на планскиот документ и врската со другите релевантни планови и програми/плански документи

10.3.1 Краток преглед на содржината на Планот

Површината на опфатот што е предмет на изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, изнесува 17,046ха од кои постојната сообраќајна површина изнесува 1,61ха или 10%. Историјат на планирањето и уредувањето на подрачјето на планскиот опфат и неговата околина опфаќа плански документо од 1936 до 2020 година. При изготвувањето на оваа планска документација за предметниот плански опфат релевантни се следните претходно донесени планови:

- ГУП на Град Охрид 2002-2012г. донесен со одлука бр. 07 - 1438/2 од 30.06.2006 година.
- Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид

Планскиот опфат на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022), УПВНМ Горица Север, општина Охрид, што е дел на разработка на овој план се наоѓа на источниот брег на Охридското езеро, распростен по падините и подножјето на планината Галичица и завзема појас вдолж брегот ограничен со : реката Рача на север, просторот на хотелскиот комплекс Инекс на југ, девијација на патот Охрид – Св. Наум на исток, брегот на Охридското езеро на запад.

Границата на планскиот опфат се движи :

- Од Југ – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од север – по граница на опфат на ГУП на града Охрид
- Од запад – по осовина на постојна асвалтирана улица
- Од исток – по осовина на регионален патен правец Р1301 (стара ознака Р501) Охрид _ (врска со А3) – Св. Наум – гр. со р. Албанија.
- При аналитичко истражувачкиот процес на изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид

(со инвентаризација, архитектонско снимање) утврдени се основните вредности и чинители кои ја синтетизираат состојбата и начинот на употреба на земјиштето во рамките на планскиот опфат. Sprema инвентаризацијата направена од изработувачот на овој план и извршената анализа по поединечни чинители и различни критериуми ги презентира следните состојби: Во поголем обем површините во предметниот плански опфат се со намена домување и тоа А1 домување во станбени куќи и А2 домување во станбени згради, А 4 Времено домување.

Според инвентаризацијата на постојните споменички целини, градби од културно - историско значење и културни предели (заштитно конзерваторски основи), на подрачјето на планскиот опфат нема заштитени добра и добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство.

Согласно одредбите од „Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029“ (Сл. Весник бр 45/2020), предвидениот опфат не се наоѓа во опфат на заштитните зони на културното наследство, каде е пропишан соодветен режим на заштита кој треба да се почитува при изработката на планот.

Максималната височина на градбата во урбанистички план се изразува како вертикално растојание помеѓу тротоарот и завршниот венец на градбата во должни метри.

Процентот на изграденост на локацијата во урбанистичките планови, односот меѓу бруто површина од објектот и површините на парцелата помножено со 100 изнесува:

- за домување во станбени куќи - 50%
- за домување во станбени згради - 50%

и истото е во согласност со одредбите од **План за Управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029 (Сл. Весник на РСМ бр. 45/20).**

10.3.2 Предмет и главни цели на Планот

Предмет на планот е урбанизација во рамките на границата на планскиот опфат имајќи ја при тоа предвид крајната цел - реализација на поставките на ГУП на градот, како и потребите на жителите на овој дел од градот. Урбанизацијата опфаќа планирање на нови и осовременување на постојните објекти, нивно усогласување во однос на габаритите и височината, дооформување на постоечката сообраќајна мрежа на улици како и порационално искористување и уредување на просторот, а во склад со законските прописи за урбанизација на просторот.

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022), како основна цел ги има зацртано насоките на идниот просторен и урбан развој, дефинирање на оптималните решенија за организација на основните функции, имајќи ги предвид природните погодности и ограничувања и создадениот материјален фонд. Цел на планот е да се создадат услови за

планирање на организирани простори, кои ќе бидат реализирани од страна на корисниците на земјиштето, како и да се изврши усогласување на постојните парцели и планираните објекти - доградби, надградби како и новопланирани површини за градба со важечките законски одредби со кој се дефинира површината за градба, максималната висина како и максималната бруто изградена површина.

Со тоа се овозможува валоризација и афирмација на просторот, за побрза реализација на планското решение.

10.3.3 Корелација на целите на планскиот документ со други релевантни планови, програми/плански документи

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со изработување, донесување и спроведување на просторни и урбанистички планови, со цел да се обезбеди уредување и хуманизација на просторот и заштита и унапредување на животната средина и природата.

Еден од најголемите предизвици на политиката на животната средина е остварувањето на оптимален баланс меѓу економската, социјалната и еколошката димензија на развојот, со што се обезбедува реално оправдан и одржлив развој.

Дел од целите на заштитата на животната средина, дефинирани на национално и меѓународно ниво, ќе бидат инкорпорирани при подготовка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, како и во периодот на неговата имплементација.

Даден е краток преглед на целите на релевантни локални, регионални и национални плански и стратешки документи, во корелација со целите и активностите кои ги предвидува Планот.

10.4 Релевантни аспекти за моменталната состојба во животната средина

Во ова поглавје во Извештајот е даден приказ на релевантните аспекти на моменталната состојба на животната средина во општина Охрид, од аспект на географска и демографска состојба, здравје на населението, климатски карактеристики и квалитет на воздухот, состојба со климатските промени, состојба со бучавата, водите (хидрологија, квалитет на водите), почвата и состојбите со почвата, биолошка разновидност, природно наследство, пределската разновидност, културното наследство, користење на земјиштето, состојба со материјалните добра (управување со отпад, водоснабдување, управување со отпадни води, сообраќајна инфраструктура), како и за состојбите во планскиот опфат и неговото опкружување.

Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022) локалитетот што е предмет на овај УПВНМ го зафаќа јужниот дел на Градот Охрид на околу 2 км. Од центарот на Градот во непосредна близина на населеното место Рача. Според местоположбата во сообраќајниот систем на градот локалитетот спаѓа во простор што има добра сообраќајна поврзаност преку регионалниот патен правец Р1301(стара ознака Р501) Охрид (врска с А3) – Св.Наум – гр. Р. Албанија.

Согласно одредбите од „Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029“ (Сл. Весник бр 45/2020), предвидениот опфат не се наоѓа во опфат на заштитните зони на културното наследство, каде е пропишан соодветен режим на заштита кој треба да се почитува при изработката на планот.

Планскиот опфат се наоѓа во рамките или околу: неколку подрачје, заштитени или предложени за заштита според Просторниот План на Република Македонија, и во рамките на: Емералд Мрежа, Национална еколошка мрежа (МАК НЕН), Еколошката мрежа НАТУРА 2000, Значајно подрачје за растенија „Охридско Езеро“, Значајно подрачје за птици „Охридско Езеро“, Клучно подрачје за биодиверзитет, Прекуграничен биосферен резерват Охрид - Преспа, Светско природно и културно наследство на Охридскиот Регион (УНЕСКО). И покрај фактот дека опкружувањето на градот Охрид е богат со заштитени подрачја (НП Галичица, Студенчишко Блато, Охридско Езеро), и меѓународно значајни подрачје (Светско природно и културно наследство Охридски Регион), во рамките на градот Охрид, а особено во границите на Планскиот опфат не се идентификувани ендемични или загрозувани растителни и животински видови, како и значајни живеалишта.

Планскиот опфат се наоѓа во подрачје каде се можни потреси со јачина до IX° степени по МКС. Анализираниот подрачје, на кое се предвидени активностите за реконструкција на Кеј “Македонија”, припаѓа на специфичниот тип на Урбан предел, езерски предел со пределски тип: Охридски предел.

10.5 Карактеристики на животната средина во подрачјата кои би биле значително засегнати и состојба без имплементација на Планот

Во ова поглавје во Извештајот е даден приказ на состојбите, трендовите и заканите врз населението и здравјето на населението, воздухот, водите и почвата, биолошката разновидност и природно наследство, културно наследство, пределот, материјалните добра, како и состојба без имплементација на Планот.

Врз основа на анализите може да се констатира дека без имплементација на Планот, состојбите во однос на користењето на земјиштето, медиумите и областите од животната средина, како и социо-економските аспекти во рамките на опфатот и неговото опкружување ќе останат непроменети во однос на постојната состојба, односно:

Состојби во користењето на земјиштето

Земјиштето во рамките на планскиот опфат кое е категоризирано како урбанизирано земјиште ќе остане со истата намена;

- Земјиштето во опкружувањето на планскиот опфат нема да биде засегнато од имплементација на Планот (во градежната фаза),
- Слаб социо-економски развој и локална економија, економскиот статус на жителите во општината ќе стагнира, а очекувањето на нови инвестиции ќе биде неуспешно
- Пораст на миграција или иселување во поголеми градови други држави

- Продолжување на трендот на употреба на фосилни горива кои предизвикуваат нарушување на квалитетот на медиумите и областите од животната средина;
- Состојбите со материјалните добра ќе останата на сегашно ниво.
- Намалување на можностите за вработување на невработеното население во градежната фаза;
- Непроменета намена на земјиштето;
- Избегнување на ризикот од несреќи што може да предизвика социоекономски загуби во заедницата;
- Намалени приходи во општинскиот и државниот буџет.
- Недостаток на релевантни плански документи: Урбанистички планови; Стратегија за туризам врз основа на Универзална вредност; Стар ГУП на Охрид (2006 год.).

Законската регулатива која отвора простор за конфликтни одлуки кои се во спротивност со Законот за заштита на природата; Законот за водите; Законот за светското природно и културно наследство и други релевантни закони кои треба да го гарантираат интегритетот и одржливоста на Охридскиот регион;

- Низок степен на спроведување на постојните законски прописи со цел спречување на понатамошна незаконска градба во заштитените подрачја;
- Неусогласеност на националните; регионалните и локалните интереси за економски и стопански развој со целите на развој на заштитеното подрачје;
- Недефинирани мерки и активности за планирање на просторот; користење на ресурсите; заштита на животната средина; природното наследство и социоекономски развој;
- Недефинирани надлежности и одговорности за имплементација на мерките и активностите;
- Недостаток на институционални; финансиски и технички капацитети за ефикасна имплементација на мерките и активностите.

10.6 Области кои се од особено значење за животната средина од аспект на заштита на дивите птици и хабитатите

Во согласност со Секторската студија изработена за потребите на Просторниот план на Република Македонија, за планскиот опфат и неговото опкружување се наведуваат неколку заштитени подрачја и подрачја предлојни за заштита. Во поширокото подрачје околу Планскиот опфат се идентификувани подрачја кои влегуваат во неколку еколошки мрежи: Емералд мрежа, Националната еколошка мрежа (МАК НЕН), Мрежата НАТУРА 2000, потоа Планскиот опфат влегува и во иднетикуваните: Значајно подрачје за растенија и Значајно подрачје за птици, клучно подрачје за биодиверзитет, а влегува и во границите на Прекуграничниот биосферен резерват Охрид - Преспа. Исто така Планскиот опфат влегува и во состав на Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион под заштита на УНЕСКО.

10.7 Цели на заштита на животната средина утврдени на национално и меѓународно ниво

Еден од најголемите предизвици за политиката на животната средина е постигнување на рамнотежа меѓу економската и социјалната димензија на развој, од една страна и заштита на животната средина од друга страна, кој предвидува зголемена употреба на економски инструменти во насока на заштита на животната средина.

Специфични цели за заштита на животната средина:

- Подобрување на квалитетот на животот и здравјето и зголемување на животниот стандард;
- Подобрување на квалитетот на воздухот и намалување на емисиите на стакленички гасови;
- Заштита и подобрување на квалитетот на водата и на почвата;
- Заштита и унапредување на биолошката разновидност и природното наследство;
- Заштита на карактеристиките на пределот;
- Заштита на материјалните добра;
- Заштита и унапредување на културното наследство.

Целите на заштитата на животната средина се изразени преку целите на стратегиска оцена на животната средина. Споредување на целите за животна средина со целите и активностите во планскиот документ е вообичаен метод при спроведување на СОЖС, со цел да се оцени дали развојот, односно идната имплементација на еден развоен плански документ, како што е во случајов Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 - 2022), ќе биде во насока на поставените цели за животна средина (СОЖС). Целите на стратегиската оцена на животната средина се прикажани преку статусот на: населението и здравјето на населението, биолошката разновидност, водата, почвата, воздухот, климатските промени, материјалните добра, пределот, културното наследство и интеракцијата помеѓу нив.

10.8 Анализа на алтернативи

При изработката на плански и програмски документи, со кои се планира изведување на проекти, треба да се земе предвид и анализата на алтернативи, која се прави од аспект на избор за најдобро решение од аспект на економска оправданост и заштита на животната средина.

Досегашниот начин на користење на просторот на предметната локација алтернативно е разгледуван како состојба да не се прави ништо („do nothing scenario“), во смисла на предметната локација да не се имплементира измената и дополнувањето на Планот и локацијата во иднина да остане на сегашно ниво со постојните изградени објекти и инфраструктура.

Оваа алтернатива се покажува како несоодветна, бидејќи во даден временски период постои можност предвидениот опфат несоодветно да се наменува, а исто така не овозможува искористување на можностите што ги нуди локацијата во

однос на искористување на просторот предвиден со претходните урбанистички планови.

Имплементацијата на предложениот План на предвидената локација се покажува поприфатлива алтернатива, во однос на разгледуваната алтернатива „do nothing scenario“, од повеќе аспекти, односно:

- Планскиот опфат се наоѓа во рамките на ГУП на град Охрид и ДУП за УЗ 8 со дефинирана класа на намена на користење на земјиштето, каде веќе постојат изградени објекти;
- Во рамките на планскиот опфат веќе се одвиваат индустриски активности;
- Зголемени можности на Инвеститорот за максимално искористување на земјиштето;
- Намалување на ризиците од непланско уредување на просторот со некомпатибилни содржини или узурпација на просторот;
- Отворање можности за современо и ефикасно уредување на просторот;
- Зголемена можност за изградба на нови објекти кои ќе допринесат за нови вработувања, економски придобивки и сл.
- Зголемени приходи во општинскиот буџет.

Заклучок: Разгледуваната алтернатива да се имплементира Планот е прифатлива алтернатива.

10.9 Веројатни значајни влијанија врз животната средина и мерки за намалување
Потенцијалните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти кои може да бидат предизвикани со имплементација на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 – 2022). Влијанијата се разгледуваат од аспект на негативни влијанија и од аспект на идни придобивки, односно позитивни влијанија.

Извештајот за стратегиска оцена на животната средина ги зема предвид влијанијата врз сите медиуми и области на животната средина и социо-економските придобивки, но од генерален аспект.

За дел од планираните активности во Планот, дополнително ќе се води постапка за подетална оцена на влијанијата врз животната средина на ниво на документација од понизок ранг.

Влијанијата врз специфичните медиуми од животната средина и социо-економските аспекти ќе бидат елиминирани или ефективно подобрени, доколку при имплементација на Планот и предложените мерки, од кои дополнително ќе произлезат конкретни проекти, бидат земени предвид мерките за намалување на влијанијата дефинирани во Извештајот за стратегиска оцена на животната средина, како и мерките кои ќе бидат дадени на ниво на проекти, низ студиите за оцена на влијанијата врз животната средина или елаборатите за заштита на животната средина. Влијанијата врз медиумите и областите од животната средина, здравјето на населението и социјалните влијанија кои може да произлезат со имплементација на Планот, како и предлог мерките за нивно намалување или избегнување се прикажани во следното поглавје.

10.10 План за мониторинг врз имплементацијата на Планот од аспект на животна средина

Стратегиската оцена на животната средина вклучува мониторинг над реализација на планскиот документ Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид и сите значителни идентификувани позитивни и негативни влијанија, кои би настанале од реализација на мерките и активностите предвидени во акцискиот план.

Планот за мониторинг на животната средина дава можност за систематско набљудување, испитување и оценување на состојбите во медиумите и областите од животната средина и социоекономските аспекти.

Планот овозможува воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки. Основните придобивки од мониторингот над имплементација на Планот се:

- Потврдување дека договорените услови при одобрувањето на Планот се соодветно спроведени;
- Обезбедување податоци за понатамошно следење на состојбите во животната средина;
- Обезбедување поголем увид во промените на животната средина на одредени локации;
- Потврдување дека влијанијата се во рамките на предвидените или дозволените гранични вредности;
- Следење на состојбата во животната средина со цел навремено согледување на непредвидените влијанија од имплементацијата на Планот и управување со истите;
- Потврдување дека со примена на мерките за ублажување се зголемуваат придобивките во однос на заштитата на животната средина;
- Утврдување кои активности треба да бидат преземени за редуцирање на влијанијата врз животната средина.

Со цел да се изврши мониторинг над ефективноста на Планот, потребно е следење на поставените индикатори и нивниот развој, при што треба да се земат предвид и податоците за тековната состојба на животната средина.

Со следењето на состојбата на животната средина ќе се потврди оправданоста и примената на предложените мерки за ублажување и нивната функционалност, што претставува голема придобивка во однос на заштитата на животната средина.

10.11 Заклучоци и препораки

Заклучоци:

- Со цел да се урбанизира и дефинира намената на земјиштето, а врз основа на иницијатива на физичко лице поднесена до Општина Охрид, пристапено е кон изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид (2017 - 2022).
- Насоките за планирање на просторот произлегуваат од Просторниот План на Република Македонија, врз чија основа е изработена Планска програма, која е одобрена од Општина Охрид, потоа Геодетски елаборат за геодетски работи за посебни намени за ажурирана геодетска подлога, како и податоци, информации и мислења добиени од стручни служби преку информацискиот систем е-урбанизам.
- Планскиот опфат се наоѓа во општина Охрид, поточно КО Охрид 4, Планскиот опфат исто така влегува во границите на Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион;
- Согласно одредбите од „Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион со Акциски план 2020-2029“ (Сл. Весник бр 45/2020), предвидениот опфат не се наоѓа во опфат на заштитните зони на заштита на културното наследство, каде е пропишан соодветен режим на заштита кој треба да се почитува при изработката на планот.
- Планскиот опфат се наоѓа во рамките или околу: неколку подрачја, заштитени или предложени за заштита според Просторниот План на Република Македонија, и во рамките на: Емералд Мрежа, Национална еколошка мрежа (МАК НЕН), Еколошката мрежа НАТУРА 2000, Значајно подрачје за растенија „Охридско Езеро“, Значајно подрачје за птици „Охридско Езеро“, Клучно подрачје за биодиверзитет, Прекуграничен биосферен резерват Охрид - Преспа, Светско природно и културно наследство на Охридскиот Регион (УНЕСКО),
- Во рамките на Планскиот опфат водоснабдувањето се врши преку водоснабдителен систем, отпадните води се одведуваат со помош на систем ан атмосферска и фекална канализација. Отпадот систематски се собира и транспортира.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за економски развој, односно ќе понуди нови работни места за населението, ќе допринесе за зголемување на животниот стандард за локалното население.
- Имплементацијата на Планот ќе допринесе за минимално генерирање емисии во медиумите и областите од животната средина, кои на директен или индиректен начин може да го нарушат квалитетот на животната средина и да влијаат врз населението и нивното здравје.
- Предвидените плански активности и содржини може да предизвикаат несреќи и хаварији, кои доколку се случат може да предизвикаат влијанија врз медиумите од животната средина, а исто така на директен или

индиректен начин може да го загрозат здравјето и безбедноста на населението.

• **Препораки:**

- При имплементацијата на Планската документација да се следат и имплементираат препораките дадени во Планот за управување со Светското природно и културно наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029), во однос на заштитата на културното и природното наследство;
- При носење на одлуки во постапките за усвојување Планот, да се почитуваат мислењата добиени од надлежните институции, засегнатите страни и засегнатата јавност;
- При изградба на новопланираните објекти да се користат енергетски ефикасни материјали
- Редовно да се одржуваат системите за водоснабдување и одведување на атмосферските и колуналните отпадни води;
- При имплементација на Планот, посебно во градежната афаза да се применува добра градежна пракса;
- Урбанизацијата и просторниот развој да се усогласи во согласност со чувствителноста на локацијата подложна на природни непогоди, воени дејствија, технолошки несреќи.
- Преземање на компензациони мерки во случај на направени штети со кои е засегнато населението, нивното здравје и безбедност.
- Примена на мерките предложени во планската документација и Извештајот за СОЖС кои предвидуваат мерки за ефикасно користење на просторот, намалување на емисиите во животната средина, со цел избегнување на директните и индиректните ефекти врз медиумите и областите од животната средина и населението, особено мерките за намалување на нивото на бучава, заштита на водите, како и мерките за заштита од несреќи и хаварии.

Површина за градба.

Планскиот опфат на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид, предвидени се 7 засебни блока за изградба.

Намената на земјиштето е дефинирана според Член 28 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

о Група на класа на намена - А (домување):

- Основна класа на намена - А1 (домување во станбени куќи),
- Основна класа на намена - А2 (домување во станбени згради),

о Група на класа на намена - Д (зеленило, спорт, рекреација и меморијални простори):

- Основна класа на намена - Д1 (парковско зеленило),
- Основна класа на намена - Д2 (заштитно зеленило),

о Група на класа на намена - Е (инфраструктура):

- Основна класа на намена - Е2 (комунална супраструктура).

Максималниот дозволен процент на учество на компатибилните класи на намени на основната класа на намена е согласно Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

Максималната висина на градбите е според Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17). За градбите планирани со основна класа на намена А1 - Домување во станбени куќи, максималната висина е $X=10.20$ метри мерено од нулта кота (кота на приземје) до кота на венец, спратноста се ограничува на 3 (три) спратни висини плус поткровје, максимално П+2+Пк (приземје + два ката + поткровје); за основната класа на намена А2 - Домување во станбени згради изнесува $X=12.00$ метри мерено од нулта кота (кота на приземје) до кота на венец, спратноста се ограничува на 4 (четири) спратни висини, максимално П+3 (приземје + три ката). Градбите со основна класа на намена Е2 - Комунална супраструктура (трафостаница ТС 20/0.4кВ) имаат максимална дозволена висина од $H=4.00$ метри и спратност од П (приземје).

Во планскиот опфат процентот на изграденост е предвиден од 4.0% до 54.7%.

Коефициентот на искористеност во планскиот опфат изнесува од 0.16 до 2.19.

Со планот се утврдуваат и планските решенија за инфраструктурата.

На овој простор условеноста од програмските барања и постојната состојба ги одредува планските решенија за сообраќајниците, за фекалните и атмосферските инфраструктурни водови, како и за електричната и електронско - комуникациската инфраструктурна и гасоводната инфраструктура, кои се во директна зависност од уличната мрежа, поред која се водат. Водење на инфраструктурата да биде во инфраструктурни коридори.

Просторот кој е предмет на оваа Урбанистичко - планска документација на ниво на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, КО Охрид 4, Општина Охрид се наоѓа во нај јужниот дел на Охрид. Истиот се предвидува да се поврзе со планираната улична мрежа на градот Охрид.

Уличната мрежа планирана со оваа Урбанистичко-планска документација ја сочинуваат станбени улици, пристапни улици и пристапи кои се поврзуваат со планираната улична мрежа на градот Охрид.

Паркирањето се предвидува да се реши во рамките на секоја градежна парцела засебно, а во се според чл.59 од Правилникот за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 142/15, 217/15, 222/15, 228/15, 35/16, 99/16, 134/16 и 33/17).

Водоснабдување

За населбата е предвидено и понатака да се користи постојниот резервоар, кој овозможува постојан притисок од 2,5 до 6 бари, што е оптимален за снабдување со вода. Основните постојни цевоводи се предвидени да се продолжат

со минимален профил ПЕ НД110 и формираат прстени. За деталните цевоводи се предвидени ПЕ НД50.

На барање на Нарачателот проектирана е дислокација на дел од постојните цевоводи.

Просторот е планирано да се покрие со надземни хидранти со профил Ф80, така да секој дел од населбата е пожарно покриен со два хидранти.

За изведба на мрежата се предвидени стандардни материјали: цевоводите се предвидени полиетиленски, за работен притисок од 10 бари, фасонските делови се лиеножелезни и полиетиленски, арматурите и пожарните хидранти челични.

Фекална канализациска мрежа

Новопредвидената канализациона мрежа е проектирана до секој планиран објект и задолжително пред давање во употреба, истите мора да бидат приклучени на фекална и атмосферска мрежа.

Фекалната канализација е проектирана по средина на сообраќајниците, така да овозможува приклучок на објектите од двете страни.

При проектирање на мрежата усвоено е водоснабдителна и одводна норма 300лит/ден/човек, со тоа што се зема удвоено водно количество од 14-часовната потрошувачка на вода. Исто така, е почитуван минимален профил на уличната канализација Ф200, со падови во граница на минималниот 5‰ и максималниот 5%.

Заради пратење на нивелетата од сообраќајниците, а и ненадминување на максималниот дозволен пад на цевоводите дел од шахтите се проектирани како каскадни.

Дел од теренот од населбата има контра пад, па затоа на најнискиот дел од населбата (на север) е проектирана препумпна станица на кота 770,60, сместена во собирна шахта.

Од неа се препумпува водата која гравитира кон тој дел од населбата и преку потисен цевовод ја враќа во собирниот цевовод, до највисоката шахта со теренска кота 788,20 на западната сообраќајница.

Материјалот усвоен за изведба на мрежата е: ребрасти ПВЦ улично канализациони цевки, монтажни шахти покриени со капак за средно тежок сообраќај, а потисниот цевовод е усвоен од полиетиленски цевки ПЕНД50, за работен притисок од 6 бари.

Атмосферска канализациска мрежа

Урбаниот опфат се наоѓа непосредно во зоната на влијание на Билјанини Извори и заради нивна заштита е предвидена и улична атмосферска канализација.

Усвоен е собирен цевовод со Ф500мм, кој се испушта преку канавката и пропустите на регионалниот пат понатака во Студенчишко Блато, каде што оди и досега одводот на атмосферските води.

Почитуван минимален профил на атмосферската канализација е Ф250, со падови во граница на ми ни единици во објектот од тип А2.

Во опфатот се користат и профили Ф300 и Ф400, со соодветно дозволени падови. Заради пратење на нивелетата од сообраќајниците дел од шахтите се проектирани како каскадни, за да се вклопат под максимално дозволени падови на цевоводите.

Дел од теренот од населбата има контра пад, па затоа на најнискиот дел од населбата (на север) е проектирана препумпна станица на кота 770,60, сместена во собирна шахта.

Од неа се препумпува водата која гравитира кон тој дел од населбата и преку потисен цевовод ја враќа во собирниот цевовод, до највисоката шахта со теренска кота 788,20 на западната сообраќајница.

За изведба на мрежата е предвидено да се користат следните материјали: ПВЦ улично канализациони цеви, монтажни шахти покриени со лиеножелезен капак, монтажни сливници покриени со лиеножелезна решетка, а потисниот цевовод е усвоен од полиетиленски цевки ПЕНД110, за работен притисок од 6 бари.

Електроенергетска инфраструктура

Според планот предвидени се три новопредвидени трафостаници. Направена е пресметка за потребна моќност според максимално дозволения број на станбени единици за објекти од тип А1 и А2. Во предвид е земен и коефициентот на едновременна моќност за една станбена единица како и коефициентот на едновременна моќност за група на станови.

При тоа е земено:

- Инсталирана моќност за една станбена единица П инст.=30 КЊ
- Едновременна моќност за една станбена едница П едн.=16 KW
- Бројот на станбени единици е добиен од бројот на објекти во секој блок како и максималниот дозволен број на станбени единици во блок од тип А1 и претпоставениот број на станбени единици.

Според пресметките добиени се потребните едновременни моќности за урбаните блокови како и вкупната потребна едновременна моќност.

За целиот опфат потребната едновременна моќност е 2256 KW. Потребна едновременна моќност за една трафостаница е 756 KW.

Опфатот се напојува од постоечка столбна трафостаница Нова населба Рача.

Потребата од реконструкција на трафостаницата ќе биде проценето од ЕВН Македонија.

Ќе се употреби среднонапонски кабелски вод 10(20) KV составен од 3 проводници тип НА2XS(Ф)2S, за врски меѓу новопредвидените трафостаници како и за врска на новопредвидената трафостаница со постоечка трафостаница надвор од опфатот.

За реализација на системот за заштита на животната средина потребно е да се почитува:

- Интегрирано управување со отпадот;
- Зачувување на амбиенталните и естетските потенцијали на просторот;
- Изградба на современа инфраструктура;
- Искористување на соларна енергија, преку имплементирање на концептот неограничен извор на енергија;
- Загадувачот е должен да ги надомести трошоците за отстранување на опасноста од загадување на животната средина, да ги поднесе трошоците за

санација, како и да ја стави во функција животната средина во состојба како пред оштетувањето;

- Доследно спроведување на планот.

Во поглед на озеленувањето, да се планираат соодветни профили на дрвореди покрај објектите. Изборот на зеленило треба да се усогласи со условите за заштита и негова намена.

Предметната локација се наоѓа во опфатот на просторот заштитен како светско природно и културно наследство во Охридскиот регион, заради што е потребно да се почитуваат одредбите согласно Законот за управување со светското природно и културно наследство во Охридскиот регион („Сл. Весник на РМ“ бр. 75/10), како и одредбите на Конвенцијата на УНЕСКО и документите донесени од органите на оваа Конвенција.

При изработка на Урбанистичкиот план вон населено место Горица Север, Охрид 4, општина Охрид, да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15, 39/16 и 63/16), подзаконските акти донесени врз основа на овој закон, Законот за прогласување на дел од планината Галичица за Национален парк („Сл. Весник на РМ“ бр. 171/10), Планот за управување со Национален парк Галичица 2010-2020, како и заштитната категорија, согласно валоризацијата дадена во Студијата за заштита на природното наследство, изработена за потребите на Просторниот план на Република С.Македонија и Просторниот план на Охридско-преспанскиот регион.

Доколку при изработка на урбанистичка планска документација или при уредување на просторот се дојде до одредени нови сознанија за природно наследство кое би можело да биде загрошено со урбанизацијата на овој простор, потребно е да се предвидат соодветни мерки за заштита на природното наследство согласно Законот за заштита на природата.

Потребно е предвидување на водоводна мрежа на локалитетот за новите содржини и за потребите и условите за противпожарна заштита.

Потребно е предвидување на фекална канализациона мрежа за новопредвидените површини, а истото се однесува и за атмосферската канализација.

Кога станува збор за мониторинг за животната средина се дава можност за испитување, оценување и системско набљудување на загадувањето и состојбата на медиумите во животната средина како и идентификација и регистрација на изворите на загадување. Планот на мониторингот претставува алка помеѓу сите вклучени страни и претставува основа за надлежните институции во кој ќе го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат одлуки.

Најголем бенефит во спроведувањето на стратегиската оцена на животната средина е во вклучување на аспектите од полето на социјалата, економијата и животната средина, меѓусебната соработка, развој на регионалните цели и целите за одржлив развој и заштита на животната средина и луѓето.

11. Прилози

Листа на национална законска регулатива

1. Закон за животна средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 и 99/18);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 74/05);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оцена на влијанието на проектот врз животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оцена на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 153/07);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС („Сл. Весник на РМ“ бр. 129/07);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето („Сл. Весник на РМ“ бр. 144/07);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 147/08);
9. Закон за просторно и урбанистичко планирање („Сл. Весник на РМ“ бр. 199/14, 44/15 и 193/15);
10. Законот за квалитет на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 92/07, 35/10, 47/11 и 100/12-пречистен текст, 10/15 и 146/15);
11. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04);

12. Закон за води („Сл. Весник на РМ“ бр. 87/08, 6/09, 161/09, 83/10, 51/2011, 44/12, 23/13, 163/13, 180/14, 146/15 и 52/16);
13. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
14. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99 и 71/99);
15. Уредба за класификација на водите („Сл. Весник на РМ“ бр. 18/99);
16. Закон за отпад („Сл. Весник на РМ“ бр. 68/04, 71/04, 107/07, 102/08, 143/08, 124/10, 51/11, 123/12, 147/13, 163/13, 51/15, 146/15, 192/15 и 39/16);
17. Листа на отпади („Сл. Весник на РМ“ бр. 100/05);
18. Закон за заштита од бучава во животната средина („Сл. Весник на РМ“ бр. 79/07, 124/10, 47/11, 163/13 и 146/15);
19. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава („Сл. Весник на РМ“ бр. 64/93);
20. Закон за заштита на културното наследство („Сл. Весник на РМ“ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15 и 192/15);
21. Закон за заштита на природата („Сл. Весник на РМ“ бр. 67/04, 14/06, 84/07, 35/10, 47/11, 148/11, 59/12, 13/13, 163/13, 41/14, 146/15 и 63/16);
22. Закон за благосостојба на животните („Сл. Весник на РМ“ бр. 113/07);
23. Закон за благосостојба на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; 06/00);
24. Закон за заштита на растенијата („Сл. Весник на РМ“ бр. 25/98; измени 06/00);
25. Закон за безбедност и здравје при работа („Сл. Весник на РМ“ бр. 92/07, 136/11, 23/13 и 25/13);
26. Закон за енергетика („Сл. Весник на РМ“ бр. 63/06, 36/07);
27. Закон за експропријација („Сл. Весник на РМ“ бр. 33/95, 20/98, 40/99, 31/03, 46/05 и 10/08).

Листа на релевантни ЕУ директиви

Директиви на ЕУ ипфатени во Национална стратегија за апроксимација во животната средина (2008). Релевантни се и нивните измени и дополнувања:

1. Рамковна директива за отпад (2006/12/ЕС)
2. Директива за депонии (99/31/ЕС) дополнета со Регулатива (ЕС) 1882/2003
3. Регулатива за пренос на отпад (ЕЕС) 259/93 дополнета со Одлуките 94/721/ЕС, 96/660/ЕС, 98/368/ЕС и 99/816/ЕС, и Регулативите (ЕС) 2408/98, (ЕС) 120/97 и (ЕС) 2557/2001
4. Директива за управување со отпадот од индустрија за екстракција на минерални сировини (2006/21/ЕС)
5. Рамковна директива за квалитет на амбиентен воздух (96/62/ЕС), дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
6. Директива за национални плафони на емисии (2001/81/ЕС)
7. Директива за бензен и јаглерод моноксид (2000/69/ЕС)
8. Директива за озон во амбиентниот воздух 2002/3/ЕС
9. Директива 2004/107/ЕС за арсен, кадмиум, жива, никел и полициклични јаглеводороди во амбиентниот воздух
10. Директива за информирање на корисници (1999/94/ЕС) дополнета со Директивата 2003/73/ЕС
11. Рамковна Директива за вода (2006/60/ЕС) дополнета со Одлуката 2455/2001/ЕС
12. Директива за урбани отпадни води (91/271/ЕЕС) дополнета со Директивата 98/15/ЕС и Регулативата (ЕС) 1882/2003
13. Директива за вода за пиење (98/83/ЕС) дополнета со Регулативата (ЕС) 1882/2003
14. Директива за површинска вода за апстракција (75/440/ЕС) дополнета со Директивите 79/869/ЕЕС и 91/692 ЕЕС (ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2006/60/ЕС) од 22.12.2007
15. Директива за вода за капење (2006/7/ЕС)
16. Директива за испуштање на опасни супстанции во водите (76/464/ЕЕС) дополнета со Директивата (91/692/ЕЕС и 2000/60/ЕС) е биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС) од 22.12.2007, освен член 6, кој беше отповикан на 22.12.2000.

17. Директива за мерење на квалитетот на водата за пиење (79/869/ЕЕС) дополнета со Директивите 81/855/ЕЕС, 91/692/ЕЕС, и Регулативата (ЕС) 807/2003 ќе биде отповикана со Рамковната директива за води (2000/60/ЕС од 22.12.2007)
18. Директива за подземни води (80/68/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС
19. Директива за вода за риби (78/659/ЕЕС) дополнета со Директивата 91/692/ЕЕС и Регулативата (ЕС) 807/2003
20. Директива за Стратешка оцена на животна средина (2001/42/ЕС)
21. Директива за пристап на информации за животната средина (2003/4/ЕС)

Додаток

Врз основа на член 65 став(6) од Законот за животна средина („Сл.весник на РМ “ бр.53/05,81/05,24/07,159/08,48/10,124/10,51/11,123/12,93/13,42/14,44/15,129/15и 39/16), Општина Охрид, на ден година, 30.10.2017 донесе

Одлука за спроведување на стратегиска оцена

1. За планскиот документ Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид, кој го донесува Општина Охрид е потребно да се спроведе стратегиска оцена на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животна средина .
2. Како органи засегнати од имплементацијата на планскиот документ Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид, се определуваат следните: Министерство за заштита на животната средина и просторно планирање и Општина Охрид
3. За планскиот документ Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид, кој плански документ го донесува Советот на Општина Охрид, донесувањето на овој плански документ ќе има влијание врз животната средина
4. Обемот на извештајот за стратегиска оцена треба да ги опфати следните аспекти: Влијанието на развојните решенија во поглед на осетливите елементи на животната средина на планираниот опфат(вода, почва, управување со отпад, природното и културно/археолошко наследство).
5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оцена се објавува на веб страната на Општина Охрид на следната веб адреса/и: www.ohrid.gov.mk
6. Против ова одлука јавноста има право на жалба до Министерството за животна средина и просторно планирање во рок од 15 дена од денот на објавувањето на одлуката на веб страната .

Бр. 20-14224/16
Охрид 2017

Место
Охрид

Име и презиме
Градоначалник

Јован Стојаноски

Јован Стојаноски

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Хавза 22.11.17

Р

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел: (02) 3251 400
Факс: (02) 3220 165
Е-пошта:
info@mkd.moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Архивски бр. УП1 15-1524/2017

Дата: 21.11.2017

Општина Охрид
Ул. Димитар Влахов бр.57
6000 Охрид
Република Македонија

(За Хавза)

Предмет: Известување
Врска: ваш бр. 21-14274/2 од 07.11.2017

Почитувани,

Во врска со Вашето барање доставено до Министерство за животна средина и просторно планирање-Сектор за просторно планирање под бр. УП1- 15-1524/2017 од 08.11.2017 год. поврзано со постапка за носење на планска документација УПВНМ за Горца Север - Општина Охрид, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина („Службен весник“ бр: 53/5, 81/5, 24/7, 159/8, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 и 93/13) Вашата Одлука за спроведување на Стратегиска оцена за влијание на животната средина и формуларот, Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа.

Одлуката заедно со формуларите задолжително се објавуваат на веб-страницата на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

Изработил: Милена Тагасовска

Проверил: Сашо Апостолов

Одобрал: Небин Реџеши

МИНИСТЕР
Sadulla Duraki

Република Македонија
Општина Охрид

Бр. 19- 283/A

Охрид, 09.01.2018 год.

До
А.Д. за Урбанизам, проектирање и инженеринг - "ЗУМ" Скопје
ул."1737" бр.32, влез 1, лок бр.44
п.фах 412
Скопје

Сектор за урбанизам и
управување со градежно
земјиште

Одделение за просторно
планирање, урбанистичко
планирање, управување со
градежно земјиште и
недвижен имот на општината

Димитар Влахов бр. 57
6000 Охрид
Република Македонија

Тел. (046) 262-492
Факс. (046) 262-545
www.ohrid.gov.mk

Предмет: **Известување за СЕА**

Во Секторот за урбанизам и управување со градежно земјиште, преку Системот за електронско управување со постапките за донесување на урбанистички планови е-урбанизам, отпочната е постапка како приватна иницијатива за донесување на **Урбанистички план вон населено место Горница Север, општина Охрид**, изработена од Ваша страна.

Во прилог на дописов Ви доставуваме Известување од МЖСПП за потврдување на одлуката за спроведување на стратегиска оцена како и Одлука за спроведување на стратегиска оцена донесена од страна на Градоначалник на општина Охрид за предметниот УПВНМ.

Прилог:

- Известување од МЖСПП бр.УП1- 15-1524/2017 од 21.11.2017 год.
- Одлука за спроведување на стратегиска оцена бр.21-14274/1 од 07.11.2017 год.

Изработил:
Помлад соработник,
Билана Ангелоска, д-р

Контролирал:
Раководител на одделение,
Татјана Стојческа, д-р

Одобрил:
Пом. раководител на сектор,
Бранико Арнаудовски, д-р

ГРАДОНАЧАЛНИК,
д-р Јован Стојаноски

Услови За планирање на просторот

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
Бр. УП1-15 1083/2017 од 15.08.2017 година
Скопје

Врз основа на член 88 од Законот за општа управна постапка ("Службен весник на Република Македонија" бр. 124/15), а во врска со член 4, став 3 од Законот за спроведување на Просторниот план на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 39/04) и член 25, став 8 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Службен весник на Република Македонија" бр. 199/44, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), министерот за животна средина и просторно планирање, го донесе следното:

РЕШЕНИЕ за Услови за планирање на просторот

1. Со ова Решение на Љубе Трајчески, Кире Јовески, Милчо Донески и Гоце Ѓорѓиевски им се издаваат **Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид**. Површината на планскиот опфат изнесува **17,046 ha**.
2. Условите за планирање на просторот од точка 1 на ова Решение, изработени од Агенцијата за планирање на просторот со **тех. бр. Y05517** се составен дел на Решението.
3. Условите за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид, содржат општи и посебни одредби, насоки и решенија и заклучни согледувања со обврзувачка активност од планската документација од повисоко ниво и графички прилози кои претставуваат Извод од планот.
4. Со цел да се обезбеди заштита и унапредување на животната средина при изработка на планската документација потребно е да се почитуваат одредбите пропишани во Законот за животна средина ("Службен весник на РМ" бр53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15 и 129/15) како и подзаконските акти донесени врз основа на истиот.
5. Се **попиштува** Решението за Услови за планирање на просторот **бр. 15-3227/4** од 21.05.2015 год. и Условите за планирање на просторот **тех. бр. 11915**, а по барање на донесувачот на планот - Општина Охрид, поради направен предвид во површината на планскиот опфат.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

Љубе Трајчески, ул. "Рашанец" бб, Лескоец, Охрид; Кире Јовески, ул. "Даме Груев" бр. СЛО/2-2, Охрид; Милчо Донески ул. "Железничка" бр. 99, Охрид и Гоце Горгески, ул. "Јане Сандански" бр. 64, Охрид, како инвеститори, преку полномошникот АД ЗУМ - Скопје, поднесоа барање до Агенцијата за планирање на просторот, преку електронскиот систем е-урбанизам, (бр. на постапка УП 9410), за промена на издадени Услови за планирање на просторот за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид (Решение бр. 15-3227/4 од 21.05.2015 год., издадено од Министерството за животна средина и просторно планирање и Елаборат за Услови за планирање на просторот, со тех. бр. 11915, изработен од страна на Агенцијата за планирање на просторот). Барањето се однесува на промена на големината на опфатот, односно зголемување на површината за 0.31 ha.

Согласно член 25, став 7 од Законот за просторно и урбанистичко планирање ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 199/14, 44/15, 193/15, 31/16 и 163/16), Агенцијата за планирање на просторот ги изработи, односно изврши корекција на Условите за планирање на просторот, за изработка на Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид и ги достави до Министерството за животна средина и просторно планирање под бр. УП-15 1083/2017 од 20.07.2017 година.

Условите за планирање на просторот се издаваат за изработка на **Урбанистички план вон населено место Горица Север, Општина Охрид** и претставуваат влезни параметри и смерници при планирањето на просторот и поставувањето на планските концепции и решенија по сите области релевантни за планирањето на просторот.

Заклучните согледувања, дефинирани во Условите за планирање на просторот кои произлегуваат од Просторниот план на Република Македонија, претставуваат обврзувачки активности во понатамошното планирање на просторот.

Врз основа на горенаведеното, а согласно член 88 од Законот за општа управна постапка ("Сл. весник на Република Македонија" бр. 124/15), Министерството за животна средина и просторно планирање го донесе ова **Решение** и одлучи како во диспозитивот.

ПРАВНА ПОУКА: Против ова Решение за услови за планирање на просторот може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 15 дена од приемот на решението.

Изготвил: Дејан Гајдовски

Одобрил: Небој Редети

- Јавен увид со објава од дневен печат и објава на WEB страна на општина Охрид
- Записник од јавен увид и консултација со јавноста со список на присутни

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА С.МАКЕДОНИЈА, 2004;
ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА УРБАНИСТИЧКИОТ ПЛАН ВОН НАСЕЛЕНО МЕСТО ГОРИЦА СЕВЕР, ОХРИД 4, ОПШТИНА ОХРИД;
- ПРЕГЛЕД НА ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА ВО РМ (2008) И ИЗВЕШТАЈ НА МЕЃУНАРОДЕН КОНСУЛТАНТ ЗА ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА ВО РАМКИ НА УНДП/ГЕФ/МЖССП ПРОЕКТОТ: ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ЕКОЛОШКАТА, ИНСТИТУЦИОНАЛНАТА И ФИНАНСИСКАТА ОДРЖЛИВОСТ НА СИСТЕМОТ НА ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА ВО С.МАКЕДОНИЈА;
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ, 2009;
- ВТОР НАЦИОНАЛЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА КЛИМАТСКИ ПРОМЕНИ, 2008;
- ВТОР НАЦИОНАЛЕН ЕКОЛОШКИ АКЦИОНЕН ПЛАН НА РМ, 2006;
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА БИОЛОШКА РАЗНОВИДНОСТ, 2004;
- СТРАТЕГИЈА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД ВО РМ 2008-2020;
- НАЦИОНАЛНА ТРАНСПОРТНА СТРАТЕГИЈА ЗА ПАТНИОТ ПРЕВОЗ, 2007-2017;
- СТРАТЕГИЈА ЗА ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ НА РМ 2008-2015;
- НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА УСВОЈУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ЕУ (НППА ИИ, 2007);
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА МОНИТОРИНГ НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, 2004;
- СТРАТЕГИЈА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, 2005;
- СТРАТЕГИЈА ЗА ПОДИГАЊЕ НА ЈАВНАТА СВЕСТ ВО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА, 2005;
- СТРАТЕГИЈА И АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА АРХУСКАТА КОНВЕНЦИЈА, 2005;
- НАЦИОНАЛЕН ЗДРАВСТВЕНО-ЕКОЛОШКИ АКЦИОНЕН ПЛАН (НЗЕАП), 1999;
- ДИРЕКТИВА ЗА ЖИВЕАЛИШТА (92/43/ЕЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА ВОДА (2000/60/ЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ (96/62/ЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА ОТПАД (2006/12/ЕС);
- РАМКОВНА ДИРЕКТИВА ЗА БУЧАВА (2002/49/ЕС);
- ДИРЕКТИВА ЗА ОЦЕНКА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА (85/537/ЕЕС);
- ДИРЕКТИВА ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ЖИВОТНА СРЕДИНА (2001/42/ЕС);
- ЕУ ШЕСТИОТ АКЦИОНЕН ПЛАН ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА (2001/42/ЕС);
- ДИРЕКТИВАТА НА СОВЕТОТ 96/61/ЕС ОД 24.09.1996 ГОД. ЗА ИНТЕГРИРАНА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА ОД ЗАГАДУВАЊЕТО;
- ДОСТАПНИ ИСКУСТВА И ПРАКТИКИ.
- План за управување со Светското природно и културното наследство на Охридскиот Регион (2020 - 2029)